।। શ્રીપરમાત્મને નમઃ ।।

શ્રીમદ્ યશોવિજયજી વિરચિત

શ્રી સીમંધર સ્વામીની વિનતિરૂપ.

૧ ૫-૧૫૦-૩૫૦ ગાથાઓનાં પ્રાચીન સ્તવનો, અક્ષય નિધિ તપનો વિધિ તથા સઝાયો વિગેરે.

શ્રીમાન્ મોહનલાલજી મહારાજના શિષ્યો પદ્મ મુનિજી તથા કનકમુનિજીના સદુપદેશથી ખેડાના જૈન સંઘ તરફથી.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,
ઝવેરી મોહનલાલ ડાહ્યાભાઈ.

કી. અમૂલ્ય ભેટ.

॥ શ્રીપરમાત્મને નમઃ ॥

શ્રીમદ્ યશોવિજયજી વિરચિત

શ્રી સીમંધર સ્વામીની વિનતિરૂપ.

૧૨૫-૧૫૦-૩૫૦ ગાથાઓનાં સ્તવનો તથા અક્ષયનિધિ તપનો વિધિ તથા નવકારવાલીની સઝાય તથા શ્રી અયવતી સુકુમાલની તેર ઢાલની સઝાયો વિગેરે.

શ્રીમાન્ પરમપૂજ્ય મુનિમહારાજશ્રી મોહનલાલજીના શિષ્ય પંન્યાસ હરખમુનિજીના શિષ્યો પદ્મમુનિજી તથા કનકમુનિજીના સદુપદેશથી.

ખેડાના જૈન સંઘની આર્થિક સહાય વડે

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

શ્રીમોહનલાલજી જૈનપાઠશાળાના સેક્રેટરી

ઝવેરી મોહનલાલ ડાહ્યાભાઇ

ઠે૦ ડોસીવાડાનીપોળ-અમદાવાદ.

વિક્રમ સં. ૧૯૭૭. શ્રીવીર સં. ૨૪૪૭.

આવૃત્તિ ૧ લી. પ્રત. ૧૦૦૦.

શ્રી 'આદર્શ' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં, પંડિત વાડીલાલ ડાહ્યાભાઇએ છાપ્યું. ઠે. પાંચકુવા નવાદરવાજા અમદાવાદ.

કિંમત. અમુલ્ય (ભેટ).

પ્રસ્તાવના

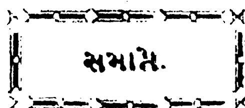
પરમ પૂજ્ય શ્રીમાન્ મોહનલાલજી મહારાજના પ્રશિષ્યો મુનિપદ્મ મુનિજી તથા કનક મુનિજીનું ચોમાસું. ૧૯૭૬ માં ખેડામાં થયું હતું. તે વખતે જ્ઞાનાદિકમાં ખેડાના સંઘ તરફથી જે ઉપજ થયેલી તે નાંખી નહીં મુકતાં તુરત જ તેનો સદોપયોગ કરવા ઉક્ત મુનિશ્રીના ઉપદેશામૃત વચનોથી સમ્યકત્વને દૃઢ કરવાવાળું પરમ પૂજ્ય ન્યાયાચાર્ય ન્યાય વિશારદ મહા મહોપાધ્યાયજી શ્રીમદ્ યશોવિજયજી વિરચિત ૧૨૫–૧૫૦ અને ૩૫૦ ગાથાઓના પ્રાચીન સ્તવનો છપાવવા વિચાર થયો અને તે અમદાવાદ શ્રીમાન્ મોહનલાલજી જૈન લાયબ્રેરી તથા જૈન પાઠશાળાના ઓનરરી સેક્રેટરી ઝવેરી મોહનલાલ ડાહ્યાભાઇને આ કામ કરાવવાની ભલામણ થઇ તેઓ સાહેબે

શેઠ મનસુખભાઇ ભગુભાઇની જૈન સ્કુલના ધાર્મીક શિક્ષક માસ્તર ઉમેદચંદ રાયચંદને આ કામ સોંપ્યું. તેઓએ યથામતિ પ્રુફો વગેરે સુધારી જેમ શુદ્ધ છપાય તેમ પ્રયત્ન કરેલો છે છતાં દૃષ્ટિ દોષથી અગર પ્રેસ દોષથી જે કંઈ અધિક ન્યૂન અશુદ્ધતા રહી હોય અગર જૈન આજ્ઞા વિરૂદ્ધ છપાઈ ગયું હોય તેનો મિચ્છામિદુક્કડં દઇ અત્રે વિરમું છું. અને આ બુકના વાંચકોને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે કંઈ અશુદ્ધતા જણાય તો તે સુધારી વાંચવું. સ્તવનો ઉપરાંત અક્ષય નિધિ તપનો વિધિ, નવકારની તેમજ અયવંતી સુકમાલની તેર ઢાલની સઝાય પણ દાખલ કરી ગ્રંથ સમાપ્ત કરેલો છે. એજ સુજ્ઞેશુ કીં બહુના.

૧૯૬૭ ચૈત્ર સુદ ૧૫ } પ્રસિદ્ધ કર્તા.
ઝવેરી મોહનલાલ ડાહ્યાભાઈ મુ. અમદાવાદ.
ઠે૦ ડોશીવાડાનીપોળ.

અનુક્રમણિકા.

અથ શ્રી સીમંધર સ્વામિની વિનતિરૂપ સવાસો ગાથાનું સ્તવન.

॥ ઢાલ પહેલી. ॥

॥ એક દિન દાસી દોડતી–એ દેશી ॥

સ્વામી સીમંધર વિનતિ, સાંભલો માહરી દેવરે । તાહરી આણ હું શિર ધરૂં, આદરૂં તાહરી સેવરે ॥ સ્વામી સીમંધર વિનતિ ॥૧॥ કુગુરૂની વાસના પાસમાં, હરિણ પરે જે પડયા લોકરે । તેહને શરણ તુજ વિણ નહીં, ટલવલે બાપડા ફોકરે ॥ સ્વા૦॥૨॥ જ્ઞાન દર્શન

ચરણ ગુણ વિના, જે કરાવે કુલાચારરે । લૂટે તેણે જન દેખતાં, કિહાં કરે લોક પોકારરે ॥ સ્વા૦॥૩॥ જેહ નવિ ભવ તરયા નિરગુણી, તારશે કેણી પેરે તેહરે । એમ અજાણ્યા પડે ફંદમાં, પાપ બંધે રહ્યા જેહરે ॥સ્વા૦॥૪॥ કામ કુંભાદિક અધિકનું, ધર્મનું કો નવિ મૂલરે । દોકડે કુગુરૂ દાખવે, શું થયું એહ જગ સૂલરે ॥ સ્વા૦॥૫॥ અર્થની દેશના જે દીએ, ઓલવે ધર્મના ગ્રંથરે । પરમ પદનો પ્રગટ ચોરથી, તેહથી કેમ વહે પંથરે ॥ સ્વા૦॥૬॥ વિષયરસમાં ગૃહી માચિયા, નાચિયા કુગુરૂ મદ પૂરરે । ધૂમ ધામે ધમાધમ ચલી, જ્ઞાન મારગ રહ્યો દૂરરે ॥ સ્વા૦ ॥ ૭ ॥ કલહ કારી કદાગ્રહ ભરયા, થાપતા આપણા બોલરે । જિન વચન અન્યથા દાખવે, આજતો વાજતે ઢોલરે ॥ સ્વા ॥ ૮ ॥ કેઈ નિજ દોષને ગોપવા, રોપવા કેઇ મત કંદરે । ધર્મની દેશના

પાલટે, સત્ય ભાષે નહીં મંદરે ॥ સ્વા૦ ॥ ૯ ॥
બહુ મુખે બોલ એમ સાંભલી, નવિ ધરે લોક
વિશ્વાસરે । ઢુંઢતા ધર્મને તે થયા, ભમર
જેમ કમલ નિવાસરે ॥ સ્વા૦ ॥ ૧૦ ॥

॥ ઢાળ બીજી. ॥

॥ રાગ ગોડી ॥ ભોલીડા હંસારે વિષય
ન રાચીએ—એ દેશી.

એમ ઢુંઢતાંરે ધર્મ સોહામણો, મિલિઓ
સદગુરૂ એક । તેહને સાચોરે મારગ દાખવે,
આણી હૃદય વિવેક ॥ શ્રી સીમંધર સાહેબ
સાંભલો ॥ ૧૧ ॥ પર ઘરે જોતાંરે ધર્મ તુમે
ફરો, નિજ ઘર ન લહોરે ધર્મ । જેમ નવિ
જાણેરે મૃગ કસ્તુરિઓ, મૃગમદ પરિમલ મર્મ
॥શ્રી૦॥૧૨॥ જેમ તે ભૂલોરે મૃગ દિશિ દિશિ ફરે,
લેવા મૃગમદ ગંધ । તેમ જગે ઢુંઢેરે બાહિર

ધર્મને, મિથ્યાદૃષ્ટિ રે અંધ ॥ શ્રી૦ ॥ ૧૩ ॥ જાતિ અંધનોરે દોષ ન આકરો, જે નવિ દેખેરે અર્થ । મિથ્યા દૃષ્ટિરે તેહુથી આકરો, માને અર્થ અનર્થ ॥ શ્રી૦ ॥ ૧૪ ॥ આપ પ્રશંસેરે પરગુણ ઓલવે, ન ધરે ગુણનોરે લેશ । તે જિનવાણીરે શ્રવણે નવિ સુણે, દિએ મિથ્યા ઉપદેશ ॥શ્રી૦॥૧૫॥જ્ઞાન પ્રકાશેરે મોહ તિમિર હરે, જેહને સદગુરૂ સૂર । તે નિજ દેખેરે સત્તા ધર્મની, ચિદાનંદ ભરપૂર ॥ શ્રી૦॥૧૬॥ જેમ નિર્મલતારે રતન સ્ફટિકતણી, તેમ જે જીવ સ્વભાવ । તે જિન વીરેરે ધર્મ પ્રકાશીઓ, પ્રબલ કષાય અભાવ ॥ શ્રી૦ ॥ ૧૭॥ જેમ તે રાતેરે ફૂલે રાતડું, શ્યામ ફૂલ-થીરે શ્યામ । પાપ પુણ્યથીરે તેમ જગ જીવને, રાગ દ્વેષ પરિણામ ॥ શ્રી૦ ॥ ૧૮ ॥ ધર્મ ન કહિએરે નિશ્ચે તેહને, જેહ વિભાવ વડ વ્યાધિ । પહેલે અંગેરે એણીપેરે ભાખિયું, કરમે હોએ

ઉપાધિ ॥ શ્રી૦ ॥ ૧૯ ॥ જે જે અંશેરે નિરૂ-
પાધિકપણું, તે તે જાણોરે ધર્મ । સમ્યક્દૃષ્ટિરે
ગુણઠાણાથકી, જાવ લહે શિવશર્મ ॥ શ્રી૦
॥ ૨૦ ॥ એમ જાણીનેરે જ્ઞાન દશા ભજી,
રહીએ આપ સ્વરૂપ । પર પરિણતિથીરે ધર્મ
ન છાંડિએ, નવિ પડિએ ભવ કૂપ ॥ શ્રી૦॥૨૧॥

॥ ઢાલ ત્રીજી. ॥

॥ હવે રાણી પદ્માવતી–એ દેશી. ॥

જિહાં લગે આતમદ્રવ્યનું, લક્ષણ નવિ
જાણ્યું । તિહાં લગે ગુણઠાણું ભલું, કેમ આવે
તાણ્યું ॥ આતમતત્વ વિચારીએ ॥ ૨૨ ॥
આતમ અજ્ઞાને કરી, જે ભવ દુઃખ લહીએ ।
આતમજ્ઞાને તે ટલે, એમ મન સદ્દહીએ ॥
આતમ૦ ॥ ૨૩ ॥ જ્ઞાનદશા જે આકરી, તેહ
ચરણ વિચારો । નિર્વિકલ્પ ઉપયોગમાં, નહીં

કર્મનો ચારો ॥ આતમ૦ ॥ ૨૪ ॥ ભગવઈ અંગે ભાખિઓ, સામાયિક અર્થ ॥ સામાયિક પણ આતમા; ધરો સૂધો અર્થ ॥ આતમ૦ ॥ ૨૫ ॥ લોકસાર અધ્યયનમાં, સમકિત મુનિ ભાવે । મુનિભાવજ સમકિત કહ્યું, નિજ શુદ્ધ સ્વભાવે ॥ આ૦ ॥ ૨૬ ॥ કષ્ટ કરો સંજમ ધરો, ગાલો નિજ દેહ । જ્ઞાનદશા વિણુ જીવને, નહીં દુઃખનો છેહ ॥ આ૦ ॥ ૨૭ ॥ બાહિર યતના બાપડા, કરતાં દૂહવાએ । અંતર જતના જ્ઞાનની, નવિ તેણે થાએ ॥ આતમ૦ ॥૨૮॥ રાગ દ્વેષ મલ ગાળવા, ઉપશમ જલ ઝીલો । આતમ પરિણુતિ આદરી, પર પરિમાણુતિ પીલો ॥ આ૦ ॥ ૨૯ ॥ હું એહનો એ હરો, એ હું એણિ બુદ્ધિ । ચેતન જડતા અનુભવે, ન વિમાસે શુદ્ધિ ॥ આ૦ ॥ ૩૦ ॥ બાહરિ દૃષ્ટિ દેખતાં, બાહિર મન ધ્રાવે ।

અંતર દૃષ્ટિ દેખતાં, અક્ષય પદ પાવે ॥ આતમ૦ ॥ ૩૧ ॥ ચરણ હોય લજ્જાદિકે, નવિ મનને ભંગે । ત્રીજે અધ્યયને કહ્યું, એમ પહેલે અંગે ॥ આતમ૦ ॥ ૩૨ ॥ અધ્યાતમ વિણુ જે ક્રિયા, તે તનુ મન તોલે । મમકારાદિક યોગથી, એમ જ્ઞાની બોલે ॥ આતમ૦ ॥ ૩૩ ॥ હું કરતા પરભાવનો; એમ જેમ જેમ જાણે । તેમ તેમ અજ્ઞાની પડે, નિજ કર્મને ઘાણે ॥ આતમ૦ ॥ ૩૪ ॥ પુદ્ગલ કર્માદિકતણો, કરતા વ્યવહારે । કરતા ચેતન કરમનો, નિશ્ચય સુવિચારે ॥ આતમ૦ ॥૩૫॥ કર્તા શુદ્ધ સ્વભાવનો, નય શુદ્ધે કહીએ । કર્તા પર પરિણામનો, બેઉ કિરિયા ગ્રહીએ ॥ આ૦ ॥ ૩૬ ॥

॥ ઢાલ ચોથી. ॥

॥ વીરમતી પ્રીતિ કારણી-એ દેશી. ॥

શિષ્ય કહે જો પરભાવનો, અકર્તા કહ્યો પ્રાણી । દાન હરણાદિક કેમ ઘટે, કહે સદ્‌ગુરૂ વાણી ॥ શુદ્ધ નય અર્થ મન ધારીએ ॥ એ આંકણી ॥ ૩૭ ॥ ધર્મ નવિ દિએ ન વા સુખ દિએ, પર જંતુને દેતો ॥ આપ સત્તા રહે આપમાં, એમ હૃદયમાં ચેતો ॥ શુ૦ ॥ ૩૮ ॥ જોગ વશે જે પુદ્‌ગલ ગ્રહ્યા, નવિ જીવનાં તેહ ॥ તેહથી જીવ છે જૂજૂઓ, વલી જૂજૂઓ દેહ ॥ શુ૦ ॥ ૩૯ ॥ ભક્ત પાનાદિ પુદ્‌ગલ પ્રતે, ન દિએ છતિ વિના પોતે । દાન હરણાદિ પરજંતુને, એમ નવિ ઘટે જોતે ॥ શુ૦ ॥ ૪૦ ॥ દાન હરણાદિક અવસરે, શુભ અશુભ સંકલ્પે । દિએ હરે તું નિજ રૂપને, મુખે અન્યથા જલ્પે ॥ શુ૦

॥ ૪૧ ॥ અન્યથા વચન અભિમાનથી, ફરી કર્મ તું બાંધે । જ્ઞાયક ભાવ જે એકલો, ગ્રહે તે સુખ સાધે ॥ શુ૦ ॥ ૪૨ ॥ શુભ અશુભ વસ્તુ સંકલ્પથી, ધરે જે નટ માયા । તેટલે સહજ સુખ અનુભવે, પ્રભુ આતમરાયા ॥ શુ૦ ॥ ૪૩ ॥ પર તણી આશ વિષ વેલડી, ફલે કર્મ બહુ ભાંતિ । જ્ઞાન દહને કરી તે દહે, હોએ એક જે જાતિ ॥ શુ૦ ॥ ૪૪ ॥ રાગ દોષ રહિત એક જે, દયા શુદ્ધ તે પાલે, । પ્રથમ અંગે એમ ભાખિયું, નિજ શક્તિ અજુઆલે ॥ શુ૦ ॥ ૪૫ ॥ એકતા જ્ઞાન નિશ્ચય દયા, સુગુરૂ તેહને ભાખે । જેહ અવિકલ્પ ઉપયોગમાં, નિજ પ્રાણને રાખે ॥ શુ૦ ॥ ૪૬ ॥ જેહ રાખે પર પ્રાણને, દયા તાસ વ્યવહારે । નિજદયા વિણ કહો પરદયા, હોએ કવણ પ્રકારે ॥ શુ૦ ॥ ૪૭ ॥ લોકવિણ જેમ નગર મેદની, જેમ જીવવિણુ

કાયા । ફોક તેમ જ્ઞાનવિણુ પરદયા, જિસી નટી-
તણી માયા ॥ શુ૦ ॥ ૪૮ ॥ સર્વ આચરમય
પ્રવચને, ભણ્યો અનુભવ યોગ : તેહુથી મુનિ
વમે મોહને, વલી અરતિ રતિ શોગ ॥ શુ૦
॥ ૪૯ ॥ સૂત્ર અક્ષર પરાવર્ત્તના, સરસ શે-
લડી દાખી । તાસ રસ અનુભવ ચાખીએ,
જિહાં એક છે સાખી ॥ શુ૦ ॥ ૫૦॥ આ-
તમરામ અનુભવ ભજો, તજો પરતણી માયા ।
એહ છે સાર જિન વચનનો, વલી એહ
શિવછાયા ॥ શુ૦ ॥ ૫૧ ॥

॥ ઢાલ પાંચમી. ॥

પ્રભુ ચિત્ત ધરીને અવધારો મુજ વાત-એ દેશી.

એમ નિશ્ચય નય સાંભલીજી, બોલે એક
અજાણ । આદરશું અમે જ્ઞાનનેજી, શું કીજે
પચ્ચખાણ ॥ સોભાગી જિન સીમંધર સુણો

વાત ॥ ૫૨ ॥ કિરિયા ઉથાપી કરીજી, છાંડી તેણે લાજ । નવિ જાણે તે ઉપજેજી, કારણ વિણ નવિ કાજ ॥ સો૦ ॥ ૫૩ ॥ નિશ્ચય નય અવલંબતાજી, નવિ જાણે તસ મર્મ । છોડે જે વ્યવહારનેજી, લોપે તે જિન ધર્મ ॥ સો૦ ॥ ૫૪ ॥ નિશ્ચય દૃષ્ટિ હૃદય ધરીજી, પાલે જે વ્યવહાર । પુણ્યવંત તે પામશેજી, ભવસમુદ્રનો પાર ॥ સો૦ ॥ ૫૫ ॥ તુરંગ ચઢી જેમ પામિએજી, વેગે પુરનો પંથ । માર્ગ તેમ શિવનો લહેજી, વ્યવહારે નિગ્રંથ ॥ સો૦ ॥ ૫૬ ॥ મહોલ ચઢંતાં જેમ નહીંજી, તેહ તુરંગનું કાજ । સકલ નહીં નિશ્ચય લહેજી, તેમ તનુ કિરિયા સાજ ॥ સો૦ ॥ ૫૭ ॥ નિશ્ચય નવિ પામી શકેજી, પાલે નવિ વ્યવહાર । પુણ્યરહિત જે એહવાજી, તેહનો કુણ આધાર ॥ સો૦ ॥ ॥ ૫૮ ॥ હેમ પરિક્ષા જેમ હુએજી, સહત

હુતાશન તાપ। જ્ઞાન દશા તેમ પરખીએજી, જિહાં બહુ કિરિયા વ્યાપ ॥ સો૦ ॥ ૫૯ ॥ આલંબન વિણુ જેમ પડેજી, પામી વિષમી વાટ । મુગ્ધ પડે ભવકૂપમાંજી, તેમ વિણુ કિરિયા ઘાટ ॥ સો૦ ॥ ૬૦ ॥ ચરિત ભણી બહુ લોકમાંજી, ભરતાદિકનાં જેહ । લોપે શુભ વ્યવહારનેજી, બોધિ હણે નિજ તેહ ॥ સો૦ ॥ ૬૧ ॥ બહુ દલ દીસે જીવનાંજી, વ્યવહારે શિવયોગ । છીંડી તાકે પાધરોજી, છોડી પંથ અયોગ ॥ સો૦ ॥ ૬૨ ॥ આ-વશ્યકમાંહે ભાખિઓજી,એહજ અર્થ વિચાર। ફલ સંશય પણ જાણુતાંજી, જાણીજે સંસાર ॥ સો૦ ॥ ૬૩ ॥

॥ ઢાલ છઠ્ઠી. ॥

મુનિં મન સરોવર હંસલો અથવા ઋષભનો
વંશ રયણાયરૂ—એ દેશી.

અવર ઇસ્યો નય સાંભલી, એક ગ્રહે

વ્યવહારોરે । મર્મ દ્વિવિધ તસ નવિ લહે, શુદ્ધ અશુદ્ધ વિચારોરે ॥ ૬૪ ॥ તુજ વિણુ ગતિ નહીં જંતુંને, તું જગ જંતુનો દીવોરે। જીવીએ તુંજ અવલંબને, તું સાહેબ ચીરં જીવોરે ॥ તુજ ॥ ૬૫ ॥ જેહ ન આ· ગમ વારીઓ, દીસે અશઠ આચારોરે । તેહજ બુધ બહુ માનિઓ, શુદ્ધ કહ્યો વ્યવહારોરે ॥ તુજ૦ ॥ ૬૬ ॥ જેહમાં નિજ મતિ કલ્પના, જેહથી નવિ ભવ પારો રે । અંધ પરંપરા બાંધિઓ, તેહ અશુદ્ધ આચારોરે ॥ તુજ૦ ॥ ૬૭ ॥ શિથિલ વિ- હારીએ આચરયાં, આલંબન જે કૂડાંરે । નિયત વાસાહિક સાધુને, તે નવિ જાણીએ રૂડાંરે ॥ તુ૦ ॥ ॥ ૬૮ ॥ આજ ન ચરણુ છે આકરૂં, સંહનનાહિક દોષેરે । એમ નિજ અવગુણુ ઓલવી, કુમતિ કદાગ્રહ પોષેરે ॥ ॥ તુ૦ ॥ ૬૯ ॥ ઉત્તર ગુણુમાંહે હીણુડા,

ગુરૂ કાલાદિક પાખેરે । મૂલ ગુણે નહી હીણુડા, એમ પંચાશક ભાખેરે ॥ તુ॰ ॥ ૭૦ ॥ પરિગ્રહ ગ્રહ વશ લિંગીયા, લેઇ કુમતિ રજ માથેરે । નિજ ગુણ પર અવગુણ લવે, ઇંદ્રિય વૃષભ નવિ નાથેરે ॥ તુ૦ ॥ ૭૧ ॥ નાણરહિત હિત પરિહરી, નિજ દંસણ ગુણ લૂસેરે । મુનિજનના ગુણ સાંભળી, તેહ અનારજ રૂસેરે ॥ તુજ૦ ॥ ૭૨ ॥ અણુસમ દોષ જે પરતણો, મેરૂસમાન તે બોલેરે । જેહસું પાપની ગોઠડી, તેહસું હિયડલું ખોલેરે ॥ તુજ૦ ॥ ૭૩ ॥ સૂત્ર વિરૂદ્ધ જે આચરે, થાપે અવિધિના ચાલારે । તે અતિ નિવિડ મિથ્યામતિ । બોલે ઉપદેશમાલારે ॥ ॥ તુજ૦ ॥ ૭૪ ॥ પામર જન પણ નવિ કહે, સહસા જૂઠ સશૂકોરે । જૂઠ કહે મુનિવેષ જે, તે પરમારથ ચૂકોરે ॥ તુજ૦ ॥૭૫॥ નિર્દય હૃદય છ કાયમાં, જે મુનિવેષે પ્રવર્તેરે ।

ગૃહી યતિ ધર્મથી બાહેરા, તે નિર્ધન ગતિ વર્ત્તેરે ॥ તુજ૦ ॥ ૭૬ ॥ સાધુભગતિ જિન-પૂજના, દાનાદિક શુભ કર્મરે । શ્રાવક જન કહ્યો અતિ ભલો, નહિ મુનિવેષે અધર્મરે ॥ તુજ૦ ॥ ૭૭ ॥ કેવલ લિંગધારીતણો, જે વ્યવહાર અશુદ્ધોરે । આદરીએ નવિ સર્વ-થા, જાણી ધર્મ વિરૂદ્ધોરે ॥ તુજ૦ ॥ ૭૮ ॥

॥ ઢાલ સાતમી ॥

આગે પૂરવ વાર નવાણું એ દેશી ॥

જે મુનિવેષ શકે નવિ છંડી, ચરણ કરણ ગુણહીણાજી । તે પણ મારગ માંહે દાખ્યા, મુનિગુણ પક્ષે લીણાજી ॥ મૃષાવાદ ભવકારણ જાણી, મારગ શુદ્ધ પ્રરૂપેજી । વંદે નવિ વંદાવે મુનિને, આપ થઇ નિજ રૂપેજી ॥ ૭૯ ॥ મુનિ ગુણ રાગે પૂરા શૂરા,

જે જે જયણા પાલેજી । તે તેહુથી શુભ ભાવ લહીને, કર્મ આપણાં ટાલેજી ॥ આપ હીનતા જે મુનિ ભાખે, માન સાંકડે લોકેજી । એ દુર્દ્ધર વ્રત એહનું દાખ્યું, જે નવિ ફૂલે ફોકેજી ॥ ૮૦ ॥ પ્રથમ સાધુ બીજો વર શ્રાવક, ત્રીજો સંવેગ પાખીજી । એ ત્રણે શિવ મારગ કહીએ, જિહાં છે પ્રવચન સાખીજી ॥ શેષ ત્રણ ભવ મારગ કહીએ, કુમત કદાગ્રહ ભરિયાજી । ગૃહિ યતિ લિંગ કુલિંગે લખીએ; સકલ દોષના દરિયાજી ॥ ૮૧ ॥ જે વ્યવહાર મુગતિ મારગમાં, ગુણઠાણાને લેખેજી । અનુક્રમે ગુણશ્રેણિનું ચઢવું, તેહજ જિનવર દેખેજી ॥ જે પણ દ્રવ્યક્રિયા પ્રતિપાલે, તે પણ સન્મુખ ભાવેજી । શુકલબીજની ચંદ્રકલા જેમ, પૂર્ણ ભાવમાં આવેજી ॥ ૮૨ ॥ તે કારણ લજ્જાદિકથી પણ, શીલ ધરે જે પ્રાણીજી । ધન્ય તેહ કૃતપુણ્ય કૃતા-

રથ, મહાનિસીથે વાણીજી ॥ એ વ્યવહારને મન ધારો, નિશ્ચયનય મત દાખ્યુંજી । પ્રથ-મ અંગમાં વિતિગિચ્છાએ, ભાવ ચરણ નવિ ભાખ્યુંજી ॥ ૮૩ ॥

॥ ઢાલ આઠમી ॥

॥ ચોપાઇની દેશી છે. ॥

અવર એક ભાખે આચાર, દયા માત્ર શુદ્ધજ વ્યવહાર । જે બોલે તેહજ ઉત્થાપે, શુદ્ધ કરૂં હું મુખ ઇમ જપે ॥ ૮૪ ॥ જિ-નપૂજાદિક શુભ વ્યાપાર, તે માને આરંભ અપાર । નવિ જાણે ઉતરતાં નઈ, મુનિને જીવદયા કયાં ગઈ ॥ ૮૫ ॥ જો ઉતરતાં મુનિને નદી, વિધિ જોગે નવિ હિંસા વદી । તો વિધિ જોગે જિન પૂજના, શિવ કારણ મત ભૂલો જના ॥ ૮૬ ॥ વિપચારંભતણો

જ્યાં ત્યાગ, તેહુથી લહિએ ભવજલતા-
ગ । જિનપૂજામાં શુભ ભાવથી, વિષયારંભ-
તણો ભય નથી ॥ ૮૭ ॥ સામાયિક પ્રમુખે
શુભ ભાવ, યદ્યપિ લહિએ ભવજલ નાવ ।
તોપણ જિનપૂજાએ સાર, જિનનો વિનય
કહ્યો ઉપચાર ॥ ૮૮ ॥ આરંભાદિક શંકા
ધરી, જો જિનરાજ ભક્તિ પરિહરી । દાન
માન વંદન આદેશ, તો તુજ સબલો પડ્યો
કલેશ ॥ ૮૯ ॥ સ્વરૂપથી દીસે સાવદ્ય, અ-
નુબંધે પૂજા નિર્વદ્ય । જે કારણ જિનગુણ
બહુ માન, જે અવસરે વરતે શુભ ધ્યાન
॥ ૯૦ ॥ જિનવર પૂજા દેખી કરી, ભવિય-
ણ ભાવે ભવજલ તરી । છકાયના રક્ષક હો
વલી, એહ ભાવ જાણે કેવલી ॥ ૯૧ ॥
જલ તરતાં જલ ઉપર યથા, મુનિને દયા ન
હોએ વૃથા । પુષ્પાદિક ઉપર તિમ જાણ,
પુષ્પાદિક પૂજાને ઠાણ ॥ ૯૨ ॥ તો મુનિને

નહીં કિમ પૂજના, એમ તું શું ચિંતે શુભ મના । રોગીને ઔષધ સમ એહ, નિરોગી છે મુનિવર દેહ ॥ ૯૩ ॥

॥ ઢાલ નવમી. ॥

પ્રથમ ગોવાલાતણે ભવેંજી ॥ એ દેશી ॥

ભાવસ્તવ મુનિને ભલોજી, બેઉ ભેદે ગૃહી ધાર, । ત્રીજે અધ્યયને કહ્યોજી, મહાનિશીથ મઝાર ॥ શુણો જિન તુઝ વિણુ કવણુ આ-ધાર ॥ એ આંકણી ॥ ૯૪ ॥ વલી તિહાં ફલ દાખિયુંજી, દ્રવ્યસ્તવનુંરે સાર । સ્વર્ગ બારમું ગેહિનેજી, એમ દાનાદિક ચાર ॥ ॥ શુણો૦ ॥ ૯૫ ॥ છઠ્ઠે અંગે દ્રૌપદીજી, જિનપ્રતિમા પૂજેય । સૂરિયાભપરે ભાવથીજી, એમ જિનવર કહેય ॥ શુણો૦ ॥ ૯૬ ॥ નારદ આવ્યે નવિ થઇજી, ઉભી તેહ સુજાણ ।

તે કારણ તે શ્રાવિકાજી, ભાખે આલ
અજાણ ॥ શુણો૦ ॥ ૯૭ ॥ જિનપ્રતિમા
આગલ કહ્યોજી, શક્રસ્તવ તેણે નાર । જાણે
કુણ વિણ શ્રાવિકાજી, એહ વિધ હૃદય વિ-
ચાર ॥ શુણો૦ ॥ ૯૮ ॥ પૂજે જિનપ્રતિમા
પ્રતેજી, સૂરિયાભ સુરરાય । વાંચી પુસ્તક
રત્નનાંજી, લેઈ ધર્મ વ્યવસાય ॥શુણો૦॥૯૯॥
રાયપસેણી સૂત્રમાંજી, મોહોટો એહ પ્રબંધ ।
એહ વચન અણમાનતાંજી, કરે કરમનો બંધ
॥ શુણો૦ ॥ ૧૦૦ ॥ વિજય દેવ વક્તવ્ય-
તાજી, જીવાભિગમેરે એમ । જો થિતિ છે
એ સૂરતણીજી, તો જિનગુણ શુતિ કેમ ॥
॥ શુણો૦ ॥ ૧૦૧ ॥ સિદ્ધારથ રાયે કરચા-
જી, યાગ અનેક પ્રકાર । કલ્પસૂત્રે એમ ભા-
ખિયુંજી, તે જિનપૂજા સાર ॥ શુણો૦ ॥
॥ ૧૦૨ ॥ શ્રમણોપાસક તે કહ્યાજી, પહેલા
અંગ મઝાર । યાગ અનેરા નવિ કરેજી, તે

જાણો નિરધાર ॥ શુણો૦ ॥ ૧૦૩ ॥ એમ અનેક સૂત્રે ભણ્યુંજી, જિનપૂજા ગૃહિકૃત્ય । જે નવિ માને તે સહીજી, કરશે બહુ ભવ નૃત્ય ॥ શુણો૦ ॥ ૧૦૪ ॥

॥ ઢાલ દશમી. ॥

॥ જં સુરસંધા સા સુરસંધા । અથવા એણે પુર કુંબલ કોઇ ન લેસી—એ દેશી ॥

અવર કહે પૂજાદિક ઠામે, પુણ્યબંધ છે શુભ પરિણામે । ધર્મ ઇહાં નવિ કોઇ દીસે, જેમ વ્રત પરિણામે મન હીસે ॥ ૧૦૫ ॥ નિશ્ચય ધર્મ ન તેણે જાણ્યો, જે શેલેશી અંત વખાણ્યો । ધર્મ અધર્મ તણો ક્ષય કારી, શિવ સુખ દેજે ભવ જલ તારી ॥ ૧૦૬ ॥ તસ સાધન તું જે જે દેખે, નિજ નિજ ગુણઠાણાને લેખે । તેહ ધરમ વ્યહવહારે

જાણો, કારજ કારણુ એક પ્રમાણો ॥ ૧૦૭ ॥
એવંભૂત તણો મત ભાખ્યો, શુદ્ધ દ્રવ્ય નય
એમ વલિ દાખ્યો । નિજ સ્વભાવ પરણુતિ
તે ધર્મ, જે વિભાવ તે ભાવજ કર્મ ॥ ૧૦૮ ॥
ધર્મ શુદ્ધ ઉપયોગ સ્વભાવે, પુણ્ય પાપ શુભ
અશુભ વિભાવે । ધર્મ હેતુ વ્યવહારજ ધર્મ,
નિજ સ્વભાવ પરણુતિનો મર્મ ॥ ૧૦૯ ॥
શુભયોગે દ્રવ્યાશ્રવ થાય, નિજ પરિણામે ન
ધર્મ હણાય । યાવત્ યોગ ક્રિયા નહીં થંભી,
તાવત્ જીવ છે યોગારંભી ॥ ૧૧૦ ॥ મલિ-
નારંભ કરેજે કિરિયા, અસદારંભ તજીને
તરિયા । વિષય કષાયાદિકને ત્યાગે, ધર્મ
મતિ રહીએ શુભ માગે ॥ ૧૧૧ ॥ સ્વર્ગ
હેતુ જો પુણ્ય કહીજે, તો સરાગ સંયમ પણુ
લહીજે । બહુ રાગે જે જિનવર પૂજે,
તસ મુનિની પરે પાતક ધૂજે ॥ ૧૧૨ ॥
ભાવસ્તવ એહથી પામીજે, દ્રવ્યસ્તવ એ તેણે

કહીજે ॥ દ્રવ્ય શબ્દ છે કારણુ વાચી, ભમે
મ ભુલો કર્મનિકાચી ॥ ૧૧૩ ॥

॥ ઢાલ અગીયારમી ॥

॥ દાન ઉલટ ધરી દીજીએ-એ દેશી. ॥

કુમતિ એમ સકલ દૂરે કરી, ધારીએ
ધર્મની રીતરે । હારીએ નવિ પ્રભુ બલ થકી,
પામીએ જગતમાં જીતરે ॥ સ્વામી સીમંધર
તું જયો ॥ એ આંકણી ॥ ૧૧૪ ॥ ભાવ
જાણે સકલ જંતુના, ભવ થકી દાસને રાખરે ।
બોલિયા બોલ જે તે ગણું, સફલ જો છે તુજ
સાખરે ॥ સ્વામી૦ ॥ ૧૧૫ ॥ એક છે
રાગ તુજ ઉપરે, તેહ મુજ શિવતરૂ કંદરે ।
નવિ ગણું તુજ પરે અવરને, જો મિલે સુર
નર વૃંદરે ॥ સ્વામી૦ ॥ ૧૧૬ ॥ તુજ
વિના મેં બહુ દુઃખ લહ્યાં, તુજ મિલ્યે તે

કેમ હોયરે । મેહ વિણુ મોર માચે નહીં,
મેહ દેખી માચે સોયરે ॥ સ્વામી૦ ॥ ૧૧૭ ॥
મનથકી મિલન મેં તુજ કિયો, ચરણુ તુજ
ભેટવા સાંઇરે । કીજિએ જતન જિન એ વિના,
અવર ન વાંછિએ કાંઇરે ॥ સ્વામી૦ ॥ ૧૧૮ ॥
તુજ વચન રાગ સુખ આગલે, નવિ ગણું સુર
નર શર્મરે । કોડી જો કપટ કોઇ દાખવે,
નવિ તજું તોએ તુજ ધર્મરે ॥ સ્વામી૦
॥ ૧૧૯ ॥ તું મુજ હૃદયગિરિમાં વસે, સિંહ
જો પરમ નિરીહરે । કુમત માતંગના જુથથી,
તો કશી પ્રભુ મુજ બીહરે ॥સ્વામી૦॥૧૨૦॥
કોડી છે દાસ પ્રભુ તાહરે,માહરે દેવ તું એકરે ।
કીજિએ સાર સેવક તણી, એ તુજ ઉચિત
વિવેકરે ॥ સ્વામી૦ ॥ ૧૨૧ ॥ ભકિત ભાવે
ઇસ્યું ભાખીએ, રાખીએ એહ મનમાંહીરે ।
દાસનાં ભવ દુઃખ વારિએ, તારિએ સો ગ્રહી
બાંહીરે ॥ સ્વામી૦ ॥ ૧૨૨ ॥ બાલ જેમ

તાત આગલ કહે, વિનવું હું તેમ તુજરે । ઉચિત જાણો તેમ આચરૂં, નવિ રહ્યો તુજ કિસ્યું ગુજરે ॥ સ્વામી૦ ॥ ૧૨૩ ॥ મુજ હોજો ચિત્ત શુભ ભાવથી, ભવ ભવ તાહરી સેવરે । યાચિએ કોડી યતને કરી, એહ તુજ આગલે દેવરે ॥ સ્વામી૦ ॥ ૧૨૪ ॥

॥ કલશ. ॥

હરિગીત છંદ.

ઈમ સકલ સુખકર દુરિત ભયહર, વિમલ લક્ષણ ગુણધરો । પ્રભુ અજર અમર નરિંદ વંદિત, વિનવ્યો સીમંધરો ॥ નિજ નાદ તર્જિત મેઘ ગર્જિત, ધૈર્ય નિર્જિત મંદરો । શ્રી નયવિજય બુધ ચરણ સેવક, જશવિજય બુધ જય કરો ॥ સ્વામી૦ ॥૧૨૫॥

ઇતિ શ્રીમન્મહોપાધ્યાયગણિ શ્રી યશોવિજયજીકૃત સીમંધર જિન સવાસો ગાથાનું સ્તવન સંપૂર્ણમ.

અથશ્રી શ્રીમદ્ યશોવિજયજી ઉપાધ્યાયકૃત વીરસ્તુતિરૂપ હુંડીનું સ્તવન પ્રારંભ.

॥ ઢાલ ૧ લી ॥

॥ ભવિકા સિદ્ધચક્રપદ વંદો-એ દેશી ॥

પ્રણમી શ્રીગુરૂના પયપંકજ, થુણશું વીર જિણંદ । ઠવણ નિક્ષેપ પ્રમાણ પંચાંગી, પરખી લહું આણંદરે ॥ જિનજી તુજ આણા શિર વહિએ, તુજ શાસન નય શુદ્ધ પરૂપણ । ગુણથી શિવસુખ લહિએરે ॥ જિ૦ ॥ ૧ ॥ શ્રી અનુયોગ દુવારે ભાખ્યા, ચાર નિક્ષેપા

સાર । ચાર સત્ય દશ સત્યા ભાખ્યા, ઠાણુંગે નિરધારરે ॥ જિનજી ॥તુ૦॥૨॥ જાસ ધ્યાન કિરિયામાંહી આવે, તેહ સત્ય કરી જાણું ॥ શ્રી આવશ્યક સૂત્ર પ્રમાણે, વિગતે તેહ વખાણું રે ॥ જિ૦ ॥ તુ૦ ૩ ॥ ચોવીશત્થયમાંહી નિક્ષેપા, નામ દ્રવ્ય દોય ભાવું ॥ કાઉસ્સગ્ગ આલાવે ઠવણા, ભાવ તે સઘલે લાવુંરે ॥ જિ૦ ॥ તુ૦૪ ॥ પુસ્તક લિખિત સકલ જિમ આગમ, તિમ આવશ્યક એહ । ભગવઇ નંદી સાખે સમ્મત, તેહમાં નહીં સંદેહરે ॥ જિ૦ ॥ તુ૦ ૫॥ સૂત્ર આવશ્યક જે ઘરઘરનું, કહેશે તે અજ્ઞાની। પુસ્તક અરથ પરંપર આવ્યું, માને તેહજ જ્ઞાનીરે ॥ જિ૦ ॥ તુ૦ ૬ ॥ બંભીલિપિ શ્રીગણધરદેવે, પ્રણમી ભગવઇ આદે । જ્ઞાનતણી તે ઠવણા અથવા, દ્રવ્યશ્રુત અવિવાદેરે ॥ જિ૦॥ તુ૦ ૭ ॥ ભેદ અઢારજ બંભીલિપિના, સમવાયાંગે

દીઠા । શુદ્ધ અરથ મરડી ભવ બહુલા,ભમશે
કુમતિ ધીઠારે ॥ જિં૦ ॥ તુ૦ ૮ ॥ બંભી
લિપિ જો તેહનો કરતા, તો લેખક પણ
આવે।ગુરૂઆણા વિણ અરથ કરે જે, તેહનો
બોલ ન ભાવેરે ॥ જિં૦ ॥ તુ૦ ૯ ॥ જિન
વાણી પણ દ્રવ્યશ્રુત છે, નંદીસૂત્રને લેખે ।
જિમ તે તિમ બંભીલિપિ નમિયે, ભાવ તે
દ્રવ્ય વિશેષરે ॥ જિં૦ ॥ તુ૦ ૧૦ ॥ જેમ
અજીવ સંયમનું સાધન, જ્ઞાનાદિકનું તેમ ।
શુદ્ધભાવ આરોપે વિધિશું. તેહને સઘલે
ખેમરે ॥ જિં૦ ॥ તુ૦ ૧૧ ॥ શુદ્ધભાવ
જેહનો છે તેહના, ચાર નિક્ષેપા સાચા ।
જેહમાં ભાવ અશુદ્ધ છે તેહના, એક કાચે
સવિ કાચારે ॥ જિં૦ ॥ તુ૦ ૧૨ ॥ દશ
વૈકાલિકે દૂષણ દાખ્યું, નારી ચિત્રને
ઠામે । તો કેમ જિનપ્રતિમા દેખીને; ગુણ
નવિ હોય પરિણામેરે ॥ જિં૦ ॥ તુ૦ ૧૩ ॥

રૂચકદ્વીપે એક ડગલે જાતાં, પ્રડિમા નમિય આણંદે । આવતાં એક ડગલે નંદીસરે, બીજે ઈહાં જિન વંદેરે ॥ જિ૦ ॥ તુ૦ ૧૪ ॥ ત્રિછી ગતિએ ભગવઇ ભાખી, જંઘાચારણ કેરી । પંડગવન નંદન ઇહાં પડિમા, ઊર્ધ્વ નમે ઘણેરીરે ॥ જિ૦ ॥ તુ૦ ॥ ૧૫ ॥ વિદ્યાચારણ તે એક ડગલે, માનુષોત્તરે જાય । બીજે નંદીસરે જિનપ્રતિમા, પ્રણમી પ્રમુદિત થાયરે ॥ જિ૦ ॥ તુ૦ ૧૬ ॥ તિહાંથી પડિમા વંદણ કારણ, એક ડગલે ઈહાં આવે । ઉર્ધ્વ-પણે જાતાં બે ડગલે, આવતાં એક સ્વભાવેરે જિ૦ ॥ તુ૦ ૧૭ ॥ શતકવીશમે નવમ ઉ-દ્દેશે, પ્રતિમા મુનિવર વંદી । ઈમ દેખીજે અવલા ભાંજે, તસ મતિ કુમતિ ફંદીરે ॥ જિ૦ ॥ તુ૦ ૧૮ ॥ આલોઅણનું ઠાણ કહ્યું જે । તેહ પ્રમાદ ગતિ કેરો ॥ તીર ગતિ જે જાત્ર વિચાલે । રહે તે ખેદ ઘણેરોરે ॥ જિ૦

તુ૦ ॥ ૧૯ ॥ કરી ગોચરી જિમ આલોએ ।
દશ વૈકાલિક સાખે ॥ તિમ એ ઠામ પ્રમાદ
આલોએ । નહીં દોષ તે પાખેરે ॥ જિ૦
તુ૦ ૨૦ ॥ કહે કોઈ એ કહેવા માત્રજ ।
કોઇ ન ગયો નવિ જાશે ॥ નહીં તો લવણ-
શિખા માંહે જાતાં । કેમ આરાધક થાશેરે ?
॥ જિ૦ ॥ તુ૦ ૨૧ ॥ સત્તર સહસ્સ જોયણ જઈ
ઉંચા । ચારણ તીર્છા ચાલે ॥ સમવાયાંગે પ્રગ-
ટ પાઠ એ । શું કુમતિ ભ્રમ ઘાલેરે ? ॥
જિ૦ ॥ તુ૦ ૨૨ ॥ ચૈત્યશબ્દનો જ્ઞાન અરથ
તે । કહો કરવો કુણ હેતે ॥ જ્ઞાન એક ને ચૈત્ય
ઘણાં છે । ભૂલે જડ સંકેતેરે ॥ જિ૦ ॥ તુ૦ ૨૩॥
રૂચકાદિકના ચૈત્ય નમ્યા તે । સાસય પડિમા
કહિએ ॥ જેહ ઇહાંના તેહ અશાશ્વત । બે-
ઉમાં ભેદ ન લહિએરે ॥ જિ૦ ॥ તુ૦ ૨૪ ॥
જે ઉપર સાહેબ તુજ કરૂણા । શુદ્ધ અરથ તે
ભાખે ॥ તુજ આગમનો શુદ્ધ પરૂપક । સુ-
જશ અમિયરસ ચાખેરે ॥ જિ૦ ॥ તુ૦ ૨૫॥

ઢાલ બીજી.

મહા વિદેહ ક્ષેત્ર સોહામણું—એ દેશી.

તુજ આણા મુજ મન વસી, જિહાં જિનપ્રતિમા સુવિચાર; લાલરે । રાયપસેણી સૂત્રમાં, સૂરિઆભતણો અધિકાર; લાલરે ॥ ॥ તુજ૦ ૧ ॥ તે સુર અભિનવ ઉપન્યો, પૂછે સામાયિક દેવ; લાલરે । શું મુજ પૂરવ ને પછી, હિતકારી કહો તતખેવ; લાલરે ॥ ॥ તુજ૦ ૨ ॥ તે કહે એહ વિમાનમાં, જિનપડિમા દાઢા જેહ; લાલરે । તેહની તમે પૂજા કરો, પૂર્વ પચ્છા હિત એહ; લાલરે ॥ તુજ૦ ॥ ૩ ॥ પૂરવ પચ્છા શબ્દથી, નિત્ય કરણી જાણે સોય; લાલરે । સમકિત દૃષ્ટિ સદ્દહે, તે દ્રવ્યથકી કેમ હોય ? લાલરે ॥ તુજ૦ ॥ ૪ ॥ દ્રવ્યથકી જે પૂજીયાં, પ્રહરણ કોશાદિ અનેક; લાલરે । તેહથી બેઉ જૂદાં કહ્યાં, એ તો સાચો ભાવ વિવેક; લાલરે ॥ તુજ૦ ૫ ॥ ચક્કરયણ જિણ નાણની,

પૂજા જે ભરતે કીધ; લાલરે । જયમ તે ત્યમ અંતર ઈહાં, સમકિત દૃષ્ટિ સુપ્રસિદ્ધ; લાલરે ॥ તુજ૦ ૬॥ પહેલે ભવ પૂરવ કહે, જ્ઞાતા દુર્દર સંબંધ; લાલરે । પચ્છા કડુઅ વિષય કહ્યા, વલી મૃગાપુત્ર પ્રબંધ; લાલરે ॥ તુજ૦ ૭ ॥ આગમેસીભદ્દા કહ્યા, ગઇઠ્ઠિઇ કહ્યાણા દેવ; લાલરે । તસ પૂરવ પચ્છા કહે, ત્રિહું કાલે હિત જિન સેવ; લાલરે ॥ તુજ૦ ૮ ॥ જસ પૂરવ પચ્છા નહીં, મધ્યે પણ તસ સં-દેહ; લાલરે । એમ પહેલે અંગે કહ્યું, છે સૂધો અર્થ તે એહ; લાલરે ॥ તુજ૦ ૯ ॥ પચ્છા પેચ્ચા શબ્દનો; જે ફેર કહે તે ફુઠ; લાલરે । શબ્દ તણી રચના ઘણી, પણ અરથ એક છે પુઠ; લાલરે ॥ તુજ૦ ૧૦ ॥ વાંચી પુસ્તક રત્નનાં, હવે લેઈ ધરમ વ્યવસાય; લાલરે । સિદ્ધાયતને તે ગયા, જિહાં દેવછં-

દનો હોય ॥ લાલરે ॥ તુ૦ ॥ ૧૧ ॥ જિન-
પ્રતિમા દેખી કરી, કરે શિર પ્રણામ શુભ બીજ;
લાલરે પુષ્પ માલ્ય ચૂર્ણે કરી, વસ્ત્રાભરણે વલી
પૂજાાલાલરો તુ૦ ॥ ૧૨ા ફૂલ પગર આગે
કરી, આલેખે મંગળ આઠ, લાલરે । ધૂપ દેઈ
કાવ્ય સ્તવી કરે શક્રસ્તવનો પાઠ ॥ લાલરે
॥ તુ૦ ॥ ૧૩ ॥ જેહના સ્વમુખે જિન કહે,
ભવસિદ્ધિ પ્રમુખ છ બોલ; લાલરે । તાસ
ભગતિ જિનપૂજના, નવિ માને તેહ નિટોલ
॥ લાલરે ॥ તુ૦ ॥ ૧૪ ॥ પ્રભુ આગલ
નાટક કર્યું, ભગતિ સૂરિયાભને સાર;
લાલરે । ભગતિતણાં ફલ શુભ કહ્યાં, શ્રી
ઉત્તરાધ્યયન મોઝાર, લાલરે ॥ તુ૦ ॥૧૫॥
અંગ ઉપાંગે ઘણે કહી, એમ દેવ દેવીના ભક્તિ;
લાલરે । આરાધકતા તેણે થઈ, ઇંહાં તામલી
ઇંદ્રની યુક્તિ; લાલરે ॥ તુ૦ ॥૧૬॥ ભક્તિ
જીનધર્મે કરી, લોએ દાઢા અવર જિન અંગ,

લાલરે । થૂભ રચે સુર ત્રણ તે, કહે જંબૂપન્નત્તી ચંગ; લાલરે ॥ તુ૦ ॥ ૧૭ ॥ શતક દશમે અંગ પાંચમે, ઉદ્દેશે છઠે ઇંદ; લાલરે । દાઢ તણી આશાતના, ટાલે તે વિનય અમંદ; લાલરે ॥ તુ૦ ॥ ૧૮ ॥ સમકિતદૃષ્ટિ સુર તણી । આશાતના કરશે જેહ ॥ લાલરે ॥ દુર્લભબોધિ તે થશે । ઠાણાંગે ભાખ્યું એહ ॥ લાલરે ॥ તુ૦ ॥ ૧૯ ॥ તેહને જશ બોલે કહ્યું । વલી સુલભ બોધિત થાય ॥ લાલરે ॥ તેણે પૂજાદિક તેહનાં । કરણી શિવ હેતુ કહાય ॥ લાલરે ॥ તુ૦ ॥ ૨૦ ॥ તપ સંયમ તરૂસમ કહ્યાં । ફલસમ તે સુર શિવ શર્મ ॥ લાલરે ॥ સુરકરણી માને નહીં । નવિ જાણ્યો તેણે એ મર્મ ॥ લાલરે ॥ તુ૦ ॥ ૨૧ ॥ દશવૈકાલિક નર થકી । સુર અધિક વિવેક જણાય ॥ લાલરે ॥ દ્રવ્યસ્તવ તો તેણે કરયાં । માને તસ સુજશ ગવાય ॥ લાલરે ॥ તુ૦ ॥ ૨૨ ॥

ઢાલ ૩ જી

॥ રૂપભનો વંશરયણાયરૂ એ દેશી ॥

શાસન તાહરૂં અતિ ભલું । જગ નહીં કોઇ તસ સરખું રે ॥ તેમ તેમ રાગ ઘણો વધે । જેમ જેમ જુગતિ શું પરખુ રે ॥ શા૦ ॥ ૧ ॥ શ્રી અરિહંત અને તેહનાં । ચૈત્ય નમું ન અનેરાંરે ॥ અંબડ ને તસ શિષ્યનાં । વચન ઉવવાઈ ઘણેરાંરે ॥ શા૦ ॥ ૨ ॥ ચૈત્ય શબ્દ તણો અરથ તે । પ્રતિમા નહીં કોઇ બીજોરે॥ જેહ દેખી ગુણ ચિંતિએ। તેહજ ચૈત્ય પતીજોરે ॥ શા૦ ॥ ૩ ॥ એમજ આલાવે આણંદ ને। જિનપ્રતિમા નતિ દીસેરે॥ સપ્તમ અંગના અર્થથી । તે નમતાં મન હીંસેરે ॥ શા૦ ॥ ૪ ॥ પરતીર્થી સુર તેહની । પ્રતિમાની નતિ વારીરે ॥ તેણે મુનિ જિન પ્રતિમા તણી । વંદન નતિ નિરાધારીરે ॥ શા૦ ॥ ૫ ॥ પરતીર્થીએ જે પરિગ્રહ્યા । મુનિ તે તો પરતી-

થીરે ॥ ત્રણ શરણ માંહે ચૈત્ય તે । કહે પ્રતિમા શિવ અર્થીરે ॥ શા૦ ॥ ૬ ॥ દાન કશું પ્રતિમા પ્રત્યે । એમ કહે જે છલ હેરીરો । ઉત્તર તસ સંભવ તણી । શૈલી છે સૂત્ર કેરીરે ॥ શા૦ ૭ ॥ દશવિધ બહુવિધ જયમ કહ્યું । વૈયાવચ્ચ જહુ જોગેરે ॥ દશમે તે અંગે તથા ઈહાં । જોડીએ નય ઉપયોગેરે ॥ શા૦ ॥ ૮ ॥ સાધુને જિન પ્રતિમા તણું । વૈયાવચ્ચ ત્યહાં બોલ્યુરે ॥ એહ અરથ થકી કુમતિનું । હિયડું કાંઇ ન ખોલ્યુંરે ॥ શા૦ ॥ ૯ ॥ સંઘ તણી જેમ થાપના । વૈયાવચ્ચ જસ વાદોરે ॥ જાણીએ જિનપ્રતિમાતણું । તેમ ઇહાં કવણ વિવાદોરે ॥ શા૦ ॥ ૧૦॥ એમ સવિ શ્રાવક સાધુને ॥ વંદનાનો અધિકારોરે ॥ સૂત્રે કહ્યો પ્રતિમાતણો ॥ હવે કહું પૂજા વિચારો ॥ શા૦ ॥ ૧૧ ॥ યાગ અનેક કરયા કહ્યાં ॥ શ્રી સિદ્ધારથ રાજેરે ॥ તે

જિન પૂજના કલ્પમાં ॥ પશુના યાગ ન છાજેરે ॥ શા૦ ॥ ૧૨ ॥ શ્રી જિન પાસને તીરથે ॥ સમણોપાસક તેહોરે ॥ પ્રથમ અંગે કહ્યો તેહને ॥ શ્રી જિનપૂજાનો નેહોરે ॥ શા૦ ॥ ૧૩ ॥ શ્રેણિક મહાબલ પ્રમુખના । એમ અધિકાર અનેકોરે ॥ છઠે અંગે વલી દ્રૌપદી । પૂજા પ્રગટ વિવેકોરે ॥શા૦॥ ૧૪॥ નારદ દેખીને નવિ થઇ । ઉંભી તેહ સુજાણરે ॥ જાણીએ તેણે તે શ્રાવિકા । અક્ષર એહજ પ્રમાણરે ॥ શા૦ ॥ ૧૫ ॥ આંબિલ અંતર છઠનું । ઉપસર્ગે તપ કીધુંરે ॥ કેમ નવિ કહિએ તે શ્રાવિકા । ધર્મે કારજ સીધુંરે ॥ શા૦ ॥ ૧૬ ॥ રાયકન્યા કહી શ્રાવિકા ॥ ન કહી જે ભૂલેરે ॥ રાજીમતી કહી તેહવી ॥ તિહાં સંદેહ તે ઝુલેરે ॥શા૦ ॥ ૧૭ ॥ હરિ પરે કર્મ નિયાણનું ॥ ઇહ ભવે ભોગ ન નાસેરે ॥ સમકિત લહે પરણ્યા

પછી ॥ કહે તે શું ન વિમાસેરે ? શા૦ ॥
૧૮ ॥ જિણઘર કેણે કરાવ્યું ॥ તિહાં પ્રતિ-
માને પઇઠારે, પૂજા તે કુણ કરે ॥ એમ
પરખે તે ગરિઠારે ॥ શા૦ ॥૧૯॥ વર નવિ
માગ્યો છે પૂજતાં ॥ શક્રસ્તવે શિવ માગેરે ॥
ભક્તિ સમી સૂરિયાભને ॥ વિરતી વિશેષથી
જાગેરે ॥ શા૦ ॥ ૨૦ ॥ ધર્મ વિનય અરિ-
હંતનો ॥ એમ એ લોગ ઉવયારોરે ॥ સંભ
વે સર્વને જાણિએ ॥ સમકિત શુદ્ધ આચા-
રોરે ॥ શા૦ ॥ ૨૧ ॥ આણંદનો વિધિ
નવિ કહ્યો ॥ રાય પ્રદેશીને પાઠેરે ॥ સંભ
વ સર્વ ન માનશે ॥ વીંટાશે તેહ આઠેરે ॥
શા૦ ॥ ૨૨ ॥ પડિકમણાદિક ક્રમ નહીં ॥
પાઠે સપ્તમ અંગેરે ॥ પઢમ અણુ ઓગથી
પ્રકરણે ॥ સર્વ કહ્યો વિધિ રંગેરે ॥ શા૦
॥ ૨૩ ॥ કિહાં એક એક દેશજ ગ્રહે ॥
કિહાં એક ગ્રહે તે અશેષોરે ॥ કિહાં એક ક્રમ

ઉતક્રમ ગ્રહે ॥ એ શ્રુતશૈલી વિશેષોરે ॥ શા૦ ॥ ૨૪ ॥ શાસનની જે પ્રભાવના ॥ તે સમકિતનો આચારોરે ॥ શ્રી જિનપૂજાએ જે કરે ॥તે લહે સુજશ ભંડારોરે ॥શા૦॥૨૫॥

॥ ઢાલ ચોથી ॥

॥ઝાંઝરીયા મુનિવર ધન ધન તુમ અવતાર એદેશી॥

કોઇ કહે જિન પૂજતાંજી ॥ જે ષટ્કાય આરંભ ॥ તે કેમ શ્રાવક આચરેજી ॥ સમકિતમાં થિરથંભ ॥ સુખ દાયક તારો આણા મુજ સુપ્રમાણ ॥ ટેક ॥ ૧ ॥ તેહને કહીએ જતના ભાક્ત ॥ કિરિયામાં નહીં દોષ ॥ પડિકમણે મુનિદાન વિહારે ॥ નહીંતો હોય તસ પોષ ॥ સુ૦ ॥ ૨ ॥ સાહમી વચ્છલ પખિય પોસહ ॥ ભગવઈ અંગ પ્રસિદ્ધ ॥ ઘર નિર્વાહ ચરણ લિએ તેહનાં ॥ જ્ઞાતામાંહે હરિ કીધ ॥ સુ૦ ॥

૩ ॥ કુણિક રાય ઉદાયન કીધાં ॥ વંદન મહ સુવિવિકે ॥ ણ્હાયા કય બલિકમ્મા કહેયા ॥ તુંગીય શ્રાદ્ધ અનેક ॥ સુ૦ ॥૪॥ સમકિત સંવરની તે કિરિયા ॥ તેમ જિન- પૂજા ઉદાર ॥હિંસા હોય તો અરથદંડમાં ॥ કહે નહીં તેહ વિચાર ॥ સુ૦ ॥ ૫ ॥ નાગ ભૂત જક્ષાદિક હેતે ॥ પૂજા હિંસા ઉત્ત ॥ સૂગડાંગમાં નવિ જિન હેતે॥ ભાખે જે હોએ જુત્ત ॥ સુ૦ ॥ ૬ ॥ જ્યાં હિંસા તહાં નહીં જિનઆણા ॥ તો કેમ સાધુ વિહાર॥ કર્મ- બંધ નહીં જયણા ભાવે ॥ એ છે શુભ વ્ય- વહાર ॥ સુ૦ ॥ ૭ ॥ પ્રથમ બંધ ને પછી નિર્જરા ॥ કૂપતણોરે દિઠુંત ॥ કોઇ જોડે બુધ ભાષે ॥ ભાવ તે શુચિજલ તંત સુ૦॥ ૮ ॥ ઉપાદાનવશે બંધન કહિયું॥ તસ હિંસા શિર ઉપચાર॥ પુષ્પાદિક આરંભ તણા એમ ॥ હોય ભાવે પરિહાર ॥ સુ૦ ॥ ૯ ॥ જલ

તરતાં જલ ઉપર મુનિને ॥ જેમ કરૂણારે રંગ, ॥ પુષ્પાદિક શ્રાવકને તેમ ॥ પૂજામાંહે ચંગ ॥ સુ૦ ॥ ૧૦ ॥ પાત્ર દાનથી શુભ વિપાક જ્યમ ॥ લહે સુબાહુકુમાર ॥ પહેલે ગુણઠાણે ભદ્રક પણ ॥ ત્યમ જિનપૂજા ઉદાર ॥ સુ૦ ॥ ૧૧ ઉપલક્ષણથી જેમ શીલાદિક ॥ તેમ જિનપૂજા લીધ ॥ મનુજ આયુબંધે તે સુબાહુ ॥ તેણે સમકિત ન પ્રસિદ્ધ ॥ સુ૦ ॥ ૧૨ ॥ મેઘ જીવ ગજ શસ અનુકંપા ॥ દાન સુબાહુ વિચાર ॥ પહેલે ગુણઠાણે પણ સુંદર ॥ જેમ જિનપૂજા પ્રકાર ॥ સુ૦ ॥ ૧૩ ॥ દાન દેવ પૂજાદિક સઘલાં ॥ દ્રવ્યસ્તવ કહ્યાં જેહ ॥ અસદારંભી તસ અધિકારી ॥ માંડી રહે જે ગેહ ॥ સુ૦ ॥ ૧૪ ॥ સદારંભમાં ગુણ જાણી જે ॥ અસદારંભ નિવૃતિ ॥ અરમણીકતા ત્યાગે ભાષી ॥ એમજ પ્રદેશો પ્રવૃતિ ॥ સુ૦ ॥ ૧૫ ॥ લિખન શિલ્પશત ગણિત પ્રકાશ્યાં ॥ ત્રણ

પ્રજા હિત હેત ॥ પ્રથમ રાય શ્રીઋષભજી-
ણંદે ॥ તિહાં પણ એ સંકેત ॥ સુ૦ ॥૧૬॥
યતનાએ સૂત્રે કહ્યું મુનિને ॥ આર્ય કરમ
ઉપદેશ ॥ પરિણામિક બુદ્ધિ વિસ્તારે ॥ સમજે
શ્રાદ્ધ અશેષ ॥ સુ૦ ॥ ૧૭ ॥ આર્ય કાર્ય
શ્રાવકનાં જે છે ॥ તેહમાં હિંસા દિઠ ॥ હેતુ
સ્વરુપ અનુબંધ વિચારે ॥ નાશે દેઈ નિજ
પિઠ ॥ સુ૦ ॥ ૧૮ ॥ હિંસાહેતુ અયતના
ભાવે ॥ જીવ વધે તે સ્વરુપ ॥ આણાભંગ
મિથ્યામતિ ભાવે ॥ તે અનુબંધ વિરુપ ॥
સુ૦ ॥ ૧૯ ॥ હેતુ સ્વરુપન હિંસા સેવી ॥
સેવી તે અનુબંધ ॥ તો જમાલિ પ્રમુખે
ફલ પામ્યા ॥ કડુઆ કરી બહુ દ્વંધ । સુ૦॥
૨૦ ॥ સરુપથી હિંસા ન ટલે છે ॥ સમુદ્ર-
જલે જે સિદ્ધ ॥ વલી અપવાદપદે જે વરતે
॥ પણ તેણે શિવપદ લીધ ॥ સુ૦ ॥ ૨૧ ॥
સાધુવિહાર પરે અનુબંધે ॥ નહીં હિંસા

જિનભક્તિ ॥ એમ જે માને તેહની વાધે ॥ સુજશ આગમ શક્તિ ॥ સુ૦ ॥ ૨૨ ॥

॥ ઢાલ પાંચમી. ॥

॥ મારી સહીરે સમાણી—એ દેશી ॥

સાસય પડિમા અરસય માને ॥ સિદ્ધાયતન વિમાનેરે ॥ ધન ધન જિન વાણી ॥ ટેક ॥ પ્રભુ તેં ભાષી અંગ ઉવંગે ॥ વરણુવશું તેમ રંગેરે ॥ ધન૦ ॥ ૧ ॥ કંચનમય કર પદ તલ સોહે ॥ ભવિજનનાં મન મોહેરે ॥ ધ૦ ॥ અંકરતનમય નખ સસનેહા ॥ લોહિતાક્ષ મધ્યે રેહારે ॥ ધ૦ ॥ ૨ ॥ ગાત્ર યષ્ઠિ કંચનમય સારી ॥ નાભિ તે કંચનકયારીરે ॥ ધ૦ ॥ રિઠરતન રોમરાજિ વિરાજે ॥ ચુચૂક કંચન છાજેરે ॥ ધ૦ ॥ ૩ ॥ શ્રીવચ્છ તે તપનીય વિશાલા ॥ હોઠ તે લાલ પ્રવાલ.રે ॥ ધ૦ ॥ દંત ફટિકમય જીહ દયાલુ ॥ વલી

તપનીયનું તાલુરે ॥ ધ૦ ॥ ૪ ॥ કનક ના-
શિકા તિહાં સુવિશેષા ॥ લોહિતાક્ષની રેખારે
॥ ધ૦ ॥ લોહિતાક્ષ રેખિત સુવિશાલા ॥
નયન અંક રતનાલારે ॥ ધ૦ ॥ ૫ ॥ અચ્છિ-
પતિ ભમુહાવલી કીકી ॥ રિઠરતનમય નીકીરે ॥
ધ૦ ॥ શ્રવણ નિલાડવટી ગુણશાલા ॥ કંચન
ઝાકઝમાલારે ॥ ધ૦ ॥ ૬ ॥ વજ્રરતનમય
અતિહિ સોહાણીા॥ શશાઘડી સુખખાણીરે ॥ધ૦
॥ કેશભૂમિ તપનીય નિવેશા ॥ રિઠરતનમય
કેશારે ॥ ધ૦ ॥ ૭ ॥ પૂઠે છત્ર ધરે પ્રત્યેકે
॥ પ્રતિમા એક વિવેકેરે ॥ ધ૦ ॥ હોય પાસે
હોય ચામર ઢાલે ॥ લીલાએ જિનને ઉત્તારેરે
॥ ધ૦ ॥ ૮ ॥ નાગભૂત યક્ષ ને કુંડધારા ॥
આગે હોય ઉદારારે ॥ ધ૦ ॥ તે પડિમ
જિનપડિમા આગે ॥ માનું સેવા માગેરે
ધ૦ ॥ ૯ ॥ ઘંટ કલશ ભૃંગાર આયંસા ।
થાલ પાઈ સુપઇઠારે ॥ ધ૦ ॥ મનગુલિય

વાચકરગ પ્રચંડા ॥ ચિન્તા રયણ કરંડારે ॥ ધ૦ ॥ ૧૦ ॥ હય ગય નર કિન્નર કિંપુરિસા ॥ કંઠ ઉરગ વૃષ સરિષારે ॥ ધ૦ ॥ રયણ-પુંજ વલી ફૂલ ચગેરી ॥ માલ્ય ને ચૂર્ણ અનેરીરે ॥ ધ૦ ॥ ૧૧ ॥ ગંધ વસ્ત્ર આભરણ ચંગેરી ॥ સરસવ પુંજણી કેરીરે ॥ ધ૦ ॥ એમ પુષ્પાદિક પડલ વખાણ્યાં ॥ આગે સિં-હાસન જાણ્યાંરે ॥ ધ૦ ॥ ૧૨ ॥ છત્ર ને ચામર આગે સમુગ્ગા ॥ તૈલ કુષ્ટમૃત જુગ્ગારે ॥ ધ૦ ॥ ભરિયા પત્ર ચેયગ સુવિલાસે ॥ તગર એલા શુચિ વાસેરે ॥ ધ૦ ॥ ૧૩ ॥ વલિ હરતાલ ને મનસિલ અંજન ॥ સવિ સુગંધ મનરંજનરે ॥ ધ૦ ॥ ધ્વજા એક શત આઠ એ પૂરાં ॥ સાધન સર્વે સનૂરાંરે ॥ ધ૦ ॥ ૧૪॥ સુર એ પૂજા સાધન સાથે ॥ જિનપૂજે નિજ હાથેરે ॥ ધ૦ ॥ સિદ્ધાયતને આપ વિમાને ॥ થુભાદિક બહુ માનેરે ॥ ધ૦ ॥ ૧૫ ॥

એહ અપૂરવ દરિશણ દીઠું ॥ સુરતરૂ ફલથી
મીઠું રે ॥ ધ૦ ॥ એ સંસાર સમુદ્રે નાવા ॥
તારણ તરણ સહાવારે ॥ ધ૦ ॥ ૧૬ ॥ એમ
વિસ્મય ભવભય ગુણરાગે ॥ ઝીલે તેહ અ-
તાગેરે ॥ ધ૦ ॥ રાચે માચે ને વલિ નાચે ॥
ધરમ ધ્યાન મન સાચેરે ॥ ધ૦ ॥ ૧૭ ॥
થેઇ થેઈ કરતાં દે તે ભમરી ॥ હર્ષે પ્રભુગુણ
સમરીરે ॥ ધ૦ ॥ યોગ નિરાલંબન લય
આણી ॥ વશ કરતા શિવરાણીરે ॥ ધ૦ ॥
૧૮ ॥ એમ નંદીશ્વર પ્રમુખ અનેરાં ॥ શાશ્વત
ચૈત્ય ભલેરાંરે ॥ ધ૦ ॥ ત્યાં જિનપૂજે તે
અનુમાને ॥ જનમ સફલ નિજ માનેરે ॥
ધ૦ ॥ ૧૯ ॥ કલ્યાણક અઠાઈ વરષી ॥
તિથિ ચઉમાસી સરખીરે ॥ ધ૦ ॥ તેહ
નિમિત્તે સુર જિન અરચે ॥ નિત્ય ભક્તિપણે
વિરચેરે ॥ ધ૦ ॥ ૨૦ ॥ ભાવ તે અખયભાવે
મલિયા ॥ તે નવિ જાએ ટલિયોરે ॥ ધ૦ ॥

ફરિ ત્રાંબૂ નવિ હોય નિષેધે ॥ હુઓ હેમ-
રસ વેધેરે ॥ ધ૦ ॥ ૨૧ ॥ એકે જલલવ
જલધિ ભલાએ ॥ તો તે અક્ષય થાએરે ॥
ધ૦ ॥ આપભાવ જિનગુણમાંહી આણે ॥
તેમ તે અખય પ્રમાણેરે ॥ ધ૦ ॥ ૨૨ ॥
અપુણરૂત્ત અડસય વડ વૃત્તે ॥ એમ સુર ભાવે
ચિત્તરે ॥ ધ૦ ॥ એમ જિન પૂજી જે ગુણ
ગાવે ॥ સુજશ લીલ તે પાવેરે ॥ ધ૦॥૨૩॥

॥ ઢાલ છઠ્ઠી. ॥

ભોલીડા હંસારે વિષય ન રાચીએ ॥ એ દેશી ॥
સમકિત સૂધૂંરે તેહને જાણીએ ॥ જે માને
તુજ આણ ॥ સૂત્ર તો વાંચેરે યોગવહી કરી
॥ કરે પંચાંગી પ્રમાણ ॥ સ૦ ॥ ૧ ॥
ઉદ્દેશાદિક નહી ચઉ નાણનાં, છે સુખ નાણનાં
તેહ ॥ શ્રી અનુયોગદ્વાર થકી લહી॥ધરીએ-
યોગશું નેહ ॥સ૦॥૨॥ ઉદ્દેશાદિક ક્રમવિણ જે

ભણે ॥ આશા તે તેહ નાણ ॥નાણાવરણી રે બાંધે તેહથી ॥ભગવઈ અંગ પ્રમાણ ॥સ૦॥૩॥ શ્રીનંદી અનુયોગ દુવારમાં ॥ ઉત્તરાધ્યયનેરે યોગ ॥ કાલગ્રહણનોરે વિધિ સઘલો કહ્યો ॥ ધરિયે તે ઉપયોગ ॥ સ૦ ॥ ૪ ॥ ઠાણે ત્રીજે રે વલી દશમે કહ્યું ॥ યોગ વહે જેહ સાધ ॥ આગમે સિભદ્રા તે સંપજે ॥ તરે સંસાર અગાધ ॥ સ૦ ॥ ૫ ॥ યોગ વહીને રે સાધુ શ્રુત ભણે ॥ શ્રાવક તે ઉપધાન ॥ તપ ઉપધાને રે શ્રુત પરિગ્રહ કહ્યા ॥ નંદીએ તેહ નિદાન ॥ સ૦ ॥ ૬ ॥ ઇરિયાદિકનાં રે ષટ્ઉપધાન છે ॥ તેણે આવશ્યક શુદ્ધ ॥ ગૃહી સામાયિક આદિ શ્રુત ભણે ॥ દીક્ષા લેઈ અશુદ્ધ ॥ સ૦ ॥ ૭ ॥ સૂત્ર ભણ્યા કેઈ શ્રાવક નવિ કહ્યા । લદ્ધઠ્ઠા કહ્યા તેહ ॥ પ્રથમ જ્ઞાન ને પછી દયા કહી । તિહાં સંજત ગુણ રેહ ॥ સ૦ ॥ ૮ ॥ નવમે અધ્યયને રે

બીજા અંગમાં । ઘરમાં દીવ ન દીઠુ ॥ વલિય ચઉદમેરે કહ્યું શિક્ષા લહે । ગ્રંથ તજે તે ગરિઠ્ઠ ॥ સ૦ ॥ ૯ ॥ સપ્તમ અંગે અપઢિયા સંબરી ॥ દાખ્યા શ્રાદ્ધ અનેક ॥ નવિ આચારધરાદિક તે કહ્યા ॥ મોટો એહ વિવેક ॥ સ૦ ॥ ૧૦ ॥ ઉત્તરાધ્યયને રે કોવિદ જે કહ્યો ॥ શ્રાવક પાલિત ચંપ ॥ તે પ્રવચન નિગ્રંથ વચનથકી ॥ અરથ વિવેક અકંપ ॥ સ૦ ॥ ૧૧ ॥ સૂત્રે દીધું રે સત્ય તે સાધુને ॥ સુરનરેન વલી અત્થ ॥ સંબર દ્વારેરે બીજે એમ કહ્યું ॥ અંગદશમે સમરત્થ ॥ સ૦ ॥ ૧૨ ॥ વલિય વિગયપડિબાદ્ધ ને વાચના ॥ શ્રી ઠાણાંગે નિષેધ ।: નવિય મનોરથ શ્રુત ભણવાતણો ॥ શ્રાવકને સુપ્રસિદ્ધ ॥ સ૦ ॥ ૧૩ ॥ વાચના દેતાંરે ગિહીને સાધુને ॥ પાયચ્છિત્ત ચઉમાસ ॥ કહ્યું નિશીથેરે તો શું એવડી ॥ કરવી હોંસ નિરાંશ ॥ સ૦ ॥ ૧૪ ॥

ત્યજિય અસજઝાઇ ગુરુવાચના ॥ લેઇ યોગ ગુણવતં ॥ જે અનુયોગ ત્રિવિધ સાચો લહે ॥ કરે તે કર્મનો અંત ॥ સ૦ ॥ ૧૫ ॥ સૂત્ર અરથ પહેલો બીજો કહ્યો । નિજ્જુત્તીએરે મીસ ॥ નિરવશેષ ત્રીજો અંગ પંચમે । એમ કહે તું જગદીશ ॥ સ૦ ॥ ૧૬ સૂત્ર નિજ્જુત્તિરે બેઉ ભેદે કહે ॥ ત્રીજું અનુયોગદ્વાર ॥ કૂડા કપટીરે જે માને નહીં ॥ તેહને કવણ આધાર ॥ સ૦ ॥ ૧૭ ॥ બદ્ધ તે સૂત્રેરે અર્થ નિ-કાચિયા ॥ નિજ્જુત્તિએ અપાર ॥ ઉપધિમાં ન ગણણાદિક કિહાં લહે ॥ તે વિણ માર્ગ વિચાર ॥ સ૦ ॥ ૧૮ ॥ જો નિર્યુક્તિ ગઈ કુમતિ કહે ॥ સૂત્ર ગયાં નહીં કેમ ॥ જેહ વાચનાએ આવ્યું તે સવે ॥ માને તો હોએ એમ ॥ સ૦ ॥ ૧૯ ॥ આંધા આગળ દરપણ દાખવો ॥ બહેરા આગલ ગીત ॥ મૂરખ આગેરે કહેવું યુક્તિનું ॥ એ સવિ એકજ

રીત ॥ સ૦ ॥ ૨૦ ॥ મારગ અરથીરે પણ
જે જીવછે ॥ ભદ્રક અતિહિ વિનીત ॥
તેહને એ હિતશીખ સોહામણી ॥ વલી જે
સુનય અધીત ॥ સ૦ ॥ ૨૧ ॥ પ્રવચનસા-
ખેરે એમ એ ભાષિયા ॥ વિગતે અરથ વિચાર
॥ તુજ આગમનીરે ગ્રહિએ પરંપરા ॥
લહિએ જગ જયકાર ॥ સ૦ ॥ ૨૨ ॥ ગુણ
તુજ સઘલારે પ્રભુ કોણ ગણી શકે ॥ આણા
ગુણ લવ એક ॥ એમ મેં થુણતાંરે સમકિત
દૃઢ કરયું ॥ રાખી આગમ ટેક ॥ સ૦ ॥
૨૩ ॥ આણા તાહરીરે જો મેં શિરધરી ॥
તો શું કુમતિનું જોર ॥ તિહાં નહિ પસરે
રે બલ વિષધરતણું ॥ કિંગારે જયહાં મોર
॥ સ૦ ॥ ૨૪ ॥ પવિત્ર કરીજેરે જીહા તુજ
ગુણે ॥ ॥ શિર ધરીએ તુજ આણ ॥ દિલથી
કહીએરે પ્રભુ ન વિસારીએ ॥ લહીએ સુજશ
કલ્યાણ ॥ સ૦ ॥ ૨૫ ॥

॥ કલશ. ॥

॥ રાગ ધનાશ્રી ॥

વર્તમાન શાસનનો સ્વામી ॥ ચામીક-
રસમ દેહોજી ॥ વીરજિનેશ્વર મેં એમ શુ-
ણિઓ ॥ મન ધરી ધર્મ સનેહોજી ॥ એહ
તવન જે ભણશે ગણશે ॥ તસ ઘર મંગલ-
માલાજી ॥ સમકિતભાણુ હોશે ઘટ તેહને
॥ પરગટ ઝાક ઝમાલાજી ॥ ૧ ॥ અરથ
એહના છે અતિ સુક્ષમ ॥ તે ધારો ગુરુ
પાસેજી ॥ ગુરુની સેવા કરતાં લહીએ ॥
અનુભવ નિજ અભ્યાસેજી ॥ જેહ બહુશ્રુત
ગુરુ ગીતારથ ॥ આગમના અનુસારીજી ॥
તેહને પૂછી શંશય ટાલો ॥ એ હિતશિખ
છે સારીજી ॥ ૨ ॥ ઈડલપુરમાં રહિય
ચોમાસું ॥ ધર્મધ્યાન સુખ પાયાજી ॥ સંવત
સત્તર તેત્રીશા વરસે ॥ વિજયદશમી મન ભા-
યાજી ॥ શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ સવાયા ॥

વિજયરતન યુવરાયાજી ॥ તસ રાજે ભવિ-
જનહિત કાજે ॥ એમ મેં જિનગુણ ગાયા
જી ॥ ૩ ॥ શ્રી કલ્યાણવિજય વર વાચક
॥ તપગચ્છ ગયણદિણંદાજી ॥ તાસ શિષ્ય
શ્રી લાભવિજય બુધ ॥ ભવિજનકૈરવચંદાજી
॥ તાસ શિષ્ય શ્રીજિતવિજય બુધ ॥ શ્રી
નયવિજય મુણિંદાજી ॥ વાચક જશવિજયે
તસ શિષ્યે ॥ થુણીયા વીરજિણંદાજી ॥ ૪ ॥
દોસીમૂલાસુત સુવિવેકી ॥ દોસી મેઘા હેતેજી
॥એહ તવન મેં કીધુ સુંદર ॥ સિદ્ધાંત અક્ષર
સંકેતજી ॥ એ જિનગુણ સુરતરુનો પરિમલ
॥ અનુભવ તો તે લેશેજી ॥ ભમર પરે જે
અરથી હોઈને ॥ ગુરુઆણા શિર વહેશેજી ॥૫॥

॥ ઇતિ મહોપાધ્યાયશ્રીયશોવિજયગ-
ણિવિરચિતં શ્રીમહાવીરજિનસ્તુતિગ-
ર્ભિતં ઢુંઢકમતનિરાકરણરૂપં
સાર્દ્ધશતગાથાસ્તવનમ્ ॥

શ્રીમદ્યશોવિજયજી ઉપાધ્યાય કૃત સાડાત્રણુસો ગાથાનું સ્તવન પ્રારંભ.

॥ પ્રથમ અર્થકર્તાનું મંગલાચરણ. ॥

પ્રાર્શ્વનાથપદદ્વંદ્વં નત્વા સીમંધરપ્રભુમ્ ॥
સ્તવસ્ય વાર્ત્તિકં કુર્વે, સ્વપરાનુગ્રહાય વૈ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાલ પહેલી. ॥

॥ એ છિંડિ કિહાં રાખી ॥ એ દેશી ॥

શ્રીસીમંધર સાહિબ આગેં । વીનતડી એક કીજેં ॥ મારગ શુદ્ધ મયાકરી મુઝને । મોહન

મૂરતિ દીજે રે ॥ જિનજી વીનતડી અવધારો ॥ એ આંકણી ॥ ૧ ॥ ચાલે સૂત્ર વિરૂદ્ધાચારે । ભાષે સૂત્ર વિરૂદ્ધ ॥ એક કહે અમે મારગ રાખૂં । તે કેમ માનૂ શુદ્ધરે ॥ જિન૦ વી૦ ૨ ॥ આલંબન કૂડાં દેખાડી । મુગધ લોકને પાડે ॥ આણા ભંગતિલક તે કાલું । થાપે આપ નિલ્લાડેરે ॥ જિન૦ વી૦ ૩ ॥ વિધિ જોતાં કલિયુગમાં હોવે । તિરથનો ઉચ્છેદ ॥ જિમ ચાલે તિમ ચલવે જઇયેં । એહ ધરે મતિ ભેદરે ॥ જિન૦ વી૦ ૪ ॥ ઈમ ભાષિ તે મારગ લોપે । સૂત્રક્રિયા સવિ પીસી ॥ આચરણા શુદ્ધિ આચરિયે । જોઇ યોગની વીસીરે ॥ જિન૦ વી૦ ૫ ॥ પંચમે આરે જિમ વિષ મારે । અવિધિ દોષ તિમ લાગે ॥ ઇમ ઉપદેશ પદાદિક દેખી । વિધિરસીઓ જન જાગેરે ॥ જિન૦ વી૦ ॥ ૬ ॥ કોઇ કહે જિમ બહુ જન ચાલે ।

તિમ ચલિયેં સી ચર્ચા ॥ મારગ મહાજન ચાલેં ભાખ્યો । તેહમાં લહીયેં અર્ચારે ॥ જિન૦ વી૦ ૭ ॥ એપણ બોલ મૃષા મન ધરીયેં । બહુજન મત આદરતાં ॥ છેહ ન આવે બહુલ અનારય । મિથ્યા મતમાં ફિરતાંરે ॥ જિન૦ વી૦ ૮ ॥ થોડા આર્ય અનાર્ય જનથી । જૈનઆર્યમાં થોડા ॥ તેમાં પણ પરિણતજન થોડા । શ્રમણ અલપ બહુ મો (મું) ડારે ॥ જિન૦ વી૦૯ ॥ ભદ્રબાહુ ગુરૂ વદન વચન એ । આવશ્યકમાં લહિયેં ॥ આણા શુદ્ધ મહાજન જાણી । તેહની સંગે રહિયેરે ॥ જિન૦ ॥ વી૦ ॥ ૧૦ ॥ અજ્ઞાની નવિ હોવે મહાજન । જો પણ ચલવે ટોલું ॥ ધર્મદાસગણી વચન વિચારી । મન નવિ કીજે ભોલુંરે ॥ જિન૦ ॥ વી૦ ॥ ૧૧ ॥ અજ્ઞાની નિજ છંદે ચાલે । તસ નિશ્રાયેં વિહારી ॥ અજ્ઞાની જે ગચ્છને ચલવે । તે તો

અનંત સંસારીરે ॥ જિન૦ વી૦ ૧૨ ॥ ખંડ ખંડ પંડિત જે હોવે । તે નવિ કહીયેં નાણી ॥ નિશ્ચિત સમય લહે તે નાણી । સંમતિની સહિનાણીરે ॥ જિન૦ વી૦ ૧૩ ॥ જિમ જિમ બહુ ત બહુજન સંમત । બહુ શિષ્યેં પરવરિઓ ॥ તિમતિમ જિનશાસનનો વયરી । જો નવિ નિશ્ચય દરીઓરે ॥ જિન૦ વી૦ ૧૪ કોઇ કહે લોચાદિક કષ્ટે । મારગ ભિક્ષાવૃત્તિ ॥ તે મિથ્યા નવિ મારગ હોવે । જનમનની અનુવૃત્તિરે ॥ જિન૦ વી૦ ૧૫ ॥ જો કષ્ટે મુનિ મારગ પાવે । બલદ થાએ તો સારો ॥ ભાર વહે જે તાવડે ભમતો । ખમતો ગાઢ પ્રહારોરે જિન૦ વી૦ ૧૬ ॥ લહે પાપ અનુબંધી પાપેં । બલહરણી જન ભિક્ષા ॥ પૂરવ ભવ વ્રતખંડન ફલ એ । પંચ વસ્તુની શિક્ષારે ॥ જિન૦ વી૦ ૧૭॥ કોઇ કહે અમેં લિંગે તરશું । જૈન લિંગ છે વારૂ ॥ તે મિ-

ધ્યાનવિ ગુણવીણું તરિયેં । ભુજવિણુ ન તરે તારૂરે ।। જિન૦ વી૦ ૧૮ ।। કુટલિંગ જિમ પ્રગટ વિડંબક । જાણી નમતાં દોષ ।। નિદ્ધં-દ્ધસ જાણીને નમતાં ।। તિમજ કહ્યો તસ પોષરે ।। જિન૦ વી૦ ૧૯ ।। શિષ્ય કહે જિમજિન પ્રતિમાને। જિનવર થાપી નમિયેં।। સાધુવેસ થાપી અતિ સુંદર । તિમ અસાધુને નમિ-યેરે ।। જિન૦ વી૦ ૨૦ ।। ભદ્રબાહુ ગુરૂ બોલે પ્રતિમા । ગુણવંતી નહીં દુષ્ટ ।। લિંગ માંહે બે વાંના દીસે । તે તું માન અદુષ્ટરે ।। જિન૦ વી૦ ૨૧ ।। કોઈ કહે જિન આગે માંગી । મુક્તિ મારગ અમે લેશું ।। નિર-ગુણને પણ સાહેબ તારે ।। તસ ભકતે ગડ-ગહિશુંરે ।। જિન૦ વી૦ ૨૨ ।। પામી બોધ ન પાલે મૂરખ । માગે બોધ વિચાલે ।। લ હિયેં તેહ કહો કુણ મૂલે । બોલ્યું ઉપદેશ માલેરે ।। જિન૦ વી૦ ૨૩ ।। આણા પાલે

સાહેબ તૂસે । સકલ આપદા કાપે ॥ આણા-
કારી જે જન માગે ! તસ જસલીલા આપેરે
॥ જિન૦ વી૦ ૨૪ ॥

॥ ઢાળ બીજી ॥

આદર જીવ ક્ષમાગુણ આદર ॥ એ દેશી ॥

કોઈ કહે અમે ગુરૂથી તરસું, જિમ ના-
વાથી લોહારે । તે મિથ્યા ન લહે સહુવાસે,
કાચ પાચની સોહારે ॥ ૧ ॥ શ્રીસીમધર
સાહેબ સુણજો, ભરતખેત્રની વાતોરે । લહું
દેવ કેવલ રતિ ઇણે યુગે, હું તો તુજ ગુણ
રાતો રે ॥ શ્રીસી૦ ૨ ॥ કોઇ કહે જે ગચ્છ
થી ન ટલ્યા, તે નિરગુણ પણ સાધોરે। નાતિ
માંહે નિરગુણ પણ ગણીયે, જશ નહીં નાતિ
બાધોરે ॥ શ્રીસી૦ ૩ ॥ ગુણ અવગુણ ઈમ
સરિખા કરતો, તે જિનશાસન વૈરીરે । નિર-

ગુણુ જો નિજ છંદે ચાલે, તો ગચ્છ થાએ સ્વૈરીરે ॥ શ્રીસી૦ ૪ ॥ નિરગુણુનો ગુરૂ પક્ષ કરે જે, તસ ગચ્છ ત્યજવો દાખ્યોરે । તે જિનવર મારગનો ઘાતક, ગચ્છાચારેં ભાખ્યોરે ॥ શ્રીસી૦ ॥ ૫ ॥ વિષમકાલમાં નિરગુણ ગચ્છે, કારણથી જો વસીયેંરે । દ્રવ્યથકી વ્યવહારેં ચલીયેં, ભાવે નવિ ઉલ્લસીયેરે ॥ શ્રીસી૦ ૬ ॥ જિમ કુવૃષ્ટિથી નગર લોકને, ઘહેલા દેખી રાજારે । મંત્રી સહિત ઘહેલા હોઇ બેઠા, પણ મનમાંહે તાજારે ॥ શ્રીસી૦ ૭ ॥ ઇમ ઉપદેશ પદે એ ભાખ્યું, તિહાં મારગ અનુસારિરે । જાણીને ભાવેં આદરીયેં । કલ્પભાષ્ય નિરધારિરે ॥ શ્રીસી૦ ૮ ॥ જ્ઞાનાદિક ગુણવંત પરસ્પર, ઉપગ.રેં આદરવે.રે । પંચ વસ્તુમાં ગચ્છ સુગુણને, અવર કહ્યો છે ત્યજવોરે ॥ શ્રીસી૦ ॥ ૯ જે નિરગુણ ગુણ રત્નાકરને, આપ સરિખા દાખેરે ॥ સમકિત-

સાર રહિત તે જાણો, ધર્મદાસગણી ભાખેરે ॥ શ્રીસી૦ ૧૦ ॥ કોઈ કહે જે વકુસ કુશીલા। મૂલોત્તર પડિસેવીરે । ભગવઈઅંગે ભાખ્યા તેથી, અંત વાત નવિ લેવીરે ॥ શ્રીસી૦ ૧૧ ॥ તે મિથ્યા નિકારણ સેવા, ચરણઘાતીની ભાખીરે ॥ મુનિને તેહને સંભવ માત્રેં, સત્તમઠાણું સાખીરે ॥ શ્રીસી૦ ૧૨ ॥ પડિસેવા વચને તે જાણો, અતિચાર બહુલાઇરે ॥ ભાવ બહુલતાયેં તે ટાલે, પંચ વસ્તુ મુનિ ધ્યાઇરે ॥ શ્રીસી૦ ૧૩ ॥ સહસા દોષ લાગે તે છુટે, સંયતને તતકાલેરે । પચ્છિતેં આકુટ્ટિયેં કીધું, પ્રથમ અંગની ભાલેરે ॥ શ્રીસી૦ ૧૪॥ પાયચ્છિતાદિક ભાવ ન રાખે, દોષ કરી નિઃસૂકોરે । નિદ્ધંધસ સેઢીથી હેઠો, તે મારગથી ચૂકોરે ॥ શ્રીસી૦ ૧૫ ॥ કોઈ કહે જે પાતિક કીધાં, પડિકમતાં છૂટીજેંરે ॥ તે મિથ્યા ફલ પડિકમણાનું, અપુણકરણથી લીજેંરે ॥

શ્રીસી૦ ૧૬ ॥ મિથ્યા દુક્કડ દેઇ પાતિક, તે ભાવે જે સેવેરે ॥ આવશ્યક સાખે તે પરગટ, માયા મોસને સેવેરે ॥ શ્રીસી૦ ૧૭ ॥ મૂલ પદેં પડિકમણું ભાખ્યું, પાપતણું અણ કરવુંરે । સક્તિ ભાવતણે અભ્યાસેં, તે જસ અર્થે વરવુંરે ॥ શ્રીસી૦ ૧૮ ॥

॥ ઢાલ ત્રીજી. ॥

॥તુંગીયાગિરિ શિખર સોહે ॥ એ દેશી ॥

દેવ તુઝ સિદ્ધાંત મીઠો, એક મને ધરિયેં । દુષ્ટ આલંબન નિહાલી, કહો કેમ તરીયેં ॥ દેવ તુઝ૦ ૧ ॥ દુષ્ટ આલંબન ધરે જે, ભગ્ન પરિણામી । તેહ આવશ્યકેં ભાખ્યા, ત્યજે મુનિ નામી ॥ દેવ તુઝ૦ ૨ ॥નિયતવાસ વિહાર ચેઇય, ભક્તિનો ધંધો ॥ મૂઢ અજ્જાલાભ થાપે, વિગય પડિબંધો ॥ દેવ૦ ૩ ॥ કહે ઉગ્ર વિહાર ભાગા, સંગમઆચરિઓ । નિયત

વાસ ભજે બહુ શ્રુત, સુણિઓ ગુણદરિઓ ॥ દેવ૦ ૪ ॥ ન જાણે તે ખણ જંઘા, બલ થીવિર તેહો । ગોચરીના ભાગ કલ્પી, બહુ રહ્યો જેહો ॥ દેવ૦ ૫ ॥ ચૈત્યપૂજા મુક્તિ મારગ, સાધુને કરવી ॥ જિણે કીધી વયર મુનિવર, ચૈત્યવાસ ઠવી ॥ દેવ૦ ॥ ૬ ॥ તીર્થઉન્નતિ અન્યશાસન । મલિનતા ટાણે ॥ પૂર્વ અવિચિત પુષ્પ મહિમા । તેહ નવિ જાણે ॥ દેવ૦ ॥ ૭ ॥ ચૈત્યપૂજા કરત સંયત । દેવ ભોઈ કહ્યો ॥ શુભમને પણ માર્ગનાશિ । મહાનિશીથે લહ્યો ॥ દેવ ૦ ॥ ૮ ॥ પુષ્ટ-કારણ વિના મુનિ, નવિ દ્રવ્ય અધિકારી ॥ ચૈત્ય પૂજાયેં ન પામે । ફલ અનધિકારી ॥ દેવ૦ ॥ ૯ ॥ માર્ગ અનિયપુત્ત અજ્જા, લાભથી લાગા । કહે નિજ લાભે અતૃપ્તા, ગોચરી ભાગા ॥ દેવ૦ ॥ ૧૦ ॥ ન જાણે

ગત શિષ્ય અવમે, થિવિર બલહીણા । સુગુણ પરિચિત સંયતિકૃત, પિંડવિધિ લીણો ॥ દેવ૦ ॥ ૧૧ ॥ વિગય લેવી નિત્ય સૂઝે, લષ્ટ પુષ્ટ ભણે । અન્યથા કિમ દોષ એહનો, ઉદાયન ન ગણે ॥ દેવ૦ ॥ ૧૨ ॥ ઉદાયન રાજર્ષિ તનુ નવિ, સીત લુક્ષ સહે । તેહ વ્રજમાં વિગય સેવે, શું તે ન લહે ॥ દેવ૦ ॥ ૧૩ ॥ લોક આલંબન ભરિઓ, જન અસંયતને । તેહ જગમાં કાંઇ દેખે, ધરે તેહ મને ॥ દેવ૦ ॥ ૧૪ ॥ શિથિલ આલંબન ગહે મુનિ, મંદ સંવેગી । સંયતાલંબન સુજસ ગુણ, તીવ્ર સંવેગી ॥ દેવ૦ ॥ ૧૫ ॥

॥ ઢાલ ચોથી ॥

॥ પ્રભુપાસનું મુખડું જોવાં, ભવભવનાં પાતીક ખોવાં,—એ દેશી ॥

સુણજો સીમંધરસ્વામી, વલી એક કહું સ્વામી । મારગ કરતાને પ્રેરે, દુર્જન જેસિ

દૂષણ હરે ॥ ૧ ॥ કહે નિજ સાખે વ્રત પાલો, પિણ ધર્મદેશના ટાલો । જનમેલ્યાનું સું કામ, બહુ બોલ્યું નિંદા ઠામ ॥ ૨ ॥ એમ કહેતાં મારગ ગોપે, ખોટું દૂષણ આરોપે । જે નિર્ભય મારગ બોલે, તે કહ્યો દીપને તોલે ॥ ૩ ॥ અજ્ઞાની ગારવ રસિયા, જે જન છે કુમતેં ગ્રસીયાં । તેહનો કુણ ટાલણહાર, વિણ ધર્મ દેશનાસાર ॥ ૪ ॥ ગીતારથ જયણાવંત, ભવ ભીરુ જેહ મહંત । તસવચણે લોકેં તરીયેં, જેમ પ્રવહણથી ભરદરીયેં ॥ ૫ ॥ બીજો તો બોલી બોલે, સું કીજે નિર્ગુણ ટોલો ભાષા કુશીલનો લેખો, જન મહાનિશીથેં દેખો ॥ ૬ ॥ જનમેલનની નહીં ઈહા, મુનિ ભાષે મારગ નીરીહા । જો બહુ જન સુણવા આવે, તો લાભ ધર્મનો પાવે ॥ ૭ ॥ તેહને જો મારગ ન ભાષે, તો અંતરાય ફલ ચાખે । મુનિ શક્તિ નવિ ગોપે, વારે તેહને શ્રુત

કોપે ॥ ૮ ॥ નવિ નિંદા મારગ કહેતાં, સમ-
પરિણામેં ગહગહતાં । મુનિ અદ્ભચરિત મન
રંગે, જોઇ લીજેં બીજે અંગે ॥ ૯ ॥ કોઈ
ભાષેં નવી સમજાવો, શ્રાવકને ગૂઢા ભાવો ।
તે જુઠ કહ્યા લદ્ધઠ્ઠા, શ્રાવક સૂત્રેં ગહિયઠ્ઠા ॥
૧૦ ॥ કહે કોઇ નવી સિ જોડી, શ્રુતમાં નહીં
કાંઇ ખોડી । તે મિથ્યા ઉદ્ધત ભાવા, શ્રુત
જલધિ પ્રવેશેં નાવા ॥ ૧૧ ॥ પૂરવ સૂરિયેં
કીધી, તેણે જો નવિ કરવી સિદ્ધિ । તો સર્વે
કીધો ધર્મ, નવી કરવો જોયો મર્મ ॥૧૨॥ પૂરવ
બુધને બહુ માંને, નિજ શકિત મારગ જ્ઞાને ।
ગુરૂકુલવાસીને જોડી, યુગતિ એહમાં નહીં
ખોડી ॥૧૩॥ એમ શ્રુતનો નહીં ઉચ્છેદ, એ તો
એક દેશનો ભેદ । એ અર્થ સુણિ ઉલાસેં,
ભવી વરતે શ્રુત અભ્યાસેં ॥ ૧૪ ॥ ઈહાં
દૂષણ એક કહાય, જે ખલને પીડા થાય ।
તો પણ એ નવી છોડીજેં, જો સજ્જનને સુખ

દીજે ॥ ૧૫ ॥ તે પુણ્યે હોસે તોષ, તેહને પણ ઇમ નહીં દોષ । ઉજમતાં હીયડે હીસી, જોઇ લીજે પેહેલી વીસી ॥ ૧૬ ॥ કહે કોઈક જુદી રીતે, મુનિ ભિક્ષા ભાંજે ભીતે । તે જુઠું શુભ મતિ ઇહે, મુનિ અંતરાયથી બીહે ॥ ૧૭ ॥ જે જન છે અતિ પરિણામી, વલી જેહ નહીં પરિણામી । તેહને નિતેં સમજાવે, ગુરૂકલ્પ વચન મન ભાવે ॥ ૧૮ ॥ ખલ વયણુ ગણે કુણ સૂરા, જે કાઢે પયમાં પૂરા । તુજ સેવામાં જો રહીયે, તો પ્રભુ જશ લીલા લહીયે ॥ ૧૯ ॥

॥ ઢાલ પાંચમી. ॥

—:=:—

રાગ ॥રામગ્રી–મંત્રી કહે એક રાજસભામાં–એ દેશી.॥

વિષમકાલને જોરે કેઇ, ઉઠયા જડ મલધારીરે । ગુરૂ ગચ્છ છોડી મારગ લોપી,

કહે અમેં ઉગ્ર વિહારીરે ॥ ૧ ॥ શ્રીજિન
તું આલંબન જગને, તુજ વિણુ કવણુ આ-
ધારોરે । ભગત લોકને કુમતિ જલધિથી,
બાંહિગ્રહીને તારોરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૨ ॥
ગીતારથ વિણુ ભૂલા ભમતા, કષ્ઠ કરે અભિ-
માનેરે । પ્રાયેં ગંઠી લગેં નવી આવ્યા, તે
ખૂના અજ્ઞાનેરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૩ ॥ તેહ કહે
ગુરૂ ગચ્છ ગીતારથ, પ્રતિબંધે શું કીજેંરે ।
દર્શન જ્ઞાન ચરિત આદરિયેં, આપેં આપ
તરીજેંરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૪ ॥ નવી જાણે
તે પ્રથમ અંગમાં, આદિ ગુરૂકુલ વાસોરે ।
કહ્યો ન તે વિણુ ચરણુ વિચારો, પંચાશકનય
ખાસોરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૫ ॥ નિત્યેં ગુરૂકુલ
વાસેં વસવું, ઉત્તરાધ્યયને ભાખ્યુંરે । તેહને
અપમાને વલી તેહમાં, પાપશ્રમણપણું દાખ્યું-
રે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૬ ॥ દસ વૈકાલિક ગુરૂ
શુશ્રૂષા, તસ નિંદા ફલ દાખ્યારે । આવં-

તિમાં દ્રહસમ સદ્ગુરૂ, મુનિકુલ મચ્છસમ ભાખ્યારે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૭ ॥ ગુરૂ દૃષ્ટિ અનુસારેં રહેતા, લહે પ્રવાદ પ્રવાદેંરે । એ પણ અર્થ તિહાં મન ધરિયેં, બહુ ગુણ સુગુરૂ પ્રસાદેંરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૮ ॥ વિનય વધે ગુરૂ પાસેં વદતાં, જે જિનશાસન મૂલોરે । દર્શન નિર્મલ ઉચિત પ્રવૃત્તિ, શુભરાગેં અનુકૂલોરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૯ ॥ વૈયાવચ્ચેં પાતક ત્રુટે, ખંતાદિક ગુણ શક્તિરે । હિતોપદેશે સુવિહિત સંગે, બ્રહ્મચર્યની ગુપ્તિરે । શ્રીજિન૦ ॥ ૧૦ ॥ મન વાધે મૃદુ બુદ્ધિ કેરા, મારગ ભેદ ન હોવેરે । બહુ ગુણ જાણે એ અધિકારેં, ધર્મરયણ જો જોવેરેં ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૧૧ ॥ નાણ તણો સંભાગી થાવે, થિર મન દર્શન ચરિત્તરે । ન ત્યજે ગુરૂ કહિયે એ બુધ ભાખ્યું, આવશ્યક નિર્યુક્તેંરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥૧૨॥ ભીતપ્રતેં જેમ બાણું

હણુતા, પગ અણુફરસી સબરારે । ગુરૂ છોડિ આહારતણો ખપ, કરતા તે મુનિ નિવરારે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૧૩ ॥ ગુરૂકુલવાસેં જ્ઞાનાદિક ગુણુ, વાચંયમને વાધેરે । તો આહારતણો પણ દૂષણુ, ખપ કરતાં નવિ બાધેરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૧૪ ॥ ધર્મરતન ઉપદેશપદાદિક, જાણી ગુરૂ આદરવોરે । ગચ્છ કહ્યો તેહુનો પરિવારો, તે પણ નિત અનુસરવોરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥૧૫॥ સારણવારણ પ્રમુખ લહીને, મુક્તિ મારગ આરાધેરે । સુભવીરય તિહાં સુવિહિત કિરિયા, દેખાદેખેં વાધેરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥૧૬॥ જલધી તણો સંખોભ અસહતા, જેમ નીકલતા મીનોરે । ગચ્છ સારણાદિક અણુસહતા, તિમ મુનિ દુખિયા દીનોરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥૧૭॥ કાક નર્મદાતટ જેમ મૂકી, મૃગ તૃષ્ણાજલ જાતારે । દુઃખ પામ્યા તેમ ગચ્છ તજીને આપમતિ મુનિ થાતારે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૧૮॥

પાલવિના જેમ પાણી ન રહે, જીવવિના જેમ કાયારે । ગીતારથવિણુ તેમ મુનિ ન રહે, જુઠ કષ્ટની માયારે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૧૯ ॥ અંધપ્રતે જેમ નિર્મળ લોચન, મારગમાં લેઇ જાયરે । તેમ ગીતારથ મૂરખ મુનિને, દઢ આલંબન થાયરે ॥ શ્રીજિન ॥ ૨૦ ॥ સમભાખી ગીતારથનાણી, આગમમાંહે લહિયે રે । આતમઅરથી સુભમતિ સજજન, કહો તે વિણુ કેમ રહિયેરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥૨૧॥ લોચન આલંબન જિનશાસન, ગીતારથ છે મેઢીરે । તે વિણુ મુનિ ચઢતી સંયમની, આરોહે કેમ સેઢીરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૨૨ ॥ ગીતારથને મારગ પૂછી, છાંડી જે ઉન્માદોરે । પાલે કિરિયા તે તુજ ભક્તિ. પામે જગજશ વાધોરે ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૨૩ ॥

॥ ઢાલ છઠી ॥

॥ રાસુડાની દેશી અથવા હિતશિક્ષા છત્રીશાની દેશી ॥

પ્રથમ જ્ઞાન ને પછે અહિંસા, દસવૈકાલિક સાખીરે । જ્ઞાનવંત તે કારણ ભજિયે, તુજ આણા મન રાખીરે ॥ સાહેબ સુણજોરે ॥ ૧ ॥ દ્રવ્ય ખેત્રને કાલ ન જાણે, ભાવ પુરૂષ પડિસેવરે । નવિ ઉત્સર્ગ લહે અપવાદહ, અગીતારથ નિત સેવરે ॥ સા૦ ૨ ॥ સચિત્ત અચિત્તમિશ્ર નવિ જાણે, કલ્પ અકલ્પ વિચારરે । યોગ્ય ન જાણે નિજ નિજ ઠામે, દ્રવ્ય યથાસ્થિત સારરે ॥ સા૦ ૩ ॥ ખેત્ર ન જાણે તેહ યથાસ્થિત, જન પદ અધ્વવિશેષરે । સુભિક્ષ દુર્ભિક્ષ કલ્પ ન જાણે, કાલ વિચાર અશેષરે ॥ સા૦ ૪ ॥ ભાવ હિઠ્ઠ ગિલાણ ન જાણે, ગાઢ અગાઢહ કલ્પરે । ખમતો અખમતો જન ન લહે, વસ્તુ અવસ્તુ અનલ્પરે ॥ સા૦ ૫ ॥ જે આકુટ્ટી પ્રમાદેં દર્પે, પડિસેવા વલિ કલ્પરે । નવિ જાણે તે તાસ યથા-

સ્થિત, પાયચ્છિત વિકલ્પરે ॥ સા૦ ૬ ॥ નયણ રહિત જેમ અનિપુણદેશેં, પંથ નહુ જેમ સત્થરે । જાણે હું ઠામે પોચાવું, પણ નહીં તેહ સમત્થરે ॥ સાં૦ ૭ ॥ અગીતાર્થ તેમ જાણે ગરવેં, હું ચલવું સવિ ગચ્છરે । પણ તસપાસે ગુણગણ ગ્રાસે, હોઈ ગલાગલ મચ્છરે ॥ સા૦ ૮ ॥ પચ્છિત્ત અતિમાત્ર દિએ જે, અપચ્છિતે પચ્છિત્તરે । આસાયણ તસ સૂત્રે બોલી, આસાયણ મિચ્છત્તરે ॥ સા૦ ૯ ॥ તવસી અબહુશ્રુત વિચરંતો, કરી દોષની શ્રેણિરે । નવિ જાણે તે કારણ તેહને, કેમ વાધે ગુણ શ્રેણિરે ॥૧૦॥ માર્ગમાત્ર જાણે જેમ પંથી, અલહી તાસ વિસેસરે । લિંગાચાર માત્ર તે જાણે, પામે મૂઢ કલેશરે ॥ સા૦ ૧૧ ॥ ભેદ લહ્યાવિણ નાનાપરિણતિ, મુનિમનની ગત બોધરે । ખિણરાતા ખિણતાતા થાતા, અંતેં ઉપાઇ વિરો-

ધરે ॥ સા૦ ૧૨ ॥ પથ્થરસમ પામર આદ-
રતાં, મણિસમ બુધ જન છોડિરે । લજ્જાવિણુ
આગમથિતિનો, તે પામે બહુ ખોડિરે ॥
સા૦ ૧૩ ॥ જ્ઞાનભક્તિ ભાંજી અણુલહેતા,
જ્ઞાનતણો ઉપચારરે । આરાસારેં મારગ લોપે,
ચરણ કરણુનો સારરે ॥ સા૦ ૧૪ ॥ ઉત્કર્ષી
તેહને દ્યે શિક્ષા, ઉદાસીન જે સારરે । પરૂષ-
વચન તેહને તે બોલે, અંગ કહે આચારરેં
॥ સા૦ ૧૫ ॥ અમસરિખા હો જો તુમ
જાણો, નહીં તો સ્યા તુમ બોલરે । એમ
ભાખિ જાત્યાદિક દૂષણુ, કાઢે તેહ નીટોલરે.
॥ સા. ૧૬॥ પાસત્થાદિક દૂષણ કાઢી, હિલે જ્ઞાની
તેહરે । યથા છંદતા વિણુ ગુરૂ આણા, નવિ
જાણે નિજરેહરે ॥ સા૦ ૧૭॥ જ્ઞાનીથી તેમ
અલગા રહેતા, હંસ થકી જેમ કાકરે । ભેદ
વિનયના બાવન ભાખ્યા, ન લહે તસ પરિ-
પાકરે ॥ સા૦ ૧૮ ॥ સર્વ ઉદ્યમેં પણુ તસ

બહુ ફલ, પડે કષ્ટ અજ્ઞાણુરે । સૂત્ર અભિજ્ઞ-
તણે અનુસારેં, ઉપદેશમાલા વાણુરે ॥ સા૦
૧૯ ॥ તે તો ઋજુભાવે એકાકી, ચાલે તેહને
જુત્તરે । વાચ્ય કુવાસન જે અકુવાસન, દેશા-
રાધક ઉત્તરે ॥ સા૦ ૨૦ ॥ અજ્ઞાની ગુરૂતણે
નિયોગે, અથવા શુભ પરિણામરે । કમ્મપયડી
સાખે સુદૃષ્ટિ, કહિયેં એહનો ઠામરે ॥ સા૦
૨૧ ॥ જે તો હઠથી ગુરૂને છાંડિ, ભગ્નચરણ
પરિણામરે । સર્વ ઉદ્યમેં પણ તસ નિશ્ચય,
કાંઈ ન આવે ઠામરે ॥ સા૦ ૨૨॥આણા રૂચિ-
વિણ ચરણ નિષેધેં, પંચાશકેં હરિભદ્રરે ।
વ્યવહારેં તો થોડું લેખે, જેહ સદ્ધારેં સદ્દરે
॥ સા૦ ૨૩ ॥ શિષ્ય કહે જો ગુરૂ અજ્ઞાની,
ભણતાં ગુણનિધિ જાણીરે । જો સુવાસના તો
કિમ ત્યજતાં, તેને અવગુણ જાણીરે ॥ સા૦
૨૪ ॥ ગુરૂ બોલે શુભ વાસના કહિયેં, પન્ન-
વણિજ્જ સ્વભાવરે । તે આયત્તપણે છે આદ્યેં,

જશ મને ભદ્રક ભાવરે ॥ સા૦ ૨૫ ॥ સૂધું માનીસૂધું થાતાં, ચઉભંગી આચારરે । ગુરૂ કહણે તેહમાં ફલ જાણી, લહીયેં સુજશ અપારરે ॥ સા૦ ૨૬ ॥

॥ ઢાલ સાતમી.॥

॥ રાજગીતાની દેશી અથવા સૂરતિ મહિનાની ॥

કોઇ કહે ગુરૂ ગચ્છ ગીતારથ સારથ શુદ્ધ, માનુ પણ નવિ દિસે જોતાં કોઇ વિશુદ્ધ । નિપુણ સહાય વિના કહ્યો સૂત્રેં એક વિહાર, તેહથી એકાકી રહેતાં નહીં દોષ લગાર ॥ ૧ ॥ અણ દેખંતાં આપમાં તે સવિ ગુણનો યોગ, કિમ જાણે પરમાં વ્રત ગુણનો મૂલ વિયોગ । છેદ દોષ તાંઇ નવી કહ્યા પ્રવચને મુનિ દુઃશીલ, દોષ લવેં પણ થિર પરિણામી બકુસ કુશીલ ॥ ૨ ॥ જ્ઞાનાદિક ગુણ પણ

ગુરૂવાદિક માંહે જોય, સર્વ પ્રકારે નિર્ગુણ નવિ આદરવો હોય । તે છાંડે ગીતારથ જે જાણે વિધિ સર્વ, ગ્લાનૌષધ દૃષ્ટાંતે મૂઢ ધરે મન ગર્વ ॥ ૩ ॥ તે કારણ ગીતારથને છે એક વિહાર, અગીતાર્થને સર્વ પ્રકારે તે નહીં સાર । પાપ વરજતો કામ અસજતો ભાંખ્યો જેહ, ઉત્તરાધ્યયને ગીતારથ એકાકી તેહ ॥ ૪ ॥ પાપ તણો પરિવર્જનને વલિ કામ અસંગ, અજ્ઞાનીને નવી હુએ તે નવિ જાણે ભંગ । અજ્ઞાની સું કરશે શું લહશે શુભ પાપ, દશવૈકાલિક વયણે પંચાશક આલાપ ॥ ૫ ॥ એક વિહારે દેખો આચારે સંવાદ, બહુ ક્રોધાદિક દૂષણ વલી અજ્ઞાન પ્રમાદ । વલિય વિશેષે વાર્યો છે અવ્યક્ત વિહાર, પંખીપોત દૃષ્ટાંતે જાણો પ્રવચનસાર ॥ ૬ ॥ એકાકીને સ્ત્રી રિપુ શ્વાનતણો ઉપઘાત, ભિક્ષાની નવી શુદ્ધિ મહા વ્રતનો પણ

ઘાત । એકાકી સચ્છંદપણે નવિ પામે ધર્મ, નવિ પામે પૃચ્છાદિક વિણુ તે પ્રવચન મર્મ ॥ ૭ ॥ સુમતિ ગુપતિ પણુ ન ધરે એકાકી નિઃશંક, ભાવ પરાવર્તેં આલંબન ધરે સપંક। જુદા જુદા થાતાં થવિર કલ્પનો ભેદ, ડોલાએ મન લોકના થાએ ધર્મ ઉચ્છેદ ॥ ૮ ॥ ટોલે પણુ જો ભોલેં અંધ પ્રવાહ નિપાંત, આણા વિણુ નવિ સંઘ છે અસ્થિ તણો સંઘાત । તો ગીતારથ ઉદ્ધરે જેમ હરી જલથી વેદ, અગીતારથ નવિ જાણે તે સવિ વિધિનો ભેદ ॥ ૯ ॥ કારણુથી એકાકીપણું પણુ ભાખ્યું તાસ, વિષમકાલમાં તો પણુ રૂડો ભેલો બાસ । પંચકલ્પ ભાષ્યેં ભણ્યું આતમ રક્ષણુ એમ, શાલિ એરંડ તણે એમ ભાંગે લહિએ એમ ॥ ૧૦ ॥ એકાકી પાસત્થો સચ્છંદો ગતયોગ, ઠાણુવાસી ઉસન્નો બહુ દૂષણુ સંયોગ । ગચ્છવાસી અણુઓગો ગુરૂ

સેવી વલિ હોય, અનિયતવાસી આઉ તો બહુગુણ એમ જોય ॥ ૧૧ ॥ દોષહાણી ગુણ વૃદ્ધિ જયણા ભાખેં સૂરિ, તે શુભ પરિવારેં હુયે વિઘન ટલે સબિ દૂરિ । દેવ ફલે જો આંગણે તુઝ કરૂણા સુર વેલિ, શુભ પરિવારેં લહિયે તો સુખ જસ રંગરેલિ ॥ ૧૨ ॥

॥ ઢાલ આઠમી. ॥

॥ પ્રભુ ચિત્ત ધરીને અવધારો મુજ વાત—એ દેશી ॥

કોઈ કહે સિદ્ધાંતમાંજી, ધર્મ અહિંસા સાર । આદરિયેં તે એકલીજી, ત્યજીયેં બહુ ઉપચાર ॥ મનમોહન જીનજી, તુજવયણે મુજરંગ ॥ ૧ ॥ નવિ જાણે તે સર્વ ત્યજીને, એક અહિંસા રંગ । કેવલ લૌકિક નીતિ હોવે, લોકોત્તર પંથ ભંગ ॥ મન૦ ॥ ૨ ॥ વનમાં વસતો બાલ તપસ્વી, ગુરૂ નિશ્રાવિણ સાધ । એક અહિંસાયેં તે રાચે, ન લહે

મર્મ અગાધ ॥ મન૦ ॥ ૩ ॥ જીવાદિક જેમ બાલ તપસ્વી, અણજાણંતો મૂઢ । ગુરૂલઘુભાવ તથા અણલહેતો, ગુરૂવર્જિત મુનિ ગૂઢ ॥ મન૦ ॥ ૪ ॥ ભાવ મોચક પરિણામ સરિખો, તેહનો શુભ ઉદ્દેશ । આણારહિતપણે જાણીજે, જોઈ પદ ઉપદેશ ॥ મન૦ ૫ ॥ એક વચન ઝાલીને છાંડે, બીજા લૌકિક નીતિ । સકલ વચન નિજ ઠામે જોડે, એ લોકોત્તર નીતિ ॥ મન૦ ॥ ૬ ॥ જિનશાસન છે એક ક્રિયામાં, અન્ય ક્રિયામાં સંબંધ । જેમ ભાષી જે ત્રિવિધ અહિંસા, હેતુ સ્વરૂપ અનુબંધ ॥ મન૦ ॥ ૭ ॥ હેતુ અહિંસા જયણારૂપેં, જંતુ અઘાત સ્વરૂપ । ફલરૂપે જેં તેહ પરિણામે, તે અનુબંધ સ્વરૂપ ॥ મન૦ ॥ ૮ ॥ હેતુ સ્વરૂપ અહિંસા આપે, શુભ ફલ વિણુ અનુબંધ । દઢ અજ્ઞાન થકી તે આપે, હિંસાનો અનુબંધ ॥ મન૦ ૯ ॥

નિન્હવ પ્રમુખતણી જેમ કિરિયા, જેહ અ-
હિંસારૂપ । સુર દુરગતિ હેઈ તે પાડે, દુત્તર
ભવજલ કૂપ ॥ મન૦ ૧૦ ॥ દુર્બલ નગ્ન
માસ ઉપવાસી, જો છે માયા રંગ । તોપણ
ગરભ અનંતા લેશે, બોલે બીજું અંગ ॥ મન
૧૧ ॥ નિંદિત આચારેં જિનશાસન. જેહને
હીલે લોક । માયા પેહેલી તસ અજ્ઞાને, સર્વ
અહિંસા ફોક ॥ મન૦ ૧૨ ॥ સ્વરૂપથી નિ-
રવદ્ય તથા જે, છે કિરિયા સાવદ્ય । જ્ઞાન
શક્તિથી તેહ અહિંસા, હિએ અનુબંધે સદ્ય
॥ મન૦ ૧૩ ॥ જિનપૂજા અપવાદ પદાદિક,
શીલવ્રતાદિક જેમ । પુણ્ય અનુત્તર મુનિને
આપી, હિએ શિવપદ બહુ ખેમ ॥મન૦ ૧૪
॥ એહ ભેદ વિણુ એક અહિંસા, નવિ હોવે
થિર થંભ । યાવત યોગ ક્રિયા છે તાવત,
બોલ્યો છે આરંભ ॥ મન૦ ૧૫ ॥ લાગે પણ
લગવે નહિં હિંસા. મુનિ એ માયા વાણી ।

શુભ કિરિયા લાગી જે આવે; તેમાં તો નહિ
હાણી ॥ મન૦ ૧૬ ॥ હિંસા માત્ર વિના જો
મુનિને, હોય અહિંસક ભાવ। સૂક્ષ્મ એકેંદ્રિ-
નેં હોવે, તો તે શુદ્ધ સ્વભાવ ॥ મન૦ ૧૭॥
ભાવેં જે અહિંસા માને, તે સવિ જોડે ઠામ।
ઉત્સર્ગેં અપવાદેં વાણી, જિનની જાણે જામ
॥ મન૦ ૧૮ ॥ કોઇ કહે ઉત્સર્ગ આણા, છાંદો
છે અપવાદ। તે મિથ્યા અણુપામેં અર્થેં, સા-
ધારણ વિધિવાદ ॥ મન૦ ૧૯ ॥ મુખ્યપણે
જેમ ભાવે આણા, તેમ તસ કારણ તેહ।
કાર્ય ઇચ્છતો કારણ ઇચ્છે, એ છે શુભ મતિ
રેહ ॥ મન૦ ૨૦ ॥ કલ્પેં વચન કહ્યું અપ-
વાદેં, તે આણાનું મૂલ। મિશ્રપક્ષ તો મુનિને
ન ઘટે, તેહ નહીં અનુકૂલ ॥ મન૦ ૨૧॥
અપુનર્બંધકથી માંડીને, જાવ ચરમ ગુણઠાણ।
ભાવ અપેક્ષાયેં જિન આણા, મારગ ભાષે
જાણ ॥ મન૦ ૨૨ ॥ એક અહિંસામાં જે

આણા, ભાખે પૂરવ સૂરિ । તે એકાંત મતિ નવિ ગ્રહિયેં, તિહાં નયવિધિ છે ભૂરિ ॥મન૦ ૨૩॥ આતમભાવ હિંસનથી હિંસા, સઘલા એ પાપ સ્થાન । તેહથકી વિપરિત અહિંસા, તાસ વિરહનું ધ્યાન ॥ મન૦ ૨૪ ॥ તસ ઉપાય જે જે આગમમાં, બહુવિધ છે વ્યવહાર । તે નિઃશેષ અહિંસા કહિયે, કારણ ફલ ઉપચાર ॥ મન૦ ૨૫ ॥ જીવ અજીવ વિષય છે હિંસા, નૈગમનય મત્ત જુત્ત । સંગ્રહ વ્યવહારેં ષટ્કાયેં, પ્રતિ જીવેં રૂજુ સૂત્ત ॥ મન૦ ૨૬ ॥ આતમરૂપ શબ્દનય તિને; માને એમ અહિંશ । ઓઘવૃત્તિ જોઇને લહિયેં, સુખ જશ લીલ પ્રશંસ ॥ મન૦ ૨૭॥

॥ ઢાલ નવમી. ॥

॥ ચૈત્રી પુનમ અનુક્રમે—એ દેશી, ॥

કોઇક સૂત્રજ આદરે, અર્થ ન માને સાર;

જિનજી । આપમતિ અવલું કરે, ભૂલા તેહ ગમાર; જિનજી । તુઝ વયણેં મન રાખીયેં ॥ ૧ ॥ પ્રતિમા લોપે પાપીઆ, યોગ અને ઉપધાન; જિ૦ । વાસ ન સિર ધરે, માયાવી અજ્ઞાન ॥ જિ૦ તુઝ૦ ॥ ૨ ॥ આચરણા તેહની નવી, કેતિ કહિયેં દેવ; જિ૦ । નિત ત્રુટે છે સાંધતા, ગુરૂવિણુ તેહ-ની ટેવ ॥ જિ૦ તુજ૦ ॥ ૩ ॥ વૃત્તિ પ્રમુખ જોઇ કરી, ભાષે આગમ આપ; જિ૦ । તેહ મૂઢા ઓલવે, જેમ કુપુત્ર નિજ બાપ ॥ જિ૦ તુજ૦ ૪ ॥ વૃત્યાદિક અણુમાનતા, સૂત્ર વિરાધે દિન; જિ૦ । સૂત્ર અરથ તદુભય થકી, પ્રત્યનીક કહ્યા તીન ॥ જિ૦ તુજ૦ ૫॥ અક્ષર અર્થજ એકલો, જો આદરતા એમ, જિ૦ । ભગવઈ અંગે ભાષિઓ, ત્રિવિધ અર્થતો કેમ ॥ જિ૦ તુજ૦ ૬ ॥ સૂત્ર અરથ પહેલો બીજો, નિજ્જુત્તીયે મીસ, જિ૦ । નિરવિશેષ ત્રીજો

વલી, ઇમ ભાષે જગદીશ ॥ જિ૦ તુજ૦ ૭ ॥
છાયા નર ચાલે ચલે, રહે થિતિ તસ જેમ !
જિ૦ । સૂત્ર અરથ ચાલેચલે, રહે થિતિ તસ તેમ
॥ જિ૦ તુજ૦ ૮ ॥ અર્થ કહે વિધિ વારણા,
ઉભય સૂત્ર જેમ ઠાણ,જિ૦ તેમ પ્રમાણ સામા-
ન્યથી, નવિ પ્રમાણ અપ્રમાણ॥ જિ૦તુજ૦૯॥
અંધપંગુ જેમ બે મલે, ચાલે ઈચ્છિત ઠાણ;
જિ૦। સૂત્ર અરથ તેમ જાણીયે,કલ્પ ભાષ્યની
વાણ ॥ જિ૦ તુજ૦ ૧૦॥ વિધિ ઉદ્યમ ભય
વર્ણના, ઉત્સર્ગહ અપવાદ; જિ૦ । તદુભય
અર્થે જાણીયે, સૂત્ર ભેદ અવિવાદ ॥ જિ૦
તુજ૦ ૧૧ ॥ એહ ભેદ જાણ્યા વિના, કંખા
મોહ લહંત; જિ૦ । ભંગંતર પ્રમુખે કરી.
ભાખ્યું ભગવઇ તંત ॥ જિ૦ તુજ૦ ૧૨ ॥
પરિવાસિતવારી કરી, લેપન અશન અશેષ;
જિ૦ । કારણથી અતિ આહરયા, પંચકલ્પ
ઉપદેશ ॥ જિ૦ તુજ૦ ૧૩ ॥ વર્ષાગમન નિ
વારીઓ, કારણે ભાખ્યું તેહ; જિ૦ । ઠાણાંગે

શ્રમણીતણું, અવલંબાદિક જેહ ॥ જિ૦ તુજ
૦ ૧૪॥ આધાકર્માદિક નહીં, બંધ તણો એ-
કંત; જિ૦ । સુંયગડે તે કેમ ઘટે, વિણુ વૃત્યા-
દિક તંત ॥ જિ૦ તુજ૦ ૧૫ ॥ વિહરમાન
ગણધર પિતા, જિન જનકાદિક જેહ; જિ૦
ક્રેમવલી આવશ્યકતણો, સૂત્ર માત્ર નહીં તેહ
॥ જિ૦ તુજ૦૧૬॥ અર્થ વિના કેમ પામિયેં,
ભાવ સકલ અનિબદ્ધ; જિ૦ ગુરૂ મુખ વાણી
ધારતાં, હોવે સર્વ સુબદ્ધ ॥ જિ૦ તુજ૦ ૧૭ ॥
પુસ્તક અર્થ પરંપરા, સઘળી જેહને હાથ;
જિ૦ । તે સુવિહિત અણુમાનતાં, કેમ રહેસે
નિજ આથ ॥ જિ૦ તુજ૦ ૧૮ ॥ સદગુરૂ પાસે
શિખતાં, અર્થ ન માંહે વિરોધ; જિ૦ । હેતુ
વાદ આગમપ્રતેં, જાણે જેહ સુબોધ ॥ જિ૦
તુજ૦ ૧૯ ॥ અર્થે મત ભેદાદિકે, જેહ
વિરોધ ગણંત, જિ૦ । તે સૂત્રે પણ દેખશે, જો
હોશે એકંત ॥ જિ૦ તુજ૦ ૨૦ ॥ સંહરતા

જાણે નહીં, વીર કહે એમ કલ્પ; જિ૦ ।
સંહરતા પણ નાણુનો, પ્રથમ અંગ છે
જલ્પ ॥ જિ૦ તુજ૦ ૨૧ ॥ ઋષભકૂટ
અડજોયણો, જંબૂપન્નત્તિ સાર; જિ૦ ।
બાર વલી પાઠાંતરેં, મૂલ કહે વિસ્તાર ॥
જિ૦ તુજ૦ ૨૨ ॥ સત્તાવન સય મલ્લિનેં,
મન નાણી સમવાય; જિ૦ । આઠ સયા જ્ઞાતા
કહે, એ તો અવર ઉપાય ॥ જિ૦ તુજ૦
૨૩ ॥ ઉત્તરાધ્યયને સ્થિતિ કહી, અંતર-
મૂહુર્ત જઘન્ય; જિ૦ । વેદનીયની બાર તે,
પન્નવણામા અન્ય ॥ જિ૦ તુજ૦ ૨૪ ॥
અનુયોગદ્વારેં કહ્યા, જઘન નિખેપા ચાર;
જિ૦ । જીવાદિક તો નવિ ધરે, દ્રવ્ય ભેદ
આધાર ॥ જિ૦ ॥ તુજ૦ ૨૫ ॥ એમ બહુ-
વચન નયંતરેં, કોઇ વાચના ભેદ; જિ૦ ।
એમ અર્થે પણ જાણીયેં, નવિ ધરીયેં મન
ખેદ ॥ જિ૦ તુજ૦ ૨૬ ॥ અરથકારથી આજ-

ના, અધિકા શુભ મતિ કોણ; જિ૦ ॥ તોલે અમિયતણે નહિ, આવે કહિયેં લુણ ॥ જિ૦ તુજ ૨૭ ॥ રાજા સરિખું સૂત્ર છે, મંત્રી સરિખો અર્થ; જિ૦ । એમાં એક હેલીઓ, હિયે સંસાર અનર્થ ॥ જિ૦ તુજ ૦ ૨૮ ॥ જે સમતોલેં આચરે, સૂત્ર અર્થસું પ્રીતિ; જિ૦ । તે તુઝ કરૂણાયેં વરે, સુખ જશ નિર્મલ નીતિ ॥ જિ૦ તુજ૦ ૨૯ ॥

॥ ઢાલ દશમી ॥

॥ આપ છંદે છબીલા છલવરે—એ દેશી. ॥

જ્ઞાનવિના જે જીવનેરે, ક્રિયામાં છે દોષરે । કર્મબંધ છે તેહથીરે, નહિ સમ સુખ સંતો-ષરે ॥ ૧ ॥ પ્રભુ તુઝવાણી મીઠડીરે; મુઝમન સેહેજ સુહાયરે । અમીયસમી મન ધારતારે, પાપ તાપ સવિ જાયરે । પ્રભુ તુજવાણી મીઠડીરે એ આંકણી૦ ॥ ૨ ॥ લોકપંતિ કિરિયા કરેરે, મન મેલે અજાણરે । ભવઈચ્છા–

ના જોરથીરે, વિણ શિવસુખ વિન્નાણુરે ॥ પ્રભુ૦ મુઝ૦ ૩ ॥ કામકુંભસમ ધર્મનુરે, મૂલ કરી એમ તુચ્છરે । જનરંજન કેવલ લહેરે, ન લહે શિવતરૂ ગુચ્છરે ॥ પ્રભુ૦ મુજ૦ ૪ ॥ કરૂણા ન કરે હીનનીરે, વિણ પણિહાણ સનેહરે । દ્વેષ ધરંતાં તેહશુંરે, હેઠા આવે તેહરે ॥ પ્રભુ૦ મુઝ૦ ૫ ॥ એક કાજમાં નવિ ધરેરે, વિણ પ્રવત્તિ થિર ભાવરે । જિહાં તિહાં મોહોડું ઘાલતાંરે, ધારે ઢોર સ્વભાવરે ॥ પ્રભુ૦ મુઝ ૦ ૬ ॥ વિના વિઘન જય સાધુનેરે, નવિ અવિછિન્ન પ્રયાણુરે । કિરિયાથી શિવપુરી હોવરેં, કેમ જાણે અન્નાણુરે ॥પ્રભુ૦ મુઝ૦૭॥ શીત તાપ મુખ વિઘન છેરે; બાહેર અંતર વ્યાધિરે । મિથ્યાદર્શન એહનીરે, માત્રા મૃદુ મધ્યાધિરે ॥ પ્રભુ૦ મુજ૦ ૮ ॥ આસન અશન જયાદિકેંરે, ગુરૂયોગેં જજ તાસરે ।

વિઘન જોર એ નવિ ટલેરે, વગર જ્ઞાન અ-
ભ્યાસરે ॥ પ્રભુ૦ મુજ૦ ૯ ॥ વિનય અધિક
ગુણ સાધુનેરે, મધ્યમનો ઉપગારરે । સિદ્ધિ
વિના હોવે નહીંરે, કૃપા હીનની સારરે ॥
પ્રભુ૦ મુજ૦ ૧૦ ॥ વિણ વિનિયોગ ન સં-
ભવેરે, પરને ધર્મ યોગરે । તેહ વિના જન-
માંતરેરે, નહિ સંતતિ સંયોગરે ॥ પ્રભુ૦
મુજ૦ ૧૧ ॥ કિરિયામાં ખેદે કરીરે, દૃઢતા
મનની નાહિરે । મુખ્ય હેતુ તે ધર્મનોરે,
જેમ પાણી કૃષિમાંહિરે ॥ પ્રભુ૦ મુઝ૦
॥ ૧૨ ॥ બેઠા પણ જે ઉપજેરે, કિરિ-
યામાં ઉદ્વેગરે । યોગદ્વેષથી તે ક્રિયારે,
રાજવેઠસમ વેગરે ॥ પ્રભુ૦ મુજ૦ ૧૩ ॥
ભ્રમથી જેહ ન સાંભરેરે, કાંઈ અકૃત કૃત
કાજરે । તેહથી શુભકિરિયા થકીરે, અર્થ
વિરોધી અકાજરે ॥ પ્રભુ૦ મુજ૦ ૧૪ ॥
શાંત વાહિતા વિણ હોવેરે, જે યોગે ઉત્થાનરે

। ત્યાગ યોગ છે તેહથીરે, અણછંડાતું ધ્યાનરે
॥ પ્રભુ૦ મુજ૦ ૧૫ ॥ વિચે વિચે બીજા
કાજમાંરે, જાએ મન તે ખેપરે। ઉખણતાં જિમ
શાલિનુરે, ફલ નહીં તિહાં નિર્લેપરે ॥ પ્રભુ
૦ મુજ૦ ૧૬ ॥ એકજ ઠામેં રંગથીરે, કિરિ-
યામાં આસંગરે । તેહજ ગુણઠાણે થિતિરે,
તેહુથી ફલ નહીં ચંગરે ॥ પ્રભુ૦ મુજ૦
૧૭ ॥ માંડી કિરિયા અવગણીરે, બીજે ઠામે
હર્ષરે । ઇષ્ટ અર્થમાં જાણીયેરે, અંગારાનો
વર્ષરે ॥ પ્રભુ૦ મુજ૦ ૧૮ ॥ રોગ હોએ
સમજણવિનારે, પીડા ભંગ સુરૂપરે । શુદ્ધ
ક્રિયા ઉચ્છેદથીરે, તેહ વંધ્ય ફલ રૂપરે ॥
॥ પ્રભુ૦ મુજ૦ ૧૯ । માનહાનીથી દુઃખ
હિએરે, અંગવિના જેમ ભોગરે । શાંતોદાત્ત
પણાવિનારે, તેમ કિરિયાનો યોગરે । ॥ પ્રભુ
૦ મુજ૦ ૨૦ ॥ શાંત તે કષાય અભાવથીરે,
જે ઉદાત્ત તે ગંભીરરે। કિરિયા દોષ ત્યજી

લહેરે, તે સુખજશ ભર ધીરરે ॥ પ્રભુ૦ મુજ૦ ૨૧ ॥

॥ ઢાળ અગ્યારમી ॥

દોહા.

એકવીસ ગુણ પરિણમે. જાસ ચિત્ત નિતમેવ । ધરમ રતનની યોગ્યતા, તાસ કહે તું દેવ ॥ ૧ ॥ ૧ ખુદ્દા નહીં ૨ વલિ રૂપનિધિ, ૬ સોમ્ય ૪ જનપ્રિયજ ધન્ય । ૬ ક્રૂર નહીં ૫ ભીરૂવલી, ૭ અસઠ ૮ સાર દખિન્ન ॥૨॥ ૯ લજ્જાલુઓ ૧૦ દયાલુઓ, ૧૧ સોમદિઠ્ઠી મજ્જથ્થ । ૧૨ ગુણરાગી ૧૩ સતકથ૧૪ સુપખ ૧૫ દીરઘદરશિ અથ્થ ॥૩॥ ૧૫ વિશેષજ્ઞ ૧૭ વૃદ્ધાનુગત, ૧૮ વિનયવંત ૧૯ કૃતજાણ । ૨૦ પરહિતકારી ૨૧ લબ્ધલખ્ખ, ગુણ

એકવીસ પ્રમાણ ॥૪॥ ખુદ્ર નહીં તે જેહ મને, અતિ ગંભીર ઉદાર । ન કરે જન ઉતાવલો, નિજપરનો ઉપગાર ॥ ૫ ॥ શુભ સંઘયણી રૂપનિધિ, પૂરણ અંગઉપંગ । તે સમરથ સેજેં ધરે, ધર્મ પ્રભાવન ચંગ ॥ ૬ ॥ પાપ કર્મે વરતે નહીં, પ્રકૃતિ સેાૈમ્ય જગ મિત્ત । સેવનીક હોવે સુખે, પરને પ્રશમ નિમિત્ત ॥ ૭ ॥ જન વિરૂદ્ધ સેવે નહીં, જન પ્રિય ધર્મે સૂર । મલિન ભાવ મનથી તજી, કરી શકે અક્રૂર ॥ ૮ ॥ ઇહ પરલોક અપાય થી, બીહે ભીરૂક જેહ । અપયશથી વલી ધર્મનો, અધિકારી છે તેહ ૯ ॥ અસઠ ન વંચે પરપ્રતેં; લહે કીર્ત્તિ વિશ્વાસ । ભાવ સાર ઉદ્યમ કરે, ધર્મ ઠામ તે ખાસ ॥ ૧૦ ॥ નિજ કાર્ય છાંડી કરી, કરે અન્ય ઉપકાર । સુહખિન્ન જન સર્વને, ઉપાદેય વ્યવહાર ॥ ૧૧ ॥ અંગીકૃત ન ત્યજેત્યજે, લજ્જાલુઓ અકાજ । ધરે દયાલુ ધર્મની, દયા મૂલની લાજ ॥

૧૨ ॥ ધર્મ મર્મ અવિત્થ લહે, સોમદિઠ્ઠિ મજઝત્થ । ગુણસંયોગ કરે સદા, વરજે દોષ અણુત્થ ॥ ૧૩ ॥ ગુણ રાગી ગુણ સંગ્રહે દૂસે ગુણ અનંત । ઉવેખે નિર્ગુણ સદા, બહુ માને ગુણવંત ॥ ૧૪ ॥ અશુભ કથા કલુષિત મતિ, નાસે રતન વિવેક । ધમ્માર્થી સતકથા હુએ, ધર્મનિદાન વિવેક ॥ ૧૫ ॥ ધર્મશીલ અનુકૂલ યશ, સદાચાર પરિવાર । ધર્મ સુપકખ વિઘને રહિત, કરી શકે તે સાર ॥ ૧૬ ॥ માંડે સવિ પરિણામ હિત, દીરઘદર્શી કામ । લહે ગુણ દોષ વસ્તુના, વિશેષજ્ઞ ગુણધામ ॥ ૧૭ ॥ વૃદ્ધાનુગત સુસંગતે, હોવે પરિણત બુદ્ધિ । વિનયવંત નિયમા કરે, જ્ઞાનાદિકની શુદ્ધિ ॥ ॥ ૧૮ ॥ ગુણ જોડે ગુરૂઆદરે, તત્ત્વબુદ્ધિ કૃત-જાણ । પરહિતકારી પરપ્રતે, થાપે માર્ગ સુજાણ ॥૧૯॥ શીખેલખે સુખે સકલ, લબ્ધલક્ષ શુભકા-જ । એમ એકવીશ ગુણે વર્યો, લહે ધર્મનું રાજ

॥૨૦॥ પૂરણ ગુણ ઉત્તમ કહ્યા, મધ્યમ પાદે હીન । અર્દ્ધહીન જઘન્ય જન, ઉપર દરિદ્રી દીન ॥૨૧॥ અરજે વરજી પાપને, એહ ધર્મ સામાન્ય । પ્રભુ તુઝ ભક્તિ જશલહે, તેહ હોયે જનમાન્ય ॥ ૨૨ ॥

॥ ઢાલ બારમી ॥

॥ ચોપાઇની દેશી ॥

એકવીસ ગુણ જેણે લહ્યા, જે નિજ મર્યાદામાં રહ્યા । તેહ ભાવ શ્રાવકના લહે, તસ લક્ષણ એ તું પ્રભુ કહે ॥ ૧ ॥ કૃત વ્રત કર્મા શીલાધાર, ગુણવંતો ને ઋજુ વ્યવહાર । ગુરૂ સેવીને પ્રવચન દક્ષ, શ્રાવક ભાવે એ પ્રત્યક્ષ ॥ ૨ ॥ શ્રવણ જાણણા ગ્રહણ ઉદાર, પડિસેવા એ ચાર પ્રકાર । પ્રથમ ભેદના મન ધારિયે, અર્થ તાસ ઇમ અવતારીયે ॥ ૩ ॥ બહુમાને નિસુણે ગીયત્થ, પાસે ભંગાદિક બહુ અત્થ । જાણગુરૂ પાસે વ્રત ગ્રહે, પાલે ઉપ-

સર્ગાદિક સહે ॥ ૪ ॥ સેવે આયતણા ઉદ્દેશ, પરગૃહ તજે અણુબ્ભડવેસ । વચન વિકાર ત્યજે શિશુલીલ, મધુર ભણે એ ષટ ત્રિધ શીલ. ૫. આયતન સેવે ગુણ પોષ, પરગૃહ ગમને વાધે દોષ । ઉદ્ભટ વેષ ન શોભા લાગ । વચન વિકારેં જાગે રાગ ॥ ૬ ॥ મોહતણો શિશુલીલા લિંગ, અનર્થ દંડ અછે એ ચંગ । કઠિન વચનનું જલ્પન જેહ, ધર્મિને નહિ સમ્મત તેહ ॥ ૭ ॥ ઉદ્યમ કરે સદા સજ્ઝાય, કરણ વિનયમાં સર્વ ઉપાય । અનભિનિવેશી રૂચિ જિન આણ, ધરે પંચગુણ એહ પ્રમાણ ॥ ૮ ॥ સજ્ઝાંયેં ધારે વૈરાગ, તપ નિયમાદિક કરણે રાગ । વિનય પ્રયુંજે ગુણ નિધિતણો, જેમ મનવાધે આદર ઘણો ॥ ૯ ॥ અનભિનિવેશી અવિતત્થ ગણે, ગીતારથ ભાષીત જે સુણે । સદ્દહણાયેં સુણવા ચાહ, સમકિતનો મોટો ઉચ્છાહ ॥ ૧૦ ॥

અવિતથ કથન અવંચક ક્રિયા, પાતિક પ્રકટન મૈત્રીપ્રિયા । બોધ બીજ સદ્ભાવેં સાર, ચાર ભેદ એ ઋજુ વવહાર ॥ ૧૧ ॥ ગુરૂ સેવી ચઉવિહ સેવના,કારણ સંપાદન ભાવના । સેવે અવસરે ગુરૂને તેહ, ધ્યાનયોગનો ન કરે છેહ ॥ ૧૨ ॥ તિહાં પ્રવર્તાવે પરપ્રતેં, ગુરૂગુણ ભાષે નિજ પર છતેં । સંપાદે ઔષધ મુખ વલી, ગુરૂભાવેં ચાલે અવિચલી ॥ ૧૩ ॥ સૂત્ર અર્થ ઉસ્સગ્ગવવાય, ભાવેં વ્યવહારેં સોપાય । નિપુણપણું પામ્યો છે જેહ, પ્રવ· ચન દક્ષ કહિજે તેહ ॥ ૧૪ ॥ ઉચિત સૂત્ર ગુરૂ પાસેં ભણે, અર્થ સુતીર્થે તેહનો સુણે । વિષય વિભાગ લહે અવિવાદ, વલી ઉત્સર્ગ તથા અપવાદ ॥ ૧૫ ॥ પક્ષભાવ વિધિમાંહે ધરે દેશકાલ મુખ જેમ અનુસરે । જાણે ગીતા રથ વ્યવહાર, તેમ સવિ પ્રવચન કુશલ ઉદાર ॥ ૧૬ ॥ કિરિયાગત એ ષટવિધ લિંગ

ભાષે તું જિનરાજ અભંગ। એ વિધિ શ્રાવક જે આચરે, સુખ જશ લીલા તે આદરો૧૭ા

॥ ઢાલ ૧૩ મી ॥

॥ છટ્ઠી ભાવના મન ધરો—એ દેશી ॥

ભાવ શ્રાવકનાં ભાવિયેં, હવે સત્તર ભાવ ગત તેહારે,–નેહારે, પ્રભુ તુઝ વચને અવિચલ હોજો એ ॥ ૧ ॥ ઇત્થી ચંચલ ચિત્તથી, જે વાટ નરકની મોટીરે । ખોટીરે, છાંડે એ ગુણ ધુરેં ગણો એ ॥ ૨ ॥ ઈંદ્રિય ચપલ તુરંગને, જે રૂંધે જ્ઞાનની રાશેરે । પાસેરે, તે બીજો ગુણ શ્રાવક ધરે એ ॥ ૩ ॥ કલેશતણું કારણ ઘણું, જે અર્થ અસારજ જાણેરે ॥ આણેરે. તે ત્રીજો ગુણ નિજ સંનિધિ એ ॥ ૪॥ ભવવિ-ડંબનામય અછે, વલી દુઃખરૂપી દુઃખ હેતોરે । ચેતોરે, એમ ચોથો ગુણ અંગી કરે એ ॥ ૫ ખીણ સુખ વિષય વિષોપમા, એમ જાણી નવી

બહુ દહેરે । બીહેરે, તેથી પંચમ ગુણ વર્યો એ ॥ ૬ ॥ તીવારંભ તજે સદા, ગુણ છઠાનો સંભાગીરે । રાગીરે. નિરારંભ જનનો ઘણું એ ॥ ૭ ॥ માને સત્તમ ગુણ વર્યો, જન પાસ સદશ ગૃહવાસોરે । અભ્યાસોરે, મોહ જિતવાનો કરે એ ॥ ૮ ॥ અઠ્ઠમ દંસણ ગુણભર્યો, બહુ ભાંતે કરે ગુરૂ ભક્તિરે । શક્તિરે, નિજ સદ્દહણાની ફોરવે એ ॥ ૯ ॥ લોકસન્નાહવિ પરિહરે, જાણે ગાડરિઓ પરવાહોરે । લાહોરે. એમ નવમા ગુણનો સંપજે એ ॥ ૧૦ ॥ આગમનેં આગલ કરે, તે વિણ કુણ મારગ સાખીરે । ભાષીરે, એમ કિરિયા દશમા ગુણ થકીએ ॥ ૧૧ ॥ આપ અબાધાયેં કરે, દાનાદિક ચાર શક્તિરે । વ્યક્તિરે, એમ આવે ગુણ ઇગ્યારમો એ ॥ ૧૨ ॥ ચિંતામણિ સરિખો લહી, નવિ મુગ્ધ હસ્યો પણ લાજેરે । ગાજેરે, નિજ ધર્મેં એ ગુણ બારમો

એ ॥ ૧૩ ॥ ધન ભવનાદિક ભાવમાં, જેમ નવી રાગી નવિ દ્વેષીરે। સમપેષીરે, તે વિલસે ગુણ તેરમે એ ॥ ૧૪ ॥ રાગ દ્વેષ મધ્યસ્થનો, સમગુણ ચઉદમે ન બાધેરે । સાધેરે, તે હઠ છાંડી મારગ ભલો એ ॥ ૧૫ ॥ ક્ષણભંગુરતા ભાવતો, ગુણ પન્નરમે સેવંતોરે । સંતોરે, ન ધનાદિ સંગતિ કરે એ ॥ ૧૬ ॥ ભાવ વિરતી સેવે મને, ભોગાદિક પર અનુરોધેરે। બોધેરે, એમ ઉલ્લસે ગુણ સોલમે એ ॥૧૭॥ આજ કાલ એ છાંડિસુ, એમ વેશ્યાપરે નિસનેહારે । ગેહારે, પર માને ગુણ સત્તરમે એ ॥ ૧૮ ॥ એ ગુણવૃંદે જે ભર્યો, તે શ્રાવક કહિયે ભાવેરે। પાવેરે, સુજશપૂર તુઝ ભક્તિથી એ ॥ ૧૯ ॥

॥ ઢાલ ચઉદમી. ॥

તે ભાવસાધુપણું લહે, જે ભાવ શ્રાવક સાર; તેહનાં લક્ષણ સાત છે । સવિ જાણે હો તું ગુણ ભંડાર, સાહેબજી સાચી તાહરી વાણી ॥ ૧ ॥ કિરિયા મારગ અનુસારણી, શ્રદ્ધા પ્રવર અવિવાદ; રૂજુભાવે પન્નવણિજ્જતા । કિરિયામાં હો નિત્યેં અપ્રમાદ ॥ સા૦ ॥ ૨ ॥ નિજ શક્તિ સારૂં કાજનો, આરંભ ગુણ અનુરાગ; આરાધના ગુરૂ આણની । જેહથી લહિયેં હો ભવજલ તાગ ॥ સા૦ ॥ ૩ ॥ માર્ગ સમયની થિતિ તથા, સંવિજ્ઞ બુધની નીતિ । એ દોઇ અનુસારે ક્રિયા, જે પાલે હો તે ન લહે ભીતિ ॥સા૦ ॥ ૪ ॥ સૂત્રે ભણ્યું પણ અન્યથા, જૂદું જ બહુગુણ જાણ । સંવિજ્ઞ વિબુધે આચર્યું, કાંઈ દિજે હો કાલાદિ પ્રમાણ ॥ સા૦ ॥૫॥

કલ્પનું ધરવું ઝોલિકા, ભાજને દવરક દાન । તિથિ પજૂસણની પાલટી, ભોજન વિધિ હો ઈત્યાદિ પ્રમાણ ॥ સા૦ ॥ ૬ ॥ વ્યવહાર પાંચે ભાષીયા, અનુક્રમેં જેહ પ્રધાન । આજ તો તેમાં જીત છે, તે તજીયેં હો કેમ વગર નિદાન ॥ સા૦ ॥ ૭ ॥ શ્રાવક મમત્વ અશુદ્ધ વલી, ઉપકરણ વસતિ આહાર । સુખ શીલ જે જન તે આચરે, નવિ ધરિયેં હો ચિત્ત લગાર ॥ સા૦ ૮ ॥ વિધિ સેવના અવિતૃપ્તિ શુભ, દેશના ખલિત વિશુદ્ધિ । શ્રદ્ધા ધર્મ ઈચ્છા ઘણી, ચઉ ભેદેં હો એમ જાણે સુબુદ્ધિ ॥ સા૦ ॥ ૯ ॥ દૃઢ રાગ છે શુભભોજયમાં, જેમ સેવતાયેં વિરૂદ્ધ । આપદામાં રસ જાણને, તેમ મુનિને હો ચરણ તે શુદ્ધ ॥ સા૦ ॥ ૧૦ ॥ જેમ તૃપ્તિ જગ પામે નહિં, ધનહીન લેતો રત્ન । તપ વિનય વેયાવચ્ચ પ્રમુખ, તેમ કરતો હો મુનિવર બહુ

યત્ન ॥ સા૦ ૧૧ ॥ ગુરૂની અનુજ્ઞા લેઇને, જાણતો પાત્ર કુપાત્ર । તેમ દેશના શુદ્ધિ દિએ, જેમ દીપે હો નિજ સંયમ ગાત્ર ॥ સા૦ ॥૧૨॥ જે કદાચિત લાગે વ્રતેં, અતિ-ચાર પંક કલંક । આલોયણું તે શોધતાં, મુનિ ધરે હો શ્રદ્ધા નિઃશંક ॥ સા૦ ॥ ૧૩ ॥ શ્રદ્ધા થકી જે સર્વ લહે, ગંભીર આગમ ભાવ । ગુરૂવચને પન્નવણિજ્જ તે, આરાધક હો હોવે સરલ સ્વભાવ ॥ સા૦ ॥ ૧૪ ॥ ષટકાય ઘાત પ્રમત્તને, પડિલેહણાદિક યોગ । જાણી પમાદી નવિ હોએ, કિરિયામાં હો મુનિ શુભ સંયોગ ॥ સા૦ ૧૫ ॥ જેમ ગુરૂ આર્ય મહાગિરિ, તેમ ઉજમે બલવંત । બલ અવિષય નવી ઉજમેં, શિવ ભૂતિ હો જેમ તરૂ હીલંત ॥ સા૦ ॥ ૧૬ ॥ ગુણવંતની સંગતિ કરે, ચિત્ત ધરત રાગ અનુરાગ । ગુણ લેશ પણ પરનું થુણે, નિજ દેખે હો

અવગુણ વડભાગ ॥ સા૦ ॥ ૧૭ ॥ ગુરૂ ચરણ સેવા રત્ત હોઇ, આરાધતો ગુરૂ આણ। આચાર સર્વના મૂલ ગુરૂ, તે જાણે હો ચતુર સુજાણ ॥ સા૦ ॥ ૧૮ ॥ એ સાત ગુણ લક્ષણ વર્યો, જે ભાવ સાધુ ઉદાર । તે વરે સુખજશ સંપદા, તુજ ચરણે હો જશ ભક્તિ અપાર ॥ સા૦ ॥ ૧૯ ॥

॥ ઢાલ પન્નરમી. ॥

॥આજ મારે એકાદશીરે, નણદલ મોનકરી મુખ રહીયેં
—એ દેશી. ॥

ધન્ય તે મુનિવરારે, જે ચાલે સમભાવેં। ભવસાયર લીલાએ ઉતરે, સંયમ કિરિયા નાવેં ॥ ધન્ય ૦ ૧ ॥ ભોગ પંક તજી ઉપર બેઠા, પંકજ પરેં જે ન્યારા ॥ સિંહપરેં નિજ વિક્રમ શૂરા. ત્રિભુવન જન આગારા ॥ ધન્ય૦

૨ ॥ જ્ઞાનવંત જ્ઞાનીશું મળતા, તન મન વચને સાચા । દ્રવ્ય ભાવ સુધા જે ભાષે, સાચી જિનની વાચા ॥ ધન્ય૦ ૩ ॥ મૂલ ઉત્તર ગુણ સંગ્રહ કરતા; તજતા ભિક્ષા દોષો । પગ પગ વ્રત દૂષણ પરિહરતા, કરતા સંયમ પોષો ॥ ધન્ય૦ ૪ ॥ મોહ પ્રતે હણુતા નિત આગમ, ભણુતા સદ્‌ગુરૂ પાસેં । દૂષમ કાલેં પણ ગુણવંતા, વરતે શુભ અભ્યાસેં ॥ ધન્ય૦ ૫ ॥ છઠ્ઠું ગુણઠાણું ભવ અડવી, ઉલંઘણ જેણે લહિઉં । તસ સોભાગ સકલ મુખ એકે, કેમ કરિ જાએ કહિઉં ॥ ધન્ય૦ ૬ ॥ ગુણઠાણાની પરિણુતિ જેહની, ન છીપે ભવ જંજાલે । રહે શેલડી ઢાંકી રાખી, કેતો કાલ પરાલેં ॥ ધન્ય૦ ૭ ॥ તેહવા ગુણ ધરવા અણુધીરા, જો પણ સૂધું ભાષી । જિનશાસન શોભાવે તે પણ, સુધા સંવેગ પાખી ॥ ધન્ય૦ ૮ ॥ સદ્દહણા અનુમોદન કારણ, ગુણથી સંયમ

કિરિયા । વ્યવહારેં રહિયા તે ફરસે, જે નિશ્ચય નય દરિયા ॥ ધન્ય૦ ૯ ॥ દુઃકરકારથકી પણ અધિકા, જ્ઞાન ગુણે ઇમ તેહો । ધર્મદાસ ગણી વચને લહિંયે, જેહને પ્રવચન નેહો ॥ ધન્ય૦ ૧૦ ॥ સુવિહિત ગચ્છ કિરિયાનો ધોરી, શ્રી હરિભદ્ર કહાય । એહ ભાવ ધરતો તે કારણ, મુઝ મન તેહ સુહાય ॥ ધન્ય૦ ૧૧ ॥ સંય-મઠાણ વિચારી જોતાં, જો ન લહે નિજ સાખેં । તો જૂઠું બોલીને દુરમતી, શું સાધે ગુણ પાખે ॥ ધન્ય૦ ૧૨ ॥ નવિ માયા ધર્મેં નવિ કહેવું, પરજનની અનુવૃત્તિ । ધર્મ વચન આગમમાં કહિયેં, કપટ રહિત મન વૃત્તિ ॥ ધન્ય ૦ ૧૩ ॥ સંયમ વિણ સંયતતા થાપે, પાપ શ્રમણ તે ભાખ્યો । ઉત્તરાધ્યયને સરલ સ્વભાવે, શુદ્ધ પરૂપક દાખ્યો ॥ ધન્ય૦ ૧૪ ॥ એક બાલ પણ કિરિયાનયેં તે, જ્ઞાન નયેં નવિ બાલા । સેવા યોગ્ય સુસંયતને તે, બોલે ઉપ-

દેશ માલા ॥ ધન્ય૦ ૧૫ ॥ કિરિયાનયેં પણ એક બાલતે, જે લિંગી મુનિ રાગી । જ્ઞાનયોગમાં જસ મન વરતે, તે કિરિયા સોભાગી ॥ ધન્ય૦ ૧૬ ॥ બાલાદિક અનુકૂલ ક્રિયાથી, આપેં ઈચ્છા યોગી । અધ્યાત્મ મુખ યોગ અભ્યાસેં, કેમ નવિ કહિયેં યોગી ॥ ધન્ય૦ ૧૭ ॥ ઉચિત ક્રિયા નિજ શક્તિ છાંડિ, જે અતિ વેગે ચઢતો । તે ભવથિતિ પરિપાક થયા વિણુ, જગમાં દિસે પડતો ॥ ધન્ય૦ ૧૮ ॥ માચે મોટાઇમાં જે મુનિ, ચલવે ડાકડમાલા શુદ્ધ પરૂપણુ ગુણુ વિણુ ન ઘટે, તસ ભવ અરહટમાલા ॥ ધન્ય૦ ૧૯ ॥ નિજ ગણુ સંચે મન નવિ ખંચે, ગ્રંથ ભણી જન વંચે । લુંચે કેશ ન મુંચે માયા, તો વ્રત ન રહે પંચે ॥ ધન્ય૦ ૨૦ ॥ યોગ ગ્રંથના ભાવ ન જાણે જાણે તો ન પ્રકાશે । ફોગટ મોટાઇ મન રાખે, તસ ગુણુ દૂરેં નાસે ॥ ધન્ય૦

૨૧ ॥ મેલે વેશેં મહિયલ મ્હાલે, બક પરેં નીચો ચાલે । જ્ઞાન વિના જગ ધંધે ઘાલે, તે કેમ મારગ ચાલે ॥ ધન્ય૦ ૨૨ ॥ પર પરિણુતિ પોતાની માને, વરતે આરત ધ્યાને । બંધ મોક્ષ કારણુ ન પીછાને, તે પહિલે ગુણુઠાણે ॥ ધન્ય૦ ૨૩ ॥ કિરિયા લવ પણુ જે જ્ઞાનીનો, દ્રષ્ટિ થિરાદિક લાગે । તેથી સુજશ લહિજેં સાહિબ, સીમંધર તુઝ રાગે ॥ ધન્ય૦ ૨૪ ॥

॥ ઢાલ સોલમી. ॥

॥ સફલ સંસાર અવતાર એ હું ગણું ॥ એ દેશી ॥

સ્વામી સીમંધરા તું ભલે ધ્યાઇયેં; આપણો આતમા જેમ પ્રકટ પાઈયેં । દ્રવ્યગુણુપજ્જવા તુઝ યથા નિર્મલા, તેમ મુઝ શક્તિથી જઈવિ ભવ સામલા ॥ ૧ ॥ ચાર

છે ચેતનાની દશા અવિતથા; બહુશયન શયન જાગરણ ચોથી તથા । મિચ્છ અવિરત્ત સુયત તેરમેં તેહની, આદિ ગુણઠાણે નયચક્ર માંહે મુણી ॥ ૨ ॥ ભાવ સંયોગજા કર્મ ઉદયાગતા, કરમ નવિ જીવ નવિ મૂલતે નવિ છતા । ખડીયથી ભિત્તિમાં જેમ હોએ શ્વેતતા, ભિત્તિ નવિ ખડીય નવિ તેહ ભ્રમસંગતા ॥ ૩ ॥ દેહ નવિ વચન નવિ જીવ નવિ ચિત્તછે, કર્મ નવિ રાગ નવિ દ્વેષ ન વિચિત્ત છે । પુદ્ગલી ભાવ પુદ્ગલપણે પરિણમેં, દ્રવ્ય નવિ જૂઉં જૂઉં એક હોવે કિમે ॥ ૪ ॥ પંથી જન લુંટતાં ચોરને જેમ ભણે, વાટેં કો લુંટિયેં તેમજ મૂઢા ગિણે । એક ક્ષેત્રે મલ્યા અણુતણી દેખતો, વિકૃતિએ જીવની પ્રકૃતિ ઉવેખતો ॥ ૫ ॥ દેહ કર્માદિ સવિકાજ પુદ્ગલતણાં, જીવના તેહ વ્યવહાર માને ઘણાં । સયલ ગુણઠાણ જીઅઠાણ સં-

ચોગથી, શુદ્ધ પરિણામ વિણુ જીવ કારય
નથી ॥ ૬ ॥ નાણુ દંસણુ ચરણુ શુદ્ધ પ-
રિણામ જે, તંત જોતા ન છે જીવથી ભિન્ન
તે । રત્ન જેમ જ્યોતિથી કાજ કારણુ પણે,
રહિત એમ એકતા સહજ નાણી મુણે ॥૭॥
અંશ પણ નવિ ઘટે પૂરણ દ્રવ્યના, દ્રવ્ય પણ
કેમ કહું દ્રવ્યના ગુણ વિના । અકલ ને અલખ
એમ જીવ અતિ તંતથી, પ્રથમ અંગે વં-
દિઉં અપદને પદ નથી ॥ ૮ ॥ શુદ્ધતા ધ્યાન
એમ નિશ્ચયેં આપનું, તુઝ સમાપત્તિ ઔ-
ષધ સકલ પાપનું । દ્રવ્ય અનુયોગ સંમતિ
પ્રમુખથી લહી, ભક્તિ વૈરાગ્યને જ્ઞાન ધરિયેં
સહી ॥ ૯ ॥ જેહ અહંકાર મમકારનું બં-
ધનં, શુદ્ધ નય તે દહે દહન જેમ ઇંધનં ।
શુદ્ધ નય દીપિકા મુક્તિ મારગ ભણી, શુદ્ધ
નય આથિ છે સાધુને આપણી ॥ ૧૦ ॥
સકલ ગણી પિટકનું સાર જેણે લહ્યું, તેહને

પણ પરમ સાર એહજ કહ્યું । ઓઘનિર્યું-
ક્તિમાં એહ વિણ નવિ મિટે, દુઃખ સવિ
વચન એ પ્રથમ અંગે ઘટે ॥ ૧૧ ॥ શુદ્ધ
નય ધ્યાન તેહને સદા પરિણમે, જેહને શુદ્ધ
વ્યવહાર હીયડે રમે ॥ મલિન વસ્ત્રે યથા
રાગ કુંકુમતણો, હીન વ્યવહાર ચિત્ત એહથી
નવિ ગુણો ॥ ૧૨ ॥ જેહ વ્યવહાર સેઢી
પ્રથમ છાંડતા, એક એ આદરે આપ મત
માંડતાં । તાસ ઉતાવલે નવિ ટલે આપદા,
ક્ષુધિત ઇચ્છાયેં ઉંબર ન પાચે કદા ॥૧૩॥
ભાવ લવ જેહ વ્યવહાર ગુણથી ભલે, શુદ્ધ
નય ભાવના તેહથી નવિ ચલે । શુદ્ધ વ્ય-
વહાર ગુરૂયોગ પરિણતપણું, તેહ વિણ શુદ્ધ
નયમાં નહિ તે ઘણું ॥૧૪॥ કેઇ નવિ ભેદ
જાણે અપરિણતમતિ, શુદ્ધ નય અતિહિ ગં-
ભીર છે તે વતી । ભેદ લવ જાણતાં કેઇ
મારગ તજે, હોય અતિ પરિણતિ પરસમય

સ્થિતિ ભજે ॥ ૧૫ ॥ તેહ કારણ થકી સર્વ
નય નવિ કહ્યા, કાલિકશ્રુત માંહે તીન પ્રાચેં
લહ્યા । દેખી આવશ્યકેં શુદ્ધ નય ધુરેં
ભણી, જાણિયેં ઉલટી રીતિઓટિકતણી॥૧૬॥
શુદ્ધ વ્યવહાર છે ગચ્છ કિરિયા થિતિ, દુ-
પ્પસહ જાવ તીરથ કહ્યું છે નીતિ ॥ તેહ
સંવિજ્ઞ ગીતાર્થથી સંભવે, અવર એરંડ
સમ કોણ જગ લેખવે ॥ ૧૭ ॥ શાસ્ત્ર અ-
નુસાર જે નવિ હઠે તાણિયેં, નીતિ તપગ-
ચ્છની તે ભલી જાણિયેં ॥ જીત દાખે જિહાં
સમય સારૂ બુધા, નામને ઠામ કુમતે નહીં
જસ મુધા ॥ ૧૮ ॥ નામ નિર્ગંથ છે પ્રથમ
એહનું કહ્યું, પ્રથમ અડપાટ લગેં ગુરૂ ગુણે
સંગ્રહ્યું । મંત્ર કોટી જપી નવમ પાટે યદા,
તેહ કારણ થયું નામ કોટિક તદા ॥ ૧૯ ॥
પંનરમે પાટેં શ્રી ચંદ્રસૂરેં કર્યું, ચંદ્ર ગચ્છ
નામ નિર્મલપણેં વિસ્તરયું । સોલમે પાટ

વનવાસ નિર્મંમ મતિ, નામ વનવાસી સા-
મંતભદ્રો યતિ ॥ ૨૦ ॥ પાટ છત્રીસમે સ-
ર્વદેવાભિધા, સૂરિ વડગચ્છ તિહા નામ
શ્રવણે સુધા । વડતલેં સૂરિપદ આપીઉં તે
વતી વલીય તસ બહુ ગુણે જેહ વાધ્યા યતિ
॥ ૨૧ ॥ સૂરિ જગચંદ જગ સમરસ ચં-
દ્રમા, જેહ ગુરૂ પાટે ચઉ અધિક ચાલીસમાં ॥
તેહ પામ્યું તપા નામ બહુ તપ કરી, પ્રગટ
આઘાટ પુરી વિજયકમલા વરી ॥ ૨૨ ॥
એહ ષટ નામ ગુણ ઠામ તપ ગણુતણા,
શુદ્ધ સદ્દહણ ગુણ રયણ એહમાં ઘણા ॥
એહ અનુગત પરંપર ભણી સેવતા, જ્ઞાન-
યોગી વિબુધ પ્રગટ જગ દેવતા ॥ ૨૩ ॥
કોઈ કહે મુક્તિ છે વિણુતાં ચિથરાં, કોઇ
કહે સહજ જમતાં ઘર દહિથરાં ॥ મૂઢ એ
દોય તસ ભેદ જાણે નહી, જ્ઞાન યોગે ક્રિયા
સાધતાં તે સહી ॥ ૨૪ ॥ સરલ ભાવેં પ્રભો

શુદ્ધ એમ જાણુતાં, હું લહું સુજશ તુઝ વચન મન આણુતાં ॥ પૂર્વ સુવિહિતતણા ગ્રંથ જાણી કરી, મુઝ હોજો તુઝ કૃપા ભવ પયોનિધિ તરી ॥ ૨૫ ॥

॥ ઢાલ સતરમી. ॥

॥ કડખાની દેશી ॥

આજ જિનરાજ મુજ કાજ સિદ્ધાં સવે, વિનતિ માહરી ચિત ધારી ॥ માર્ગ જો મેં લહ્યો તુઝ કૃપા રસથકી ॥ તો હુઇ સંપદા પ્રગટ સારી ॥ આજ૦ ॥ ૧ ॥ વેગલો મત હુજો દેવ મુઝ મન થકી, કમલના વન થકી જેમ પરાગો । ચમકપાષાણુ જેમ લોહને ખેંચસે, મુક્તિને સેહેજ તુઝ ભક્તિરાગો ॥ આજ૦ ॥ ૨ ॥ તું વસે જો પ્રભો હર્ષભર હીયડલે, તો સકલ પાપના બંધ તૂટે ॥ ઉગતે ગગન સૂરયતણે મંડલે, દહ દિશિ જેમ તિ-

મિર પડલ ફૂટે ॥ આ૦ ॥ ૩ ॥ સીંચજે
તું સદા વિપુલ કરૂણારસેં, મુઝ મને શુદ્ધ
મતિ કલ્પવેલી । નાણ દંસણ કુસુમ ચરણ
વર મંજરી, મુક્તિ ફલ આપશે તે એકેલી
॥ આ૦ ॥ ૪ ॥ લોક સન્નાથકી લોક બહુ
વાઉલો, રાઉલો દાસ તે સવિ ઉવેખે । એક
તુઝ આણસું જેહ રાતા રહે, તેહને એહ
નિજ મિત્ર દેખે ॥ આજ૦ ॥ ૫ ॥ આણ
જિન ભાણ તુઝ એક હું શિર ધરૂં, અવ-
રની વાણી નવિ કાને સુણિયેં ॥ સર્વ દર્શન
તણું મૂલ તુઝ શાસનં, તેણ તે એક સુવિ-
વેક થુણિયેં ॥ આજ૦ ॥ ૬ ॥ તુઝ વચન
રાગ સુખસાગર હું ગણું, સકલ સુર મનુજ
સુખ એક બિંદુ । સાર કરજો સદા દેવ સે-
વકતણી, તું સુમતિ કમલિની વન દિણિંદુ
॥ આ૦ ॥ ૭ ॥ જ્ઞાન યોગે ધરી તૃપ્તિ નવિ
લાજિયેં,ગાજિયેં એક તુઝ વચન રાગેં । શક્તિ

ઉલ્લાસ અધિકો હુસે તુઝ થકી,તું સદા સકલ સુખ હેત જાગે ા આ૦ ા ૮ ા વડ તપાગચ્છ નંદનવને સુરતરૂ, હીરવિજયો જયો સૂરિરાયા । તાસ પાટેં વિજયસેન સૂરિસરૂ, નિત નમે નરપતિ જાસ પાયા ા આ૦ ા૯ા તાસ પાટે વિજયદેવ સૂરિસરૂ, પાટ તસ ગુરૂ વિજયસિંહ ધોરી। જાસ હિત સીખથી માર્ગ એ અનુસર્યો, જેહથી સવિ ટલી કુમતિ ચોરી ા આજ૦ ા ૧૦ ા હીર ગુરૂ શીસ અવતંસ મોટો હુઓ, વાચકાં રાજ કલ્યાણ વિજયો ા હેમ ગુરૂ સમવડે શબ્દ અનુશાસને, શીસ તસ વિબુધ વર લાભ વિજયો ા આજ૦ ા ૧૧ ા શિસ તસ જિતવિજયો જયો વિબુધ વર, નયવિજય વિબુધ તસ ગુરૂ ભાયા ા રહિઅ કાશી મઠેં જેહથી મેં ભલે, ન્યાય દર્શન વિપુલ ભાવ પાયા ા આજ૦ ા ૧૨ ા જેહથી શુદ્ધ લહિયેં સકલ નય નિપુણ, સિ-

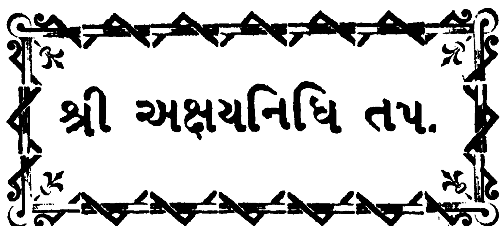
દ્ધસેનાદિકૃત શાસ્ત્ર ભાવા ॥ તેહ એ સુગુરૂ કરૂણાપ્રભો તુઝ સુગુણ, વયણ રયણાયરી મુઝ નાવા ॥ આજ૦ ॥ ૧૩ ॥

॥ કલસ ॥

ઈમ સકલ સુખકર દુરિત ભયહર સ્વામી સીમંધર તણી । એ વિનતી જે સુણે ભાવેં તે લહે લીલા ઘણી ॥ શ્રી નયવિજય બુધ ચરણ સેવક જસવિજય બુધ આપણી । રૂચિ શક્તિ સારૂ પ્રગટ કીધી શાસ્ત્ર મર્યાદા ભણી ॥૧॥

॥ ઇતિ શ્રી સીમંધર જિન વિજ્ઞપ્તિઃ સંપૂર્ણા ॥

ઇતિ શ્રીસીમંધરજિનસ્તવન કવિ મહોપાધ્યાય શ્રીયશોવિજયજીકૃત શાર્દ્ધત્રિશત ગાથા પ્રબંધે તસ્ય કવિ શ્રીપદ્મવિજય ગણી કૃત બાલાવબોધઃ સમાપ્તઃ ॥

શ્રી અક્ષયનિધિ તપ.

घटं संस्थाप्य देवाग्रे गन्ध पुष्पादिपूजितम् ।
तपो विधीयते पक्षं तदक्षयनिधि स्फुटम् ॥१॥

આ તપ અક્ષયનિધિ (અખૂટ ભંડાર) ની જેવો હોવાથી તેનું નામ અક્ષયનિધિ તપ છે. તે શ્રાવણ વદ ચોથને દિવસે શરૂ કરવો. તે દિવસે જિનેશ્વરની પ્રતિમા આગળ ગાયના છાણથી ભૂમિ લીપીને તે પર ઘહુંલી કરી તેના પર કુંભ સ્થાપન કરવો. તે કુંભ સુવર્ણ નો રૂપાનો કે અન્ય ઉત્તમ ધાતુનો અથવા છેવટ માટીનો. લેવો.) તે કુંભ વિચિત્ર પ્રકા· રના ગંધ પૂષ્પોથી પૂજવો. તથા તેમાં સુવર્ણ

મણિ, મુક્તાફળ, સોપારી વિગેરે નાખીને તેનું સ્થાપન કરવું. પછી પંદર દિવસ સુધી તેનું નિત્ય પૂજન કરવું. જિનેશ્વરને ત્રણ પ્રદક્ષિણા કરીને ઘટમાં અક્ષતની અંજળી દરરોજ નાંખવી. (તે અંજળીમાં સોનાનાણું, રૂપાનાણું, સોપારી વિગેરે લેવું.) કુંભ પાસે નૈવેદ્ય ઢોકવું. દરરોજ એકાસણું કરવું. હમેશાં કુંભ પાસે નૃત્ય, ગીતાદિક ઉત્સવ કરવો. એ રીતે પર્યુષણા પર્યંત આ તપ કરવો. (સંવત્સરીને દિવસે એટલે છેલ્લે દિવસે ઉપવાસ કરવો) આ રીતે ચાર વર્ષ પર્યંત આ તપ કરવો, ઉદ્યાપનમાં મોટી સ્નાત્ર વિધિ પૂર્વક નાના પ્રકારના પક્વાન્ન, ફળ વિગેરે ઢોકવાં. સંઘવાત્સલ્ય સંઘપૂજા કરવી. આ તપ કરવાથી સર્વ પ્રકારની સંપત્તિ પ્રાપ્ત થાય છે.

બીજી રીતે અક્ષતની મુઠી હમેશાં કુંભમાં નાંખવી. જેટલા દિવસે તે ઘટ પૂર્ણ થાય

તેટલા દિવસ પ્રતિદિન એકાસણાદિક તપ કરવો. બીજો સર્વ વિધિ તથા ઉદ્યાપન ઉપર પ્રમાણે જાણવું. આ શ્રાવકને કરવાનો આગાઢ તપ છે. ગરણું " નમો નાણસ્સ " એ પદનું નવકારવાળી વીશ પ્રમાણ ગણવું, સાથીયા વિગેરે ૫૧ એકાવન કરવા.

---

૨ श्रीअक्षयनिधितप (बीजो)

આ તપ શ્રાવણવદ ૪ ને દિવસે શરૂ કરી સોળ દિવસે પૂરો કરવો. તેમાં સુવર્ણનો રત્નજડિત કુંભ કરાવવો અથવા શક્તિ પ્રમાણે બીજી કોઈ રૂપા વિગેરે ધાતુનો કરાવવો. પછી તે કુંભ ઘરમાં, દેરાસરમાં અથવા ઉપાશ્રયે પવિત્ર સ્થાને ડાંગરની ઢગલી કરી તે ઉપર પધરાવવો. (બનતા સુધી કુંભ પાસે અખંડ દીવો ફાનસમાં યત્નપૂર્વક ૧૬ દિવસ સુધી રાખવો.) તેની સમીપે સ્વસ્તિક કરી તે ઉ-

પર શ્રીકલ્પસૂત્ર પધરાવવું. હરરોજ બે ટંક પડિક્કમણું કરવું, દેવવંદન પડિલેહણ કરવાં ભૂમિ શયન કરવું. બ્રહ્મચર્ય પાળવું, એકાસણાનો તપ ૧૫ દિવસ પર્યંત[1] કરવો, છેલ્લે દિવસે એટલે ભાદ્રપદ શુદિ ૪ થે (સંવચ્છરીએ) ઉપવાસ કરવો. આ પ્રમાણે ચાર વર્ષ પર્યંત કરવાથી ૬૪ દિવસે આ તપ પૂર્ણ થાય છે. હરરોજ દેવપૂજા કરવી. પુસ્તક ઉપર ચંદરવો બાંધવો. જ્ઞાનને ધૂપ દીપ કરી હંમેશાં રૂપાનાણે પૂજવું. (ક્યારે પૂજવું તે વિધિમાં બતાવેલ છે.) શક્તિ ન હોય તો પહેલે છેલે દિવસે રૂપાનાણે પૂજવું અને વચલા દિવસોમાં યથાશક્તિ દ્રવ્ય વડે પૂજવું. ' નમો નાણુસ્સ ' એ પદની ૨૦ નવકારવાળી હરરોજ ગણવી. (કોઇ જગ્યાએ

૧ કોઇ પ્રતમાં બેસણું પણ થઇ શકે એમ લખ્યું છે.

ૐ હ્રિં શ્રીં ક્લીં નમો નાણુસ્સ એમ કહેલ છે.) ૨૦ લોગસ્સનો કાઉસગ્ગ કરવો. નીચે બતાવેલી વિધિ મુજબ દરરોજ વિધિ કરવી. કુંભની ઉપર શ્રીફલ મૂકીલીલા કે પીળા રેશમી વસ્ત્ર વડે બાંધી રાખવો. દરરોજ તેની અંદર વિધિને અંતે એકેક પસલી અક્ષતની નાખવી. સોળ દિવસે કુંભ ભરાઈ જાય તેમ કરવું. છેલ્લે દિવસે કુંભની સમીપે રાત્રિ જાગરણ કરવું. પૂજા પ્રભાવના કરવી. અક્ષયનિધિ તપનું સ્તવન દરરોજ ગાવું સાંભળવું. પારણાને દિવસે (ભાદ્રપદ શુદિ ૫ મે) કુંભને ફુલની માળા પહેરાવી સૌભાગ્યવતી સ્ત્રીને માથે મૂકવો. સર્વ જાતિના પક્વાન્ન સુખડી વિગેરે યથા શક્તિ કરાવી,તેના થાળ પણ સૌભાગ્યવતી સ્ત્રીઓને માથે મૂકવા. હાથી ઘોડા વાજીત્રો વિગેરેથી મોટી ધામધુમ સાથે વરઘોડો ચડાવી કુંભ લઈને દેરાસરે આવવું. કુંભવાળી સ્ત્રીઓ

એ ત્રણ પ્રદિક્ષણા કરી પ્રભુ પાસે કુંભ મૂકવો. નૈવેદ્યના થાળ પણ પ્રભુ પાસે ધરવા. જ્ઞાનના પુસ્તકને ગુરૂમહારાજ પાસે લઇ જઈ ત્યાં પધરાવી ગુરૂપૂજા તથા જ્ઞાન પૂજા રૂપા નાણાથી કરવી. (ગુરૂપૂજાનું દ્રવ્ય ગુરૂ સમીપે ધરવું) તે દિવસે યથાશક્તિ સ્વામી વાત્સલ્ય, પ્રભાવના વિગેરે કરવું. જેટલા સ્ત્રી કે પુરૂષ આ તપ કરતા હોંય તે દરેકને માટે કુંભ જૂદા જૂદા પધરાવવા. કલ્પસુત્ર એકજ પધરાવવું. આ તપ શ્રાવકને કરવાનો છે. આ ભવ પરભવમાં મહાન લાભ આપનાર આ તપ છે.

દરરોજ કરવાની વિધિ નીચે પ્રમાણે.

૨ શ્રીअक्षयविधितपनीविधि.

પ્રથમ ઇર્યાવહી પ્રતિક્રમવા, પછી ઇચ્છાકારેણ૦ અક્ષય નિધિ તપ આરાધન નિમિત્તે ચૈત્યવંદન કરૂં ? ઇચ્છં કહી નીચે પ્રમાણે ચૈત્યવંદન કરવું.

શાસન નાયક સુખકરણ, વર્ધમાન જિનભાણ। અહનિશ એહની શિર બહું, આણા ગુણમણિ ખાણ ॥ ૧ ॥ તે જિનવરથી પામીયા, ત્રીપદિ શ્રી ગણધાર । આગમ રચના બહુ વિધ, અર્થ વિચાર અપાર ॥ ૨ ॥ તે શ્રી શ્રુતમાં ભાષિયાએ, તપ બહુ વિધ સુખકાર । શ્રી જિન આગમ પામીને, સાધે મુનિ શિવ સાર ॥ ૩ ॥ સિદ્ધાંતવાણી સુણવા રસિક, શ્રાવક સમકિત ધાર । ઇષ્ટ સિદ્ધિ અર્થે કરે, અક્ષય નિધિ તપ સાર ॥૪॥ તપ તો સૂત્રમાં અતિ ઘણા, સાધે મુનિવર જેહ । અક્ષય નિધાનને કારણે, શ્રાવકને ગુણ ગેહ ॥ ૫ ॥ તે માટે ભવી તપ કરોએ, સર્વ ઋદ્ધિ મળે સાર । વિધિશું એહ આરાધતાં; પામીજે ભવપાર ॥ ૬ ॥ શ્રી જિનવર પૂજા કરો, ત્રિક શુદ્ધે ત્રિકાળ । તેમ વળી શ્રુતજ્ઞાનની, ભક્તિ થઇ ઉજમાળ ॥ ૭ ॥ પડિકમણું બે

ટંકના, બ્રહ્મચર્યને ધરીએ । જ્ઞાનીની સેવા કરી, સહેજે ભવજળ તરીએ ॥ ૮ ॥ ચૈ-ત્યવંદન શુભ ભાવથીએ, સ્તવન થોઈ નવ-કાર । શ્રુતદેવી ઉપાસના, ધીરવિજય હિતકાર॥૯॥

પછી જંકિંચિ કહીને નમુથ્થુણું કહેવું. પછી બે જાવંતિ કહી નમોऽર્હંત્ કહી, નીચે પ્રમાણે સ્તવન કહેવું.

લાવો લાવોને રાજ મોંઘાં મૂલાં મોતી એ દેશી.)

તપવર કીજે રે, અક્ષય નિધિ અભિધાને; સુખભર લીજેરે, દિન દિન ચડતે વાને, (એ આંકણી) પર્વ પજૂસણ પર્વ શિરોમણી, જે શ્રી પર્વ કહાય । માસ પાસ છઠ દસમ દુવાલસ, તપ પણ એ દિન થાય ॥૧॥ તપ-વર૦ પણ અક્ષયનિધિ પર્વ પજૂસણ, કેરો કહે જિન ભાણ । શ્રાવણ વદ ચોથે પ્રારંભી, સંવચ્છરી પરિમાણ ॥ ૨ ॥ તપવર ॥ એ તપ કરતાં સર્વ ઋદ્ધિ વરે, પગ પગ પ્રગટે

નિધાન । અનુક્રમે પામે તેહ પરમ પદ, સાન્વયી નામ પ્રધાન ॥ ૩ ॥ તપવર૦ પર· મત્સરથી કર્મ બંધાણું, તેણે પામી દુઃખજાળ। એ તપ કરતાં તે પૂરવનું, કર્મ થયું વિસરાળ ॥ ૪ ॥ તપવર૦ જ્ઞાન પૂજા શ્રુત દેવી કાઉસગ, સ્વસ્તિક અતિ સોહાવે । સોવન કુંભ જડિત નિજશકિત, સંપૂરણ ક્રમે થાવે ॥ ૫ ॥ તપવર૦ જઘન્ય મધ્યમ ઉત્કૃષ્ટથી કરીએ, ઇગ દોય તિન વરીસ । વરસ ચોથે શ્રુત દેવી નિમિત્તે, એ તપ વીશબાવીશ ॥ ૬ ॥ તપવર૦ એણે અનુસારે જ્ઞાનતણું વર, ગરણું ગણીએ ઉદાર । આવશ્યકાદિ કરણી સંયુત, કરતાં લહે ભવપાર ॥ ૭ ॥ તપવર૦ ઇહ ભવ પર ભવ દોષ આશંસા, રહિત કરો ભવિ પ્રાણી । જે પર પુદ્ગલ ગ્રહણ ન કરવું, તે તપ કહે વરનાણી ॥ ૮ ॥ તપવર૦ રાતિજગા પૂજા પરભાવના, હય ગય

શણગારીજે । પારણા દિન પંચ શબ્દે વાજે, વાજંતે પધરાવીજે ॥ ૯ ॥ તપવર૦ ચૈત્ય વિશાળ હોય તિહાં આવી, પ્રદક્ષિણા વળી. દીજે । કુંભ વિવિધ નૈવેદ્ય સંઘાતે, પ્રભુ આ ગળ ઢોઇજે ॥ ૧૦ ॥ તપવર૦ રાધનપુરે એ તપ સુણી બહુ જણ, થયા ઉજમાળ તપ કાજ । એહ મુખ્ય મંડાણ ઓછવમાં, મસાલીયા દેવરાજ ॥ ૧૧ ॥ તપવર૦ સંવત અઢાર તેંતાલો વરસે, એ તપ બહુ ભવી કીધો । શ્રી જિન ઉત્તમ પાદ પસાયે, પદ્મવિજય ફલ લીધો ॥ ૧૨ ॥ તપવર૦

ત્યાર પછી જયવીયરાય૦ કહી " સુયદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં " અન્નથ્થ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ કરી. નમોઽર્હત્ કહી " સુયદેવયા ભગવઇ, નાણાવરણીય કમ્મસંઘાયં । તેસિં ખવઉ સમયં જેસિં સુયસાયરે ભત્તિ ॥ ૧ ॥ "એ

થોઇ કહેવી. પછી પચ્ચખ્ખાણ કરવું. પછી પૂજાની ઢાળ કહેવી તે નીચે પ્રમાણે—

દુહા

સપ્તમ પદ શ્રી જ્ઞાનનો, સિદ્ધચક્ર પદ-માંહી । આરાધીજે શુભ મને, દિન દિન અધિક ઉછાહિ ॥ ૧ ॥ અન્નાણસંમોહતમોહરસ્સ; નમો નમો નાણદિવાયરસ્સ । પંચપ્પયાસુ ઉવગારગસ્સ, સત્તાણ તવ્વત્થપયાસગસ્સ ॥ ૧ ॥ હવે જેહથી સવ અજ્ઞાન રાચો, જિનાધીશ્વર પ્રોક્ત અર્થાવબોધો । મતિ આદિ પંચ પ્રકાર પ્રસિદ્ધો, જગદ્ભાસતે સર્વદેવાવિરુદ્ધો ॥ ૨ ॥ યદીય પ્રભાવે સુભક્ષં અભક્ષં, સુપેયં અપેયં સુકૃત્ય અકૃત્યં । જેણે જાણીએ લોકમધ્યે સુનાણં, સદા મે વિશુદ્ધં તદૈવ પ્રમાણં ॥૩॥

ઢાલ

ભવ્ય નમો ગુણજ્ઞાનને, સ્વપર પ્રકાશક

ભાવે જી ॥ પરજાય ધર્મ અનંતતા, ભેદાભેદ સ્વભાવેજી ॥ ૧ ॥ (ચાલ) જે મુખ્ય પરિણતિ સકલ જ્ઞાયક, બોધ ભાવ વિલચ્છના । મતિ આદિ પંચ પ્રકાર નિર્મળ, સિદ્ધ સાધન લચ્છના ॥ સ્યાદ્વાદસંગી તત્ત્વરંગી, પ્રથમ ભેદાભેદતા । સવિકલ્પ ને અવિકલ્પ વસ્તુ, સકલ સંશય છેદતા ॥ ૨ ॥

ઢાલ બીજી.

ભક્ષ્યાભક્ષ્ય ન જે વિણુ લહિયે, પેય અપેય વિચાર । કૃત્ય અકૃત્ય ન જે વિણુ લહિયે, જ્ઞાન તે સકલ આધારરે ॥ ભવિકા, સિદ્ધચક્ર પદ વંદો ॥૧॥ પ્રથમ જ્ઞાન ને પછી અહિંસા, શ્રી સિદ્ધાંતે ભાખ્યું । જ્ઞાનને વંદો જ્ઞાન મ નિંદો, જ્ઞાનીએ શિવસુખ ચાખ્યુંરે ॥ભ૦॥૨॥ સકલ ક્રિયાનું મૂલ જે શ્રદ્ધા, તેહનું મૂલ જે કહિયે । તેહ જ્ઞાન નિત્ય નિત્ય વંદીજે, તે વિણુ કહો કેમ રહિયેરે ॥ ભ૦ ॥ ૩ ॥ પંચ જ્ઞાનમાંહિ જેહ સદાગમ, સ્વપર પ્રકાશક જેહ ।

દીપક પરે ત્રિભુવન ઉપગારી, વળી જેમ રવિ શશી મેહરે ॥ ભ૦ ॥ ૪ ॥ લોક ઊર્ધ્વ અધો તિર્યગ્ જ્યોતિષ, વૈમાનિક ને સિદ્ધ । લોકાલોક પ્રગટ સવિ જેહથી, તેહ જ્ઞાને મુજ શુદ્ધરે ॥ ભ૦ ॥ ૫ ॥

ઢાલ ત્રીજી.

જ્ઞાનાવરણીય જે કર્મ છે, ક્ષય ઉપશમ તસ થાય રે । તો હુએ એહિજ આતમા, જ્ઞાન અબોધતા જાયરે ॥ મહાવીર જિનેશ્વર ઉપદેશે ॥ ૧ ॥ પછી ૐ હ્રૂઁ પરમાત્મને નમઃ જ્ઞાનપદેભ્યઃ કલશં યજામહે સ્વાહા”

એ મંત્ર બોલીને જ્ઞાનની વાસક્ષેપવડે પૂજા કરવી અને પછી દ્રવ્યપૂજા કરવી એટલે સોનામહોર તથા રૂપામહોરથી જ્ઞાનની યથાશક્તિ પૂજા કરવી.

પછી નીચે પ્રમાણે દુહા બોલી શ્રુતજ્ઞાનના ૨૦ ભેદના ૨૦ ખમાસમણ દેવા.

પીઠીકાના દુહા.

સુખકર શંખેશ્વર નમી, થુણશ્યું શ્રી શ્રુત નાણ । ચઉ મુંગા શ્રુત એક છે, સ્વપર પ્રકાશક

ભાણુ ॥ ૧ ॥ અભિલાપ્ય અનંતમેં, ભાગે રચિયો જેહ। ગણધર દેવે પ્રણમીઓ, આગમ રયણ અછેહ ॥ ૨ ॥ ઇમ બહુલી વક્તવ્યતા, છ ઠાણુ વડીયા ભાવ। ક્ષમાશ્રમણુ[1] ભાષ્યે[2] કહ્યા, ગોપય સર્પિં જમાવ ॥ ૩ ॥ લેશથકી શ્રુત વરણવું, ભેદ ભલા તસ વીશ। અક્ષય નિધિ તપને દિને, ક્ષમાશ્રમણુ તે વીશ ॥ ૪ ॥ સૂત્ર અનંત અર્થ મઈ, અક્ષર અંશ લહાય। શ્રુત કેવલી કેવળી પરે, ભાખે શ્રુત પરજાય ॥ ૫ ॥ (પ્રથમ ભેદ) શ્રી શ્રુતજ્ઞાનને નિત્ય નમો, ભાવ મંગલને કાજ। પૂજન અર્ચન દ્રવ્યથી, પામો અવિચલ રાજ ॥ ૬ ॥ (ખમાસમણુ દેવું) (આ છઠ્ઠો દુહો દરેક ખમાસમણે કહેવો.) ઇગ સય અડવીસ સ્વતરણા, તિહાં અકાર અઢાર। શ્રુત પર્યાય સમાસમેં, અંશ અસંખ્ય વિચાર ॥૭॥ શ્રી શ્રુ૦ ૨ ॥ બત્રીસ વર્ણ સમાય છે, એક સિલોક[3] મઝાર। તેમાંહે એક અક્ષર ગ્રહે, તે

૧ જિનભદ્રગણિ ક્ષમાશ્રમણે ૨ વિશેષાવશ્યક ભાષ્યમાં.

૩ શ્લોક.

અક્ષરશ્રુત સાર ॥ ૮ ॥ શ્રુ૦ ॥ ૩ ॥ ક્ષયોપ-
શમ ભાવે કરી, બહુ અક્ષરનો જેહ ॥
જાણે ઠાણાંગ આગલે, તે શ્રુત નિધિ ગુણગેહ
॥ ૯ ॥ કોડિ એકાવન અડલખા,અડસય એકાશી
હજાર । ચાલીશ અક્ષર પદતણા, કહે અનુયોગ
દુવાર ॥૧૦॥ શ્રી શ્રુ૦ ॥ ૪ ॥ અથાંતે ઇહાં પદ
કહ્યું, જિહાં અધિકાર ઠરાય । તે પદ શ્રુતને
પ્રણમતા, જ્ઞાનાવરણી હઠાય ॥ ૧૧ ॥ શ્રી શ્રુ૦
॥ ૫ ॥ અઢાર હજાર પદે કરી, અંગ પ્રથમ
સુવિલાસ । દુગુણા શ્રુત બહુ પદ ગ્રહે, તે પદ
શ્રુત સમાસ ॥૧૨॥ શ્રી શ્રુ૦ ॥૬॥ પિંડપ્રકૃતિમાં
એક પદે, જાણે બહુ અવદાત । ક્ષયોપશમની
વિચિત્રતા, તેહજ શ્રુત સંઘાત ॥ ૧૩ ॥ શ્રી
શ્રુ૦ ॥૭॥ પંચોતેર ભેદે કરી. સ્થિતિબંધાદિ
વિલાસ । કમ્મપયઠી પયડી ગ્રહે; શ્રુત
સંઘાત સમાસ ॥ ૧૪ ॥ શ્રી શ્રુ૦ ॥ ૮ ॥
ગત્યાદિક જે માર્ગણા, જાણે તેહમાં એક । વિ-
વરણ; ગુણઠાણાદિકે, તસ પ્રતિપત્તિ વિવેક ॥૧૫॥

શ્રી શ્રુ૦ ॥૯॥ જે બાસઠિ માર્ગણાપદે લેશ્યા આદે નિવાસ । સંગ્રહ તરતમ યોગથી, તે પ્રતિપત્તિ સમાસ ॥ ૧૬॥ શ્રી શ્રુ૦ ॥ ૧૦॥ સંતપદાદિક દ્વારમાં, જે જાણે શિવ લોગ । એક હોય દ્વારે કરી, શ્રદ્ધા શ્રુત અનુયોગ ॥૧૭॥ શ્રી શ્રુ૦ ॥ ૧૧ ॥ વલી સંતાદિક નવ પદે, તિહાં માર્ગણા ભાસ । સિદ્ધતણી સ્તવના કરે, શ્રુતઅનુયોગ સમાસ ॥ ૧૮ ॥શ્રી શ્રુ૦ ॥ ૧૨ ॥ પ્રાભૃત પ્રાભૃત શ્રુત નમું, પૂરવના અધિકાર । બુદ્ધિ પ્રબલ પ્રભાવથી, જાણે એક અધિકાર ॥ ૧૯ ॥ શ્રી શ્રુ૦ ॥ ૧૩ ॥ પ્રાભૃત પ્રાભૃત શ્રુત સમા, સાભિથ લબ્ધિ વિશેષ । બહુ અધિકાર ઈસ્યા ગ્રહે, શ્રીરાશ્રવ ઉપદેશ ॥ ૨૦ ॥ શ્રી શ્રુ૦ ॥ ૧૪ ॥ પૂરવ ગત વસ્તુ જિકે, પ્રાભૃત શ્રત તે નામ । એક પ્રાભૃત જાણે મુનિ, તાસ કરે પરિણામ ॥૨૧॥ શ્રી શ્ર૦ ॥ ૧૫ ॥ પૂરવ લબ્ધિ પ્રભાવથી, પ્રાભૃત શ્રુત સમાસ । અધિકાર બહુલા ગ્રહે, પદ અનુસાર વિલાસ ॥ ૨૨ ॥ શ્રી શ્રુ૦ ૧૬ ॥

આચારાદિક નામથી, વસ્તુ નામ શ્રુત સાર । અર્થ અનેક વિધે અહે, તે પિણ એક અધિકાર ॥ ૨૩ ॥ શ્રી શ્રુ૦ ॥ ૧૭ ॥ દુગસય પણુવીસ વસ્તુ છે, ચૌદ પૂરવની સાર । જાણે તેહને વંદના, એક શ્વાસેસોવાર ॥ ૨૪ ॥ શ્રી શ્રુ૦ ॥ ૧૮ ॥ ઉત્પાદાદિ પૂરવ જે, સૂત્ર અર્થ એક સાર । વિદ્યા મંત્રતણો કહ્યો, પૂરવ શ્રુત ભંડાર ॥૨૫॥ શ્રી શ્રુ૦ ॥ ૧૯ ॥ બિંદુસાર લગે ભણે, તેહિજ પૂરવ સમાસ । શ્રી શુભ વીરને શાસને, હોજો જ્ઞાન પ્રકાશ ॥ ૨૬ ॥ શ્રી ૦ ॥ ૨૦ ॥

(પ્રથમના ૪ પીઠીકાના દુહા. ૬ ઠો હરેક ભેદે કહેવાનો દુહો અને ૯ મો દુહો તેટલા ખમાસમણુમાં ન ગણુવા).

પછી પસલી (ખોબો) ભરી બાધાગાધં સુપદપદવી૦ એ સ્તુતિ બોલીને અથવા " જ્ઞાન સમો કો ધન નહી, સમતા સમો નહીં સુખ; જીવિત સમ આશા નહીં, લોભ સમો નહીં દુઃખ." આ દુહો બોલીને તે પસ કુંભમાં નાંખવો. ઈતિ વિધિ સંપૂર્ણ.

અથ શ્રી નવકારવાલીની સજ્ઝાય.

કહેજો ચતુર નર એ કોણ નારી, ધરમી જનને પ્યારી રે ॥ જેણે જાયા બેટા સુખકારી, પણ છે બાળકુમારી રે ॥ કહેજો૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ કોઈ ઘેર રાતીને કોઈ ઘેર લીલી, કોઈ ઘેર દીસે પીળી રે॥પંચ રૂપી છે બાળકુમારી,મનરંજન મતવાળી રે॥ ક૦ ॥૨॥ હૈડા આગળ ઊભી રાખી, નયણાશું બંધાણી રે ॥ નારી નહી પણ મોહનગારી, જોગીશ્વરને પ્યારી રે ॥ ક૦ ॥૩॥ એક પુરૂષ તસ ઉપર ઠાહે, ચાર સખીશું ખેલે રે ॥ એક બેર છે તેહને માથે, તે તસ કેડ ન મેલે રે ॥ ક૦ ॥ ૪ ॥ નવ નવ નામે સહુ કોઈ માને,કહેજો

અર્થ વિચારી રે ।। વિનયવિજય ઉવઝાયનો સેવક, રૂપવિજય બુદ્ધિ સારીરે ।। ૬૦ ।। ૫ ।।

અથ શ્રી અયવંતી સુકુમાલનું તેરઢાલિયું.

।। દોહા ।।

પાસ જિનેસર સેવીયે, ત્રેવીશમો જિન· રાય ।। વિઘ્ન નિવારણ સુખ કરણ, નામે નવ નિધિ થાય ।। ૧ ।। ગુણ ગાઉં ખંતે કરી, અયવંતી સુકુમાળ ।। કાન દેઇને સાંભળો, જેમ હોય મંગળ માળ ।। ૨ ।।

।। ઢાલ ૧ લી. ।।

(દેશી ત્રિપદીની.)

(એ કરજોડી તામ રે, ભદ્રા વીનવે, એ દેશી.)

મુનિવર આર્યસુહસ્તી રે, કિણહિક અ· વસરે, નયરી ઉજયણી સમોસરયા એ ।। ૧ ।। ચરણ કરણ વ્રતધાર રે, ગુણમણિ આગરૂ, બહુ પરિવારે પરિવરયા એ ।।૨।। વન વાડી

આરામ રે, લેઇ તિહાં રહ્યા, હોય મુનિ નગરી પઠાવીયા એ ॥ ૩ ॥ થાનક માગણ કાજ રે, મુનિવર મલપતા, ભદ્રાને ઘેર આવીયાએ॥૪॥ શેઠાણી કહે તામ રે, શિષ્ય તુમે કેહના, શે કાજે આવ્યા ઇહાં એ ॥૫॥ આર્યસુહસ્તિના શિષ્ય રે, અમે છું શ્રાવિકા, ઉદ્યાને ગુરૂ છે તિહાં એ ॥૬॥ માગું છું તુમપાસ રે, રહેવા સ્થાનક, પ્રાશુક અમને દીજીએ એ ॥ ૭ ॥ વાહનશાળ વિશાળ રે, આપી ભાવશું, આવી ઇહાં રહીજીએ એ ॥૮॥ સપરિવાર સુવિચાર રે, આચારજ તિહાં, આવી સુખે રહે સદા એ ॥૯॥ નલિનીગુલ્મ અધ્યયન રે, પહેલી નિશા સમે, ભણે આચારજ એકદા એ ॥ ૧૦ ॥ ભદ્રા સુત ગુણવંત રે, સુખી સુરોપમ, રૂપવંત રળીયામણો એ ॥ ૧૧ ॥ અયવંતીસુકુમાળ રે, સાતમી ભૂમિકા, પામ્યો સુખ વિલસે ઘણું એ ॥ ૧૨ ॥ નિરૂપમ નારી બત્રીશ રે, રૂપે

અપચ્છરા, શશીવયણી મૃગલોયણી એ ॥૧૩॥
કહે જિનહર્ષ વિનોદ રે, પરમ પ્રમોદશું,
લીલા લાડે અતિ ઘણી એ ॥ ૧૪ ॥

॥ દોહા. ॥

પ્રથમ નિશા સમયે મુનિ, કરિ પડિકમણું
સાર ॥ આલોયણ આલોચતાં, કુમર સુણ્યો
તેણિવાર ॥ ૧ ॥ રાગ રંગે ભીનો રહે,અવર
નહી કોઇ આજ ॥ લેવો દેવો માતાવશું,કુમર
વડો શિરતાજ ॥ ૨ ॥

॥ ઢાલ ૨ જી. ॥

(માયા મોહે દક્ષિણ મેલાઈ,) એ દેશી.

મધુર સ્વરે મુનિવર કરે, હોજી સૂત્રતણી
સજ્ઝાય ॥ શ્રવણે સુપરે સાંભળી,હોજી આવી
કુમરને દાય ॥ અયવંતીસુ,કુમાર સુણી ચિત્ત
લાય ॥૧॥ એ આંકણી ॥ વિષય પ્રમાદ તજી
કરી, હો જી તન મન વચન લગાય ॥ એ સુખ
મે કિહાં અનુભવ્યાં, હો જી જે કહે મુનિવર
રાય ॥ અય૦ ॥ ૨ ॥ કુમર કરી એમ સોચના,

હો જી બેઠો ધ્યાન લગાય ॥ હૃદયમાંહી વિચા-
રતાં,રોમ રોમ ઉલ્લસિત થાય ॥ અય૦ ॥ ૩ ॥
ઇમ ચિંતવતાં ઊપન્યું, હો જી જાતિસમરણ
જ્ઞાન ॥ આવ્યો તિહાં ઊતાવળો, હોજી,ધરતો
મન શુભ ધ્યાન ॥ અય૦ ॥ ૪ ॥ ગુરૂનાં ચરણ
કમળ નમી, હો જી બેઠો મનને કોડ ॥ ભગ-
વંત ભદ્રાસુત અછું, હો જી પૂછું બે
કરજોડ ॥ અય૦ ॥૫॥ નલિનીગુલ્મ વિમાનનાં,
હો જી તુમે સુખ જાણો કેમ ॥ સૂરિ કહે જિન
વચનથી, હો જી અમે જાણું છું એમ ॥અય૦
॥૬॥ પૂરવ ભવે હું ઊપન્યો, હો જી નલિની
ગુલ્મ વિમાન ॥ તે સુખ મુજને સાંભર્યું, હો
જી જાતિસમરણ જ્ઞાન ॥ અય૦ ॥૭॥ તે સુખ
કહો કેમ પામીયે, હો જી કેમ લહિયે તે ઠામ
॥ કૃપા કરી મુજને કહો,હો જી માહરે તેહશું
કામ ॥ અય૦ ॥ ૮ ॥ એ સુખ મુજને નવિ
ગમે,હો જી અપૂરવ સરસ વિમાન ॥ ખારો

દધિ જળ કિમ ગમે, હો જી જેણે કીધો પય પાન ॥ અય૦ ॥૯॥ એટલા દિન હું જાણતો, હો જી મેં સુખ લહ્યાં શ્રીકાર ॥ મુજ સરીખો જગ કોઇ નહી, હો જી સુખીયો ઇણે સંસાર ॥ અય૦ ॥ ૧૦ ॥ હવે મેં જાણ્યાં કારમાં, હો જી એ સુખ ફળ કિંપાક ॥ કહે જિનહર્ષ હવે કહો, હો જી કિમ પામું તે નાક ॥ અય૦ ॥ ૧૧ ॥

॥ દોહા. ॥

એ સંસાર અસાર છે, સાચો સ્વર્ગનો દ્વાર ॥ તીન જ્ઞાન ઘટમેં વસે,સુખ તણો નહી પાર ॥ ૧ ॥ રયણ મોતી તિહાં ઝળહળે,કૃષ્ણાગર ધમકાર ॥ તાલ મૃદંગ દુંદભિતણા, નાટકનો નહી પાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાલ ૩ જી. ॥

(તું કુળદેવી સેવી સદા, એ દેશી)

સંયમથી સુખ પામીયે, જાણો તુમે નિરધાર ॥ કુમર જી ॥ સુર સુખનું કહેવું કિશું,

લહીયે શિવ સુખ સાર ॥ કુમરજી ॥ સંયમ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ નર સુર સુખ એણે જીવડે, પામ્યાં અનંતી વાર ॥ કુમર જી ॥ નરપતિ સુરપતિ એ થયો, ન લહી તૃપતિ લગાર ॥ કુમર જી ॥ સંયમ૦ ॥ ૨ ॥ કાગ લિંબોળી પ્રિય કરે, પરિહરે મીઠી દ્રાખ ॥ સુગુરૂ જી ॥ નલિનીગુલ્મ વિમાનનો, મુજને છે અભિલાખ ॥ સુગુરૂ જી ॥ સંયમ૦ ॥૩॥ તે ભણી મુજશું કરી મયા, દ્યો ગુરૂજીચારિત્ર ॥ સુગુરૂજી ॥ ઢીલ કિસી હવે કીજીયે,લીજીયે વ્રત સુપવિત્ર ॥ સુગુરૂ જી ॥ સંયમ૦ ॥૪॥ શ્રી આચારજ એમ કહે,હજીય અછે તું બાળ ॥ કુમર જી ॥ તું લીલાનો લાડણો, કેળિગર્ભ સુકુમાળ ॥ કુમર જી ॥ સંયમ૦॥પ॥ દીક્ષા દુક્કર પાળવી, પંચ મહાવ્રત ભાર ॥ કુમર જી ॥ માથે મેરૂ ઊપાડવો, તરવો જળધિ અ-પાર ॥ કુમરજી ॥ સંયમ૦ ॥૬॥ મીણ તણે દાંતે કરી, લોહચણા કોણ ખાય ॥ કુમર જી

અગ્નિ ફરસ કોણ સહી શકે, દુક્કર વ્રત નિર માય ॥ કુમર જી ॥ સંયમ૦ ॥ ૭ ॥ કુમર કહે પ્રભુ સાંભળો, દુઃખવિણ સુખ કિમ થાય ॥ સુગુરૂ જી ॥ અલ્પ દુઃખે બહુ સુખ હવે, તે તો દુઃખ ન ગણાય ॥ સુગુરૂ ॥ સંયમ૦ ॥૮ ॥ તપ કરવો અતિ દોહિલો, સહેવા પરીસહ ઘોર ॥ કુમર જી ॥ કહે જિનહર્ષ સુભટ થઇ, હણવાં કર્મ કઠોર ॥ કુમર જી॥સંયમ૦ ॥૯.।

॥ દોહા. ॥

કુમર કહે મુનિરાયને, વંદૂ બે કરજોડ ॥ શુરા નરને સોહલું, ઝૂઝે રણમેં દોડ ॥ ૧ ॥ તે માટે મુજ દીજીએ, સંયમ ભાર અપાર ॥ કર્મ ખપાવું સદ્દગુરૂ, પામું ભવજળ પાર ॥૨॥

॥ ઢાલ ૪ થી. ॥

(કપૂર હોય અતિ ઊજળો રે, એ દેશી.)

કરજોડી આગળ રહી રે, કુમર કહે એમ વાણ ॥ શૂરાને શું દોહિલું રે, જે આગમે નિજ પ્રાણ ॥ મુનીસર, માહરે વ્રતશું કાજ ॥

મુજને દીઠાં નવિ ગમે રે, ઋદ્ધિ રમણી એ
રાજ ॥ મુની૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ સાચાં
કરી જાણ્યાં હતાં રે, કાચાં સહુ સુખ એહ ॥
જ્ઞાન નયણ પ્રગટ્યાં હવે રે, હવે હું છંડીશ
તેહ ॥ મુની૦ ॥૨॥ દુક્કર વ્રત ચિર પાળવાં
રે, તે તો મેં ન ખમાય ॥ વ્રત લેઈ અણુસણ
આદરૂં રે, કષ્ટ અલપ જેમ થાય ॥ મુની૦
॥ ૩ ॥ જો વ્રત લીએ સુગુરૂ કહે રે, તો
સાંભળ મહાભાગ ॥ ઘેર જઇ નિજ પરિવા-
રની રે, તું તો અનુમતિ માગ ॥મુનિ૦ ॥૪॥
ઘેર આવી માતા ભણી રે, અયવંતી સુકુમાળ ॥
કોમળ વયણે વીનવે રે, ચરણે લગાડી ભાલ
॥ માતા જી ॥ માહરે વ્રતશું કામ ॥ ૫ ॥
અનુમતિ દ્યો વ્રત આદરૂં રે, આર્ય સુહસ્તિ
ગુરૂ પાસ ॥ નિજ નરભવ સફળો કરૂં રે,
પૂરો માહરી આશ ॥ માતાજી૦ ॥૬॥ મૂરખ
નર જાણે નહી રે, ક્ષણ લાખેણી જાય ॥ કાળ
અચિંત્યો આવશે રે, શરણ ન કોઇ થાય ॥

માતાજી૦ ॥ ૭ ॥ જેમ પંખી પંજર પડયો રે, વેદે દુઃખ નિશ દીશ ॥ માયા પંજરમાં પડયો રે, તેમ હું વિશવા વીશ ॥ માતાજી૦ ॥ ૮ ॥ એ બંધન મુજ નવિ ગમે રે, દીઠાં પણુ ન સુહાય ॥ કહે જિનહર્ષ અંગજ ભણી રે, સુખીયો કર મોરી માય ॥ માતાજી૦ ॥૯॥

॥ દોહા. ॥

આ કાયા અશાશ્વતી, સંઝયા જેહવો વાન ॥ અનુમતિ આપો માતજી, પામું અમર વિમાન ॥ ૧ ॥ કેનાં છોરૂ કેનાં વાછરૂ, કેહનાં માયને બાપ ॥ પ્રાણી જાશે એકલો, સાથે પુણ્યને પાપ ॥ ૩ ॥

॥ ઢાલ ૫ મી. ॥

(વાત મ કાઢો હો વ્રત તણી, એ દેશી.)

॥ દોહા. ॥

માય કહે વચ્છ સાંભળો, વાત સુણાવી એસી રે ॥ સો વાતે એક વાતડી, અનુમતિ કોઇ ન દેસીરે ॥ માય૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥

વ્રત ગ્રહ્યું તું શ્યો નાનડા, એ શી વાત પ્રકાશી રે ॥ ઘર જાએ જિણુ વાતથી, તે કેમ કીજે હાંસી રે ॥ માય૦ ॥ ૨ ॥ કેણે ધૂતારે ભોળવ્યો, કે કેણે ભૂરકી નાંખી રે ॥ બોલે અવળા બોલડા, દીસે છબી મુખ ઝાંખી રે ॥ માય૦ ॥ ૩ ॥ તું નિશ દિન સુખમાં રહ્યો, બીજી વાત જાણી રે ॥ ચારિત્ર છે વચ્છ દોહિલું, દુઃખ લેવું છે તાણી રે ॥ માય૦॥૪॥ ભૂખ તૃષા ન ખમી શકે, પાણી વિણુ પળ જાય રે ॥ અરસ નીરસ જળ ભોજને, બાળવી છે નિજ કાય રે ॥ માય૦ ॥ ૫ ॥ ઈહાં તો કોમળ રેશમી, સૂવું સોડ તળાઈ રે ॥ ડાભ સંથારો પાથરી, ભૂયે સૂવું છે ભાઈ રે ॥ માય૦ ॥ ૬ ॥ આછાં પહેરણુ પહેરવાં, વાઘા દિન દિન નવલા રે ॥ તિહાં તો મેલાં કપડાં, ઓઢવાં છે નિત્ય પહેલાં રે ॥ માય૦ ॥ ૭ ॥ માથે લોચ કરાવવો, રહવું મલિન સદાઈ રે ॥ તપ કરવા અતિ આકરા, ધરવી મમતા ન

કાંઇ રે ॥ માય૦॥ ૮ ॥ કઠિણ હાએ તે એ સહે, તે દુઃખ તેં ન ખમાય રે ॥ કહે જિન હર્ષ ન કીજીયે, જિણ વાતે દુઃખ થાય રે ॥ માય૦ ॥ ૯ ॥

॥ દોહા. ॥

કુમર કહે જનની સુણો, મુનિ ચક્રી બળદેવ ॥ સંયમથી સુખ પામિયા, તે સુણજો સુખ હેવ ॥ ૧ ॥ અર્જુનમાળી ઉદ્ધરયો, દઢપ્રહારી સોય ॥ પરદેશી વળી રોહિણો, માત સુણાવું તોય ॥ ૨ ॥ સમદ્રષ્ટિ હુએ સમકિતી, સંયમ સુર સુખ લીન ॥ કેઈ તરયા વળી તારશે, મુજ મન હુઓ પ્રવીન ॥ ૩ ॥ એકજ અંગજ માહરે, તું પણ આદરે એમ ॥ કિમ આપુ હું અનુમતિ, સ્નેહ તૂટે કહે કેમ ॥૪॥

॥ ઢાલ ૬ ઠી. ॥

(લાલ રંગાવો વરનાં મોળીયાં, એ દેશી.)

હવે કુમર ઇશ્યું મન ચિંતવે, તે મુજને કોઈ નાપે શિક્ષા રે ॥ જો જાણું છું વિણ

અનુમતે, તો ગુરૂ પણ ન દીયે દીક્ષા રે ॥ હવે૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ નિજ હાથે કેશ લોચન કીયો, ભલો વેષ જતિનો લીધો રે ॥ ગૃહાવાસ તજ્યો સંયમ ભજ્યો, નિજ મન માન્યો તેમ કીધો રે ॥ હવે૦ ॥ ૨ ॥ ભદ્રા દેખી મન ચિંતવે, એ તો વેષ લેઇને બેઠો રે ॥ એહને રાખ્યાં હવે શું હવે, જમીયે મીઠા ભણી એઠો રે ॥ હવે૦ ॥ ૩ ॥ વચ્છ સાંભળ તેં એ શું કીયો, મુજ આશ લતા ઉન્મૂળી રે ॥ તુજ તુખ દેખી સુખ પામતી, દેઈ જાય છે દુઃખની શૂળી રે ॥ હવે૦ ॥૪॥ તુજ નારી બત્રીશે બાપડી, અબળાને જોવનવંતી રે ॥ કુળવંતી રહેતી નિશ દિને, તુજ મુખ સામું નિરખંતી રે ॥ હવે૦ ॥ ૫ ॥ રંગે રહેતી તા હરે મન ઉપરે, તુજ વયણ કદી નવિ લોપ્યો રે ॥ અવગુણ પાખે એ નારીશું, કહેને શા માટે કોપ્યો રે ॥ હવે૦ ॥૬॥ એ દુઃખ ખમ્યું

જાશે નહિ, પણ જોર નહિ તુંજ કેડે રે ॥ જિનહર્ષ ભદ્રા નારી મળી, આંખડીયે આંસુ રેડે રે ॥ હવે૦ ॥ ૭ ॥

॥ દોહા. ॥

બત્રીશે નારી મિળી, કહે પિયુને સુવિચાર ॥ વય લઘુતા રૂપે ભલા, શો સંયમનો ભાર ॥ ૧ ॥ વ્રત છે કરવત સારિખાં, મન છે પવન સમાન ॥ બાવીશે પરિસહ સહે, વચન અમારો માન ॥ ૨ ॥ મયગળ દંત જે નીકળ્યા, તે કિમ પાછા જાય ॥ કરમ સુભટ દૂરે કરી, પહોચવું શિવપુર ઠાય ॥ ૩ ॥

॥ ઢાલ સાતમી. ॥

(ઘરે આવો જી આંબો મોરીયો, એ દેશી.)

અનુમતિ દીધીમાયે રોવંતાં, તુજને થાઓ કોડ કલ્યાણ રે ॥ સફળ થાઓ તુજ આશડી, સંયમ ચઢજો સુપ્રમાણ રે ॥ અનુ૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ કુમરતણાં વંછિત ફળ્યાં, હુર્યો

નિજ ચિત્ત મઝાર રે ।। આવ્યો ગુરૂ પાસે ઊમહ્યો, સાથે પરિવાર અપાર રે ।। અનુ૦ ।।૨।। સદ્દગુરૂનાં ચરણુ કમળ નમી, ભાંખે કરજોડી કુમારો રે ।। :પ્રવહણુ સમ ગુરૂ મુજ ભણી, સંસાર સમુદ્રથી તારો ।। અનુ૦ ।।૩।। આચારજે ઉચ્ચરાવીયાં, વ્રત પંચ વિધે સહુ સાખે રે।। ધન ધન એવાં જેણે સુખ તજ્યાં, નર નારી મળી એમ ભાંખે રે।। અનુ૦।।૪।। ભદ્રા કહે આચારજ ભણી, તુમને કહું છું કરજોડ રે ।। જાળવજો એને રૂડી પરે, મુજ કાળજડાની કોર રે।। અનુ૦ ।।૫।। તપ કરતાં એને વારજો, ભૂખ્યાની કરજો સારો રે ।। જનમારે દુઃખ જાણ્યું નથી, અહમિંદ્ર તણો અવતારો રે।। અનુ૦ ।। ૬ ।। માહરે આથી પોથી એ હતી, દીધી છે તુમચે હાથ રે ।। હવે જિમ જાણો તેમ જાણજો,વહાલી માહરી એ આથ રે।। અનુ૦ ।।૭।। સાંભળ સુત જો વ્રત આદર્યું, તો પાળજે નિરતિચાર રે ।।

દૂષણ મ લગાડીશ વ્રત ભણી, તું જેમ પામે ભવ પાર રે ॥ અનુ૦ ॥ ૮ ॥ ધન્ય ગુરૂ જેહનો એ શિષ્ય થયો, ધન્ય માત પિતા કુળ જાસ રે ॥ જેહને કુળ એ સુત ઉપન્યો, ઇમ બોલાવી જશ વાસ રે ॥ અનુ૦ ॥ ૯ ॥ એમ કહી ભદ્રા પાછી વળી, દુઃખણી વહુઅરો લેઇ સાથ રે ॥ જિનહર્ષ અલપ જળ માછલી, ઘેર આવી થઈ છે અનાથ રે ॥ અનુ૦ ॥૧૦॥

॥ દોહા. ॥

ઘેર આવી સાસુ વહુ, મન માન્યો ઉદાસ ॥ દીપક વિણ મંદિર કિશો, પિયુ વિણ સ્ત્રીની રાશ ॥૧॥ પિયુ વિણ પલક ન રહિ શકું, સેજ લગે મુજ ખાય ॥ પત્થર પડે ભુયંગકો, તળફ તળફ જીવ જાય ॥ ૨ ॥

॥ ઢાલ ૮ મી. ॥

(પ્રાહુણાની દેશી.)

સદગુરૂ જી હો કહુ તુમને કરજોડ, ચિર ચારિત્ર પળે નહી ॥ સદગુરૂ જી હો ॥ તપ

ક્રિયા નવિ થાય, કર્મ ખપે જેહથી સહી ॥
સ૦ ॥ ૧ ॥ ન૦ ॥ તુમચી અનુમતિ થાય,
તો હું અણુસણ આદરૂં ॥ સ૦ ॥ થોડા કાળ
મઝાર, કષ્ટ કરી શિવપદ વરૂં ॥ સ૦ ॥ ૨ ॥
મુનિ વરજી હો ॥ જેમ સુખ થાયે તુજ,
તેમ કરો દેવાણુપ્પિયા ॥ મુનિ૦ ॥ ગુરૂને
ચરણે લાગિ, સહુશું ખામણડાં કીયાં ॥ મુનિ૦
॥ ૩ ॥ મુનિ૦ ॥ આવ્યો જિહાં સમસાન,
બળે મૃતક વન્હિ ધગધગે ॥ મુનિ૦ ॥ બિ-
હામણો વિકરાળ, દેખંતાં મન ઊભગે ॥ મુનિ૦
॥ ૪ ॥ મુનિ૦ ॥ પિતૃવન ઇણે નામે, દીસે
યમવન સરિખો ॥ મુનિ૦ ॥ કાંટાળા તિહાં
રૂખ, કુર કંથેરી સારિખો ॥ મુનિ૦ ॥ ૫ ॥
મુનિ૦ ॥ આવ્યો તિણ વન માંહે, તિહાં આવી
અણુસણ કરયું ॥ મુનિ૦ ॥ કાંટે વિંધાણા
પાય, તતક્ષણ લોહીજ રહસ્યું ॥ મુનિ૦ ॥ ૬ ॥
મુનિ૦ ॥ પગ પીંડી પરનાળ, લોહી પાવસ
ઉન્નહ્યો ॥ મુનિ૦ ॥ સોભાગી સુકુમાળ, કઠણ

પરિસહ આદરચો ॥ મુનિ૦ ॥ ૭ ॥ મુનિ૦ ॥ શક્રસ્તવ તિણિવાર, કીધો અરિહંત સિદ્ધને ॥ મુનિ૦ ॥ ધર્માચારજ ધ્યાનજ ધરયું જિન-હર્ષ ભલે મને ॥ મુનિ૦ ॥ ૮ ॥

॥ દોહા. ॥

વંદન આવી ગોરડી, પ્રાતસમય ગુરૂ પાસ ॥ કરજોડી મુખથી વદે, નાહન દીસે તાસ॥૧॥ મુનિ કહે અનુમતિ લહી, કાઉસગ રહ્યો સ-મશાન ॥ મન ઈચ્છા ઘર પામિયો, પહોત્યો દેવ વિમાન ॥ ૨ ॥

॥ ઢાલ ૯ મી ॥

(ધોબીડા તું ધોજે મનનું ધોતીયું રે,એ દેશી.)

તિણ અવસર એક આવી જંબુકી રે, સાથે લેઈ પોતાનાં બાળ રે ॥ ભક્ષ કરવાને દશ દિશે ફિરેરે, અવળી સવળી દેતી ફાળ રે ॥ તિણ૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ ચરણ રૂધીરની આવી વાસનારે, બાળસહિત આવી વન માંહ રે ॥ પૂરવ વૈર સંભારી શોધતી રે,

ખાવા લાગી પગશું સાહિ રે ॥ તિણ૦ ॥૨॥
ચટ ચટ ચૂંટે દાંતે ચામડી રે, ગટ ગટ ખાયે
લોહી માંસ રે ॥ બટ બટ ચર્મતણાં બટકાં
ભરે રે, ત્રટ ત્રટ ત્રોડે નાહી નસ રે ॥ તિણ૦ ૩
॥ પ્રથમ પ્રહરે તે જંબુક જંબુકી રે, એક
ચરણનું ભક્ષણ કીધ રે॥ તો પણ તે વેદનાયે
કંપ્યો નહી રે, બીજે પ્રહરે બીજો પગ લીધ
રે ॥ તિણ૦ ॥ ૪ ॥ ખાયે પિંડી સાથળ ત્રો-
ડિને રે, પણ તે ન કરે તિલભર રવિ રે ॥
॥ કાયા માટી ભાંડ અશાશ્વતી રે,તૃપ્ત થાઓ
એહથી જીવ રે ॥ તિણ૦ ॥ ૫ ॥ ત્રીજે પ્રહરે
પેટ વિદારિયું રે, જાણે કર્મ વિદારયાં એ રે
॥ ચોથે પ્રહરે પ્રાણ તજી કરી રે, નલિની
ગુલ્મ લહ્યાં સુખ તેણ રે ॥ તિણ૦ ॥ ૬ ॥
સુર વંદીને તાસ શરીરનો રે, મહિમા કરે
અનેક પ્રકાર રે ॥ કહે જિનહર્ષ તેણે
અવસર મળી રે, વંદણ આવી સઘળી નાર
રે ॥ તિણ૦ ॥ ૭ ॥

॥ દોહા. ॥

ગોરિ સખિ ઝાખી થઈ, આવી નગરિ મઝાર ॥ મુખ કમળાણું માલતી, સાસુ દેખે તેણિવાર ॥ ૨ ॥ કુળમાં કોળાહળ થયો, મંદિર ખાવા ધાય ॥ તન ભોગી જોગી હુએ, કરમ કરે તે થાય ॥ ૨ ॥

॥ ઢાલ ૧૦ મા. ॥

(ભણે દેવકી કેણે ભોળવ્યા, એ દેશી.)

વાંદી પૂછે ગુરૂ ભણી, અમચો દીસે નહી ભરતાર ॥ પૂજ્ય જી ॥ કિહાં ગયો મુનિ તે કહો, ઉપયોગે કહે તેણીવાર ॥ કામિની ॥ વાંદી૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ આવ્યા હતા પોહત્યા તિહાં, દુઃખ પામી મરણ સુણેય ॥ કામિની ॥ હા હા કરે ધરણી ઢળે, આંસુડાં છૂટયાં નયણેય ॥ કામિની ॥ વાંદી૦ ॥ ૨ ॥ હીયડું પીટે હાથશું, ઉપાડે શિરના કેશ ॥ કામિની ॥ વિલવે પિયુ વિણ પદમિણી, સસ-

નેહી પામે કલેશ ॥ કામિની ॥ વાંદી૦ ॥૩॥
એટલા દિનમાં દીલ હતી, વ્રતધારી હતો ભર-
તાર ॥ પૂજ્યજી ॥ એટલું હી સુખ અમતણું,
સાંરયું નહી કિરતાર ॥ પૂજ્યજી ॥ વાંદી૦॥૪॥
અમે મન માંહે જાણુતી, દેખશું દરિસણુ
નિત્ય ॥ પૂજ્યજી ॥ ચરણુ કમળ નિત્ય
વાંદશું, ચિંતવતી ઇણીપરે ચિત્ત ॥ પૂજ્યજી
॥ વાંદી૦ ॥ ૫ ॥ દૈવે દીધ રંડાપણું, હવે અમે
થયાં અનાથ ॥ પૂજ્યજી ॥ મનનાં દુઃખ કહિયે
કેહને, અમચા પડયા ભૂંઇ હાથ ॥ પૂજ્યજી ॥
વાંદી૦ ॥૬॥ શું કહિએ કરિએ કિશ્યું, અમને
હુઓ સંતાપ ॥ પૂજ્યજી ॥ દુઃખ કહીયે કેહ
ને હવે, અમચાં પૂરણુ પાપ ॥ પૂજ્યજી ॥
વાંદી૦ ॥ ૭ ॥ ઉભી પસ્તાવો કરે, નાંખતી
મુખ નિઃશ્વાસ ॥ કામિની ॥ કહે જિનહર્ષ
ઘરે ગઈ, બત્રિશે થઇ નિરાશ ॥ કામિની ॥
વાંદી ॥ ૮ ॥

॥ દોહા. ॥

ઇણિપરે ઝૂરે ગોરડી, તિમ ઝૂરે વ[illegible]
માય ॥ મોહતણી ગતિ વંકડી,જેહથી દુર્ગ[illegible]
થાય ॥ ૧ ॥ જિમ જિમ પિયુ ગુણ સાંભરે
તિમતિમ હૃદય મઝાર ॥ દુઃખ વિરહે સુ[illegible]
હોય કિહાં, નિઠુર થયો કિરતાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાલ ૧૧ મી. ॥

(દેખો ગતિ દૈવની રે,અથવા ગજરાજની દેશી.

દુઃખભર બત્રીશે રોવતી રે, ગદ ગ[illegible]
બોલે વચન ॥ પરલોકે પોહોત્યા સહી રે, સા[illegible]
તુમ પુત્ર રતન ॥ દેજો મુને મુજરો રે અ[illegible]
સાસુના જાયા, અરે નણદીના વિરા, અરે અ[illegible]
મૂલક હીરા, અરે મન મોહનગારા,અરે પ્રીત[illegible]
પ્યારા, દેજો મુને મુજરો રે ॥ ૧ ॥ એ આં[illegible]
કણી ॥ ભદ્રા સુણી દુઃખણી થઈ રે, પુ[illegible]
મરણની વાત ॥ ચાર પહોર દુઃખ નિર્ગમ[illegible]
રે, પહોતી તિણે વન પરભાત ॥ દેજોળારા

કંથેરી વન ઢુંઢતાં રે, પુત્ર કળેવર દીઠ ॥
નારી માય રોઇ પડી રે, નયણે જળ ધારા
નીઠ ॥ દેજો૦ ॥ ૩ ॥ હીયડા ફાટે કાં નહી
રે, જીવી કાંઇ કરેશ ॥ અંતરજામી વાલહો
રે, તે તો પોહોત્યો પરદેશ ॥ દેજો૦ ॥૪॥
હીયડા તું નિઠુર થયું રે, પહાણ જડયું કે
લોહ ॥ પ્રીટ પાપી ફાટયું નહી રે,વહાલા તણે
વિચ્છોહ ॥ દેજો૦ ॥ ૫ ॥ હીયડું હણું કટારિયે
રે, ભુંજું અંગારે દેહ ॥ સાંભળતાં ફાટયું
નહી રે, તો ખોટો તાહરો નેહ ॥ દેજો૦॥૬॥
ઇણી પરે ઝૂરે ગોરડી રે, તિમહી જ ઝૂરે
માય ॥ પિયુ પિયુ મુખથી કરી રહી રે,
બાપૈડા મુર જિમ જાય ॥ દેજો૦ ॥ ૭ ॥
દુઃખભર સાયર ઉલટયોરે,છાતીમાં ન સમાયા॥
પ્રેતકારજ સુતનું કિયું રે, જિનહર્ષ હિયે
અકળાય ॥ દેજો૦ ॥ ૮ ॥

॥ દોહા. ॥

વૈરાગ્યે મન વાળિયો, સમજાવે તે આપ ॥

હૈયે હટકયો હાથકર, હવે મત કરો વિલાપ ॥ ૧ ॥ એક નારી ઘર રાખિને, સાસુ સહિત પરિવાર ॥ ગુરૂનાં ચરણ નમી કરી, લીધો સંયમ ભાર રે ॥ ૨ ॥

॥ ઢાલ ૧૨ મી. ॥

(રાજકુમર બાઇ ભલો ભરતાર, અથવા મોરિ બહિની રે, એ દેશી.)

ક્ષિપ્રા તટે ઊભી રહે રે, માય ચિતા બળતી જોય ॥ આંસુ ભીનો કંચુઓ તિહાં, રહે નિચોય નિચોય ॥ મોરી વહુઅર, એ શું થયું રે અકાજ ॥ ગયો મુજ ઘરથી રાજ ॥ મોરી૦ ॥ હું દુઃખણી થઈ છું આજ મોરી૦ ॥૧॥ એ આંકણી ॥ એ ઘર મંદિર કેહનાં રે, કેહની એ ધનરાશિ ॥ પુત્ર વિના સૂનાં સહુ રે, કેહી જીવિત આશ ॥ મોરી૦ ॥ ૨॥ દીસે સહુ એ કારમાં રે, વિણસતાં કાંઈ ન વાર ॥ સંધ્યારાગ તણી પરે રે, કારમો સહુ પરિવાર

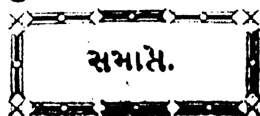
॥ મોરી૦ ॥ ૩ ॥ બાજી બાજીગર તણી રે, દીસતી જેમ અમૂલ્ય ॥ દિવસ ચારકા પેખણા રે, અંતે ધૂળકી ધૂળ ॥ મોરી૦ ॥ ૪ ॥ માત પિતા સુત કામિની રે, સંયોગે મળિયાં આય ॥ વાયે મળ્યાં જેમ વાદળાં રે, વાયે વિંખરી જાય ॥ મોરી ॥ ૫ ॥ સુપન માંહે જેમ રાંકડો રે, ધન પામી હુઓ શેઠ ॥ જાગી નિહાળે ઠીકરૂં રે, ભાંગ્યું માથા હેઠ ॥ મોરી૦ ॥ ૬ ॥ સ્વપ્ન જેમ અશાશ્વતાં રે, સહુ દેખાય છે એહ ॥ કહે જિનહર્ષ વૈરાગીયાં રે, સાસુ વહુઅર તેહ ॥ મોરી૦ ॥ ૭ ॥

॥ ઢાલ ૧૩ મી. ॥

(સુણ બહેની પીયુડો પરદેશી, એ દેશી.)

ભદ્રા ઘર આવી એમ ભાંખે, ગર્ભવતી ઘર રાખે રે ॥ અન્ય વધુ પહોતી ગુરૂ પાસે, વ્રત અમૃત રસ ચાખે રે ॥ ભદ્રા૦ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પંચ મહાવ્રત સૂધાં પાળે, દૂષણ

સઘળાં ટાળે રે ॥ દુક્કર તપ કરી કાયા ગાળે, કળિમળ પાપ પખાળે રે ॥ ભદ્રા૦ ॥ ૨ ॥ અંતકાળે સહુ અણુસણુ લેઇ, તજી ઔદ્દારિક દેહી રે ॥ દેવલોકનાં સુખ તે લેહી, ચારિત્રનાં ફળ એહી રે ॥ ભદ્રા૦ ॥ ૩ ॥ કેડે ગર્ભવતી સુત જોયો, દેવળ તેણે કરાયો રે ॥ પિતા મરણુને ઠામે સુહાયો, અચવંતી પાસ કહાયો રે ॥ ભદ્રા૦ ॥ ૪ ॥ પાસ જિણેસર પ્રતિમા થાપી, કુમતિ લતા જડ કાપા રે ॥ કીર્તિ તેહની ત્રિભુવન વ્યાપી, સૂરજ જેમ પ્રતાપી રે ॥ ભદ્રા૦ ॥ ૫ ॥ સંવત સત્તર એકતાળીશે શુકલ અષાઢ કહીશે રે ॥ વાર શનીશ્વર આઠમ દિવસે; કીધી સજઝાય જગીશે રે ॥ ભદ્રા૦ ॥ ૬ ॥ અચવંતી સુકુમાર મલાવે, મધુર સ્વરે ગુણુ ગાવે રે ॥ તે જિનહર્ષ દીપે વડહાવે, શાંતિહર્ષ સુખ પાવે રે ॥ ભદ્રા૦ ॥૭॥ ઇતિ ॥

જાહેર ખબર.

અમારી તરફથી દેવસીરાઇ પ્રતિક્રમણની બુકો તેના સંપૂર્ણ વિધિ સાથે એટલે જ્યાં જ્યાં વિધિમાં સૂત્રો વિગેરે જોઇએ તે પ્રમાણે વગર ભણેલા પણ ક્રમ જોઇને પોતાની મેળે પ્રતિક્રમણ કરી શકે તેવી બુકો બહાર પાડવામાં આવી કિ. રૂ. ૦-૮-૦ જોઇએ તેને નીચેને શરનામે મંગાવી લેવી.

શ્રીમાન્ મોહનલાલજી જૈન લાયબ્રેરી.

ઠા. રીચીરોડ પુલ નીચે અમદાવાદ.

અમારી પાસેથી પૂંજા સંગ્રહ, દેવવંદન-માળા પંચપ્રતિક્રમણ દેવસીરાઇ, સામાયક સૂત્ર કર્મગ્રંથ ભાષ્યો રત્નાકર પચ્ચીસી-સ્તોત્ર સંગ્રહ, ચઉસરણ આઉર પચ્ચખાણ તથા દીવાલી સ્તવનો ભાષાંતર સહિત વિગેરે દરેક જાતના જૈન ધર્મના પુસ્તકો મળી શકશે. લખો.

માસ્તર ઉમેદચંદ રાયચંદ.

મુ. અમદાવાદ ઠા. પાંજરાપોળ.